

ມູນເຊື້ອຕໍ່ສູ້

ສຽງກ້ອງຂອງລັດທິ ວິນະຊົນປະຕິວັດ

1972

ສຽງກ້ອງຂອງລັດທິວິລະຊົນປະຕິວັດ

ຈາກ.....ໜັງສືພິມສຽງປະຊາຊົນ

ບຸນສິງ ແກ້ວບົວສາຍ
ສ. ສາຍບຸນມີ

22 MAR 2010

ສຳນັກພິມຈຳຫນ່າຍ ສ.ປ.ປ.ລ.
1982

ແກ້ຄຳບົດ

ໜ້າ	ແຖວ	ຄຳຜິດ	ຄຳຖືກ
11	2	ຫ້ວປະເທດ	ຫ້ວປະເທດ
23	5	ນາບຂູ່	ນາບຂູ່
47	3	ລກກະສມ	ລກກະສມ
68	5	ຟັສດໄດວ່າ:	ຟັສດໄດວ່າ:
69	1	ກົດຂວາງ	ກົດຂວາງ
72	16	ຖຸມລະເບີດ	ຖຸມລະເບີດ
73	15	ປຣູ	ປຣູ
77	15	ກູຊາຕ້າດມ	ກູຊາຕ້າມ
98	2	ນາທ	ນາທ
100	14	ເວລາມີ	ເວລາມີ
110	15	ປະທະກັນດ້ວຍ	ປະທະກັນດ້ວຍ
126	2	ຕາລັງຊຸມ	ຕາລັງຊຸມ
—	13	ຜູ້ໝັ້ນນ້ອຍຊຶ່ງ	ຜູ້ໝັ້ນນ້ອຍຊຶ່ງ
129	9	ສະລຸຜູ້ຟ້າຍ	ສະລຸຜູ້ຟ້າຍ
—	17	ກະຕຸກຟ້າຍ	ກະຕຸກຟ້າຍ
130	6	ເຂົ້າບອນເກີດເຫດ	ເຂົ້າບອນເກີດເຫດ
—	11	ຮູ້ຈັກເຮັດ	ຮູ້ຈັກເຮັດ
133	2	ຟລາດລະຫາມ	ຟລະອາດຫາມ

ໜ້າທີ	ແຖວ	ຄຳສັດ	ຄຳຖືກ
7	9	ຮ່ວງໃຍ	ຫ່ວງໃຍ
8	7	ການມາບຂຸ	ການມາບຂຸ
14	7	ບໍ່ຊົມເລີຍ	ບໍ່ຊົມເລີຍ
17	5	ໂລ່ງລອຍ	ລົງລອຍ
26	1	ການນະຕິວັດ	ການປະຕິວັດ
26	16	ໂສກມາດຕະກຳ	ໂສກມາດຕະກຳ
33	15	ບ່ອນລີ້	ບ່ອນລີ້
45	17	ມາສູ່ເຂົ້າເຈົ້າ	ມາສູ່ເຂົ້າເຈົ້າ
49	4	ໃນຄວາມເຊອ	ໃນຄວາມເຊອ
53	7	ຄວາມຕາຍກໍ່ຕາຍ	ຄວາມຕາຍກໍ່ຕາຍ
62	18	ໃນບັນຍາກ	ໃນບັນຍາກ
65	4	ອັກສັມ	ອັກສັມ
66	18	ງາງງາງ	ງາງງາງ
73	17	ພະຍະຍາມ	ພະຍະຍາມ
76	14	ອຸ່ມຂອງຄຳ	ຂອງອຸ່ມຄຳ
89	13	ຫັດສະຈັນ	ອັດສະຈັນ
90	4	ເຂົ້າເຈົ້າ	ເຂົ້າເຈົ້າ
98	8	ເມື່ອສັດຕູ	ເມື່ອສັດຕູ
102	3	ເມື່ອ	ເມື່ອ
123	6	ຈາກສິ່ງ	ຈາກສິ່ງ
125	11	ຫີສິ່ງ	ຫີສິ່ງ

ບຸນສິງ ແກ້ວ
ສ. ສາຍບຸນມີ

ສາລະບານ

	ໜ້າ
ສຽງກ້ອງຂອງລັດທິວິລະຊົນປະຕິວັດ.....	1
ພະນັກງານຜູ້ຕິລົບຕົບໄດ້	10
ສູ້ຊົນກັບຄວາມລຳບາກ	16
ຕາຍດີກ່ວາໄຂຄວາມລັບ	22
ຕາຍຢ່າງມີກຽດ.....	28
ເດືອນໄຫວຢູ່ກ້ອງປົກເຮືອບິນຂອງສັດຕູ	37
ກ້າຕ້ອງຊະນະ.....	47
ບ້ານຕະຮອກໃຕ້ໃຈເດັດ	52
ຄວາມຟັດຟ້ມຂອງໄວຄະນອງປະຕິວັດ.....	60
ຮັບໃຊ້ວຽກງານຂອງຊາດຢ່າງສຸດໃຈ	75
ຊີວິດກອງທຸກຂອງ ສະຫາຍ ເນັ່ງຢ່າຫ່າວ	88
ຄວາມຈອງທອງຂອງພວກປະຕິການໄທ	105
ເດັດດ່ຽວສຳເລັດໜ້າທີ່ໃຈກາງ	114
ເຮັດສຳເລັດທຸກວຽກງານຂອງຊາດມອບໝາຍໃຫ້	121

ສຽງກ້ອງຂອງລັດທິວິລະຊົນປະຕິວັດ

ຈາກ....ໝັງສິມສຽງປະຊາຊົນ

5 ມີແລ້ວທີ່ພະບາດໄຂ້ໄດ້ອາລະວາດສະຂະພາບຂອງສະຫາຍບຸນແພງແລະກໍແມ່ນໄລຍະນີ້ເອງທີ່ກົມກອງເຂົາເຈົ້າໄດ້ຮັບຄຳສັ່ງໃຫ້ໄປຕີສັດຕູຢູ່ທິດພູວຽງຈຸດສູງ 1.500 ບ້ອນແນວນັ້ນ, ທາງກອງຈຶ່ງໄດ້ຕົກລົງໃຫ້ສະຫາຍບຸນແພງພັກຜ່ອນເປົ້າສຳນັກ. ສ່ວນສະຫາຍຜູ້ອື່ນໆ ນັ້ນຕ່າງກໍກຽມຕົວຢ່າງຄືກຄັກ ໃນທ່າກຽມພ້ອມອອກເຄື່ອນທັບແລ້ວ, ເວລານັ້ນໃບໜ້າຂອງສະຫາຍເສົາລົງຢ່າງກະທັນຫັນ ສະຫາຍຜູ້ລຸກຜູ້ລຸກນັ້ນ ດ້ວຍຄວາມກັງວົນຄ້າຍກັບວ່າ: ແຜ່ນດິນລອນນ້ອຍໆ ທີ່ສະຫາຍພວມອາໄສຢູ່ນີ້ເດີມໄປດ້ວຍສັງຄົມໜາມ. ໃບໜ້າຄົມຄາຍ ແລະເປັນໜ້າຮັກຂອງໄວໜຸ່ມໃນກະສຽນ 22 ຂວບຜູ້ນີ້ໄດ້ລະບາບຄວາມແຄ້ນອອກມາຢ່າງເດີມປ່ຽນ, ໃບຫູທັງສອງເບື້ອງຂອງສະ

ຫາບແດງເປັ່ງເໝືອນກໍ່ໄຟ, ຄູ່ດາທີ່ແດງໃສຂອງສະຫາບ
ກຶ່ງເບິ່ງປ້ອມສູງທາງທິດ ທີ່ກົມກອງພວມຈະ ເຄື່ອນ ທັບ
ໄປນັ້ນຢ່າງບໍ່ພັບລາ, ປະກົດວ່າສະຫາບຢາກໃຊ້ແສງ ດາ
ທີ່ສະເໝືອນເລົາໄຟຂອງຕົນພຸ່ງໄປເຜົາຜານປົດຄ້າບ ຂອງ
ສັດຕູ ຢ່າງປະຈຸບັນທັບດ່ວນ, ໄຟແຄ້ນ ທີ່ອັງເດັມຫົວອີກ
ແລ້ວນັ້ນ ເກືອບຈະລົ້ນອອກຈາກວັງລາ, ສະຫາບອິດບໍ່ໄດ້
ອີກແລ້ວທີ່ຈະຂັງທວນໄຟທີ່ພວມລຸກພຸ່ງເປັນແປວນລວກ
ລົມຈິດໃຈຕົນເອງຕໍ່ໄປ. ບ້ອນສິ່ງເຫລົ່ານັ້ນແຫລະ ໄດ້ບັງ
ຄັບໃຫ້ສະຫາບຕ້ອງຝືນຄຳສັ່ງ ແລ້ວຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ທາງກອງ
ຕ້ອງອະນຸຍາດໃຫ້ສະຫາບໄດ້ໄປປະຕິບັດໜ້າທີ່ ພ້ອມກັບ
ໝູ່ໃນເທື່ອນ; ສະຫາບ ອ້ອນວອນ ຫລາຍຕໍ່ຫລາຍເທື່ອ
ທາງກອງຈຶ່ງໄດ້ອະນຸມັດ ແລະ ບັນຈຸສະຫາບ ຢູ່ໃນຈຸສຳ
ຮອງ. ເຖິງແນວນັ້ນກໍ່ຄວາມ ບຸນແບງກໍ່ບັງບໍ່ທັນສົມອົກສົມ
ໃຈ. ສະຫາບໄດ້ສືບຕໍ່ຮ້ອງຂໍໃຫ້ຄະນະກອງ ບັນຈຸຕົນເຂົ້າ
ໃນໜ່ວຍຕະລຸມບອນ.

ເມື່ອໄດ້ສົມປະສົງແລ້ວ ບຸນແບງ ຈົນລືມຮອດຄວາມ
ອິດເມື່ອນ, ສະຫາບລັງໜ້າປະຕິບັດໜ້າທີ່ ຢ່າງເອົາຈິງ
ເອົາຈິງ. ດັ່ງນັ້ນໃນບັນລັງການບຸກໃຈມຕີຂອງສັດຕູເທື່ອ
ນັ້ນ, ສະຫາບຂ້າສັດຕູລາຍ 1 ບັກ, ບິດປືນໄດ້ 1 ກະບອກ

ຈາກນັ້ນ ສະຫາຍ ພັດໄດ້ຖືກສັບຊ້ອນໃຫ້ໄປຕີສັດຕູ ຢູ່ທິດ
ຊຽງລ້ອມອີກ, ຂ້າສັດຕູລາຍອີກ 2 ຄົນ, ບາດເຈັບ 3, ບິດ
ປິ້ນໄດ້ 2 ກະບອກ, ໃນບັນນ ເພື່ອຫວັງກູ້ເອົາພວກມັນ
ອອກຈາກການປະລາໄຊຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງກັນນັ້ນ, ພວກມັນໄດ້
ໃຫ້ບົນຊະນິດຕ່າງໆ ມາຖິ້ມລະເບີດ ຍິງທຳລາຍ ເຜົາຜານ
ດິນດອນດອນຫຍ້າແຫ່ງນີ້ຢ່າງປ່ວງບ້າ, ອັນໄດ້ເຮັດໃຫ້ສະ
ຫາຍບຸນແພງຖືກບາດເຈັບຢູ່ຂາເບື້ອງຊ້າຍ ໜັກສົມຄວນ.
ເມື່ອເຫັນຄຳແນວນັ້ນ ຄະນະກອງຈັງໄດ້ຕົກລົງເອົາສະຫາຍ
ອອກຈາກສະໜາມຮົບ. ມະຕິນັ້ນສາມາດທົດລອງ ຊ່າງເຮັດ
ໃຫ້ນຳລາແຫ່ງຄວາມຄຽດແຄ້ນ ຂອງສະຫາຍ ບຸກທະລຸ
ອອກຈາກເບົາລາ ຢ່າງບໍ່ຂາດສາຍ, ສະຫາຍ ເວົ້າວ່າ :
" ນ້ອງບໍ່ບອມປະໜ້າທີ່ ເດັດຂາດ, ເຖິງວ່າ ນ້ອງຖືກບາດ
ເຈັບບໍ່ສາມາດໄລ່ຕິດຕາມສັດຕູໄດ້ ກໍ່ລາມ, ແຕ່ນ້ອງຍັງມີ
ຄວາມສາມາດຕີສັດຕູຢູ່ກັບທີ່, ນ້ອງຂ້າສັດຕູໄດ້ອີກຜູ້ໜຶ່ງ
ກໍ່ຫລຸດຜ່ອນຄວາມໜັກອີກໜັກໃຈ ຂອງປະຊາຊົນ ໄປອີກ
ໜ້ອຍໜຶ່ງ ແລະກໍ່ເປັນການລະບາຍຄວາມແຄ້ນຂອງນ້ອງ
ໃຫ້ເບົາໄປອີກໜ້ອຍໜຶ່ງ, ຈົ່ງອະນຸຍາດໃຫ້ນ້ອງໄດ້ພ້ອມ
ກັບໝູ່ຕີສັດຕູໄປເທົ່າ ". ບ້ອນຄວາມທໍລະຫົດອິດທົນ
ແລະ ຄວາມອົງອາດກ້າກັນຂອງສະຫາຍ, ສະຫາຍຂ້າສັດ

ດູໄດ້ອີກ 2 ຄົນ, ເຮັດໃຫ້ບາດເຈັບ 3 ຄົນ ແລະທຳລາຍປືນ
5 ກະບອກ.

ມື້ໜຶ່ງໃນທ້າຍເດືອນ 12/73 ສະຫາຍ ໄດ້ຮັບໜ້າທີ່
ໄປຕີສັດຕູ ຢູ່ບໍລິເວນທົດຕາເວັນອອກສຽງເໜືອ ເມືອງຊຽງ
ເງິນ, ເຂົາເຈົ້າເຄື່ອນທັບ ໄປໄດ້ມ່ານມືດອັນມະຫາສານດ້ວຍ
ຈິດໃຈເຄັ່ງຮ້ອນ.

ໃນຂະບວນດັ່ງກ່າວ ສະຫາຍບຸນແພງ ປະກົດເປັນຜູ້
ຮັບອີກຮ້ອນໃຈກ່ວາໝູ່. ດັ່ງນັ້ນ ພໍແຕ່ລຸກປືນສັນບານສີ
ແດງພຸ່ງຂຶ້ນສູ່ທ້ອງຟ້າ, ສະຫາຍ ກໍ່ວ່ອງໄວໂດດລົງຂຶ້ນ
ຄອງແລ້ວ ປະທັບປືນໃສ່ບ່າ, ລັ່ນໄກປືນພົ້ນຫົວກະສຸບໄປ
ໃສ່ສັດຕູປານຫ່າຍົນ.

ການບຸກໃຈມຕີ ລະຫວ່າງ ເຂົາເຈົ້າກັບສັດຕູໄດ້ຜັນແປ
ໄປຢ່າງດູເດືອດ, ກະທັນຫັນ, 15 ນາທີແລ້ວທັກການສູ້ກັນ
ໄປໄດຖກັນມາບັງຄັກັນຢູ່, ຮັງປືນທີ່ແໜ້ນໜາຂອງ ສັດຕູ
ທີ່ຢູ່ເຊິ່ງໜ້າຂອງ ສະຫາຍ ບັງຄັງບິງດ້ານທາງຢ່າງຈອງ
ຫອງ, ປະກົດການທີ່ສະຫາຍ ພວມປະເຊີນໜ້າຢູ່ບາງມື້
ມັນເປັນສິ່ງກົດຂວາງໃຫຍ່ທີ່ສຸດ ແກ່ການເຮັດສຳເລັດໜ້າ
ທີ່ຂອງເຂົາເຈົ້າ, ຫົວໃຈຂອງສະຫາຍ ຮ້ອນແໜ້ນພູເຂົາ
ໄຟມໍ່ຈະລະເບີດ, ເມັດເຫຼ້ອແກມດິນແດງທີ່ຕິດຢູ່ຕາມພວງ

ແກ້ມ ແລະ ໜ້າຜາກຂອງ ສະຫາຍ ກໍ່ຄ່ອຍຂຸຫລິ້ນລົງ
ຕາມຈັງຫວະສະທ້ອນຄືນຂອງປືນກິນມື້ ທີ່ສະຫາຍຍິງສຸມ
ໃສ່ຮົງປືນຂອງສັດ. ແລ້ວ ສິ່ງທັງໝົດ ທີ່ສະຫາຍໄດ້
ຕັ້ງໃຈຈະເຮັດໃຫ້ມັນທະລັງທະລາບນັ້ນກໍ່ບັງຄັງດ້ານພັນ
ຫົວກະສນອອກມາຢ່າງເອົາເປັນເອົາລາບ ເວລານັ້ນ ສະ
ຫາຍບໍ່ຄຳນຶງເຖິງຫຍັງໃນຊີວິດ ທີ່ພວມເບິ່ງບານ ແລະ
ສິດຊັບຢ່າງເຕັມປ່ຽມຂອງສະຫາຍອື່ນ, ສະຫາຍ ເຕັມຂອກ
ຈາກຂຸມຄອງຢ່າງໄວວາ ບ່າພາຍປືນກິນມື້, ມື້ທັງສອງ
ເບື້ອງໃຈມຫລິ້ນລະເບີດ ບຸກເລັ່ງເຂົ້າໃສ່ຈຸດຮົງປືນຢ່າງບໍ່
ຫວັ່ນກົວ ສະຫາຍຖືກບາດຕື່ນໄດ້ພຽງແຕ່ 3-4 ກ້າວ, ລູກ
ປືນທີ່ເໝືອນຫ່າງົນ ກໍ່ໄດ້ສຸມມາໃສ່ ຢ່າງເອົາລົວລອດໄດ້
ບາກ, ສະຫາຍ ລົ້ມຟຸ່ບລົງເລື້ອຍໄດ້ເຂັ້ມຂອງສະຫາຍ
ໄຫລອອກຈາກຂາທັງສອງເບື້ອງ ອຳນາດຄວາມເຈັບປວດ
ໄດ້ບັງຄັບໃຫ້ສະຫາຍຕ້ອງສະຫລົບກັບທີ່, ແຕ່ສຽງປືນດ້ານ
ທານແບບຊາມຊາລາບຂອງສັດຕູນັ້ນ ພັດບັງປ່ວງບ້າສຸດ
ຂະໜາດ, ສະຫາຍພະບາບາມຟັນສະຕິຄືນມາແລ້ວໃຊ້
ກຳລັງແຮງທັງໝົດກິນໃນໄຕຊູລິນລຸກຂຸນເພື່ອສືບຕໍ່ປະຕິ
ບັດໜ້າທີ່, ແຕ່ຄວາມລັງໃຈທັງໝົດນັ້ນ ລ້ວນແຕ່ມີສິ່ງ
ກິດຂວາງຮ້ອຍຊັບພັນຫລິ້ນ, ຂາທັງສອງເບື້ອງ ທີ່ເຂັ້ມ

ແຂງ, ວ່ອງໄວໃນເມື່ອກ່ອນບໍ່ສາມາດຈະເຄື່ອນຍ້າຍໄປ ໃສ່
ໄດ້ອີກແລ້ວ.

ການສູ້ຢັ້ງກັນກິນເວລາເກືອບ 1 ຊົ່ວໂມງ, ລຸກປືນ ລະ
ເບີດມີທ່າເຂົ້າຖືມານຳນັ້ນມໍ່ຈະໝົດແລ້ວ, ຂຽນເທບທາ
ຕາມທ້ອງຟ້າທິດບົວລະພາ ກໍປະກົດວ່າເພິກໄປ ຫລາຍ
ເຕີບເໝືອນກັບມັນໄດ້ ສັນຍາ ໃຫ້ຮູ້ວ່າ " ຟ້າມໍ່ຈະສະ
ຫວ່າງແລ້ວໃດ " ພວກສະຫາຍຈຶ່ງຟ້າວຕັດສິນສາ "

ເວລານັ້ນສະພາບສະໜາມຮົບ ບັງຄັງຜັນແປໄປຢ່າງ
ສັບສົນກັນດານ, ເຂົາໄດ້ຄິດພໍ້ຄຳເວົ້າປະໂຫຍກ ໜຶ່ງວ່າ:
" ຮັກສາກຳລັງຂອງຕົນໄວ້ໃນນັ້ນ, ກໍເພື່ອດັບສູນສັດຕູໃນ
ນັ້ນໜ້າ " ສ່ວນບຸນແພງຜູ້ທີ່ຢູ່ໃຈກາງປົດຂອງສັດຕູ ນັ້ນ
ບັງຄັງສູ້ຢັ້ງກັບສັດຕູ ຢ່າງດເດືອດ ແລະບໍ່ທຸກອບ, ເມື່ອ
ອ້າງບ້ອງຈຳນວນທີ່ໄດ້ຮັບໜ້າທີ່ໄປຕ້ອນເອົາ ສະຫາຍບຸນ
ແພງອອກມານັ້ນໄປຮອດ, ລາບງານສະພາບ ແລ້ວ ສະ
ຫາຍບຸນແພງເວົ້າຢ່າງເຄັ່ງຂົມເໝືອນລັກສະນະ ຂອກ ຄຳ
ສັ່ງວ່າ: " ພວກສະຫາຍພ້ອມກັນ ຖອບສາ, ລຸກປືນຂອງ
ພວກສະຫາຍບັງເຫລືອທ່າໃດຈຶ່ງປະໄວ້ໃຫ້ເຮົາ " ເມື່ອຍິນ
ບຸນແພງເວົ້າແນວນັ້ນ ເຂົາເຈົ້າອົດບໍ່ໄດ້ທີ່ຈະບໍ່ຫລັງນ້ຳ ດາ
ເຂົາເຈົ້າລະດົມສະຫາຍບຸນແພງ ຈຶ່ງປະຕິບັດລາມຄຳສັ່ງ

ທີ່ທາງກອງໄດ້ມອບໜາຍໃຫ້ເຂົາເຈົ້າ; ແຕ່ບຸນແພງບັງ
ຄົງເວົ້າລ້ວບສ່າງງ ເຂັ້ມແຂງທັງເດັດຂາດ: "ພວກສະ
ຫາຍຈິງພ້ອມກັນຖຽສາ, ຖ້າເມົາມົວນຳເຮົາຫລາຍຈະພົບ
ອປະສັກຫລາຍອີກ". ຄຳເວົ້າອັບຈິງໃຈ, ທ່າທີເຄັ່ງຂຶ້ນ,
ເດັດຂາດ ແລະບໍ່ປານີປານອມກັບສັດຕູໄດ້ເຮັດໃຫ້ບັນດາສະ
ຫາຍ ບໍ່ສາມາດຈະກົດກັນອຸດົມການແຫ່ງລັດທິ ວິລະຊົນ
ປະຕິວັດຂອງສະຫາຍໄດ້. ບັນດາສະຫາຍ ໄດ້ມອບຝັກປົນ
ລຸກລະເບີດໃຫ້ ສະຫາຍ ບຸນແພງ ຈຳນວນໜຶ່ງແລ້ວກໍຈຳ
ຕ້ອງຈາກສະຫາຍມາດ້ວຍຄວາມຮ່ວງໃບອາໄລອາວອນ.

ເພື່ອປ້ອງກັນຄວາມ: ປອດໄພ ຂອງບັນດາສະຫາຍອ້າຍ
ນ້ອງບຸນແພງ ໄດ້ຍິງຕ້ານສັດຕູຄືນ ຢ່າງບໍ່ຫວາດຫວັ່ນສັນ
ສະເໝີອນ. ຈົນ 30 ກ່ວານາທີແລ້ວທັງສະຫາຍໄດ້ກ້າວທາງ
ສັດຕູຢ່າງດເດືອດ, ແຕ່ສັດຕູທັງແຫ່ແຫ່ນກັນມາຄືໝູ່ມົດໝູ່
ປວກນັ້ນ ກໍບັງຄັງຄືບໜ້າຂຶ້ນໄກ້ ຊິດສະຫາຍເປັນລຳດັບ
ເວລາ ຫົວລ້ຽວຫົວຕັນ ລຸກປືນທັງສະຫາຍທັງຍິງທັງປະ
ປັດໃນ 30 ກ່ວານາທີກ່ອນນີ້ກໍໝົດແລ້ວ. ສັດຕູທັງອ້ອມຈອດ
ສະຫາຍຢ່າງນັ້ນ ບາງບັກໄດ້ແຜ່ນສຽງດຳວ່າ: "ບັກອິດສະ
ຫລະນ້ອຍນັ້ນ, ມືງບໍ່ເຫັນເກັ່ງປານໃດ" ພ້ອມນັ້ນ ມີບັກໜຶ່ງ
ເວົ້າແບບຕົບຫູແລ້ວຈິງລຸບຫລັງວ່າ: ບອມສານ້ອຍເອີບ!

ຄັນເຈົ້າບອມແລ້ວ ພວກຂ້ອຍຈະປິ່ນປົວເຈົ້າຈິນດີ " ຕໍ່ຄໍາ
ເວົ້າ ທີ່ໜ້າຂອງ ແລະ ລັງກຽດເຊັ່ນນີ້ ເຮັດໃຫ້ ບຸນແພງ
ເລືອດຂຶ້ນໜ້າທີ່ສຸດ, ສະຫາຍດອບວ່າ: " ເຖິງວ່າກຸດ້ອງ
ຕາຍມໍລະຮ້ອຍເທື່ອ ກໍກໍບໍ່ບອມດອກ " ຄໍາເວົ້າທີ່ເດັດຂາດ
ບໍ່ບອມຈໍານົນສັດຕູ ໄດ້ເຮັດໃຫ້ໜາພາບພຶງນີ້ ຍິ່ງປ່ວງບໍ່
ມີບັກໜຶ່ງທັງເວົ້າທັງກັດແຂ້ວງໍາກາງ ເໝືອນປາກຈິກກິນ
ຊຸບບຸນແພງທັນໃດ. ແຕ່ການນາບຂແບບເກົ່າ ຫລ້າຫລັງ
ນັ້ນ ມັນຫລ້າສວາຍເກີນໄປສາແລ້ວ, ດັ່ງນັ້ນບຸນແພງດັດສິນ
ໃຈ ແລະ ຕວງກໍລະນີໄວ້ກ່ອນແຕ່ເທິງແລ້ວ, ບຸນແພງຈິ່ງ
ໄດ້ຈິ່ງລະເບີດມືໜ່ວຍສຸດທ້າຍໄວ້ໜ່ວຍໜຶ່ງ. ພວກສັດຕູ
ຄິດວ່າ ບຸນແພງບໍ່ອາດມີຫຍັງໃນໂຕພໍດີ, ແລ້ວພວກມັນ
ຈິ່ງຫຸ້ມມາຫວັງຈັບເອົາບຸນແພງທັງເປັນ, ເວລານັ້ນສຽງ
ອັນກອງຟ້າ ສະເທືອນດິນ ໄດ້ຫລອນ ລະເບີດຂຶ້ນ ທັນທີ,
ສຽງສັນຍາແຫ່ງຄວາມຈິງຮັກພັກດີ ຕໍ່ຊາດຕໍ່ການປະຕິວັດ
ຢ່າງບໍ່ມີ ຂອບເຂດ ຂອງສະຫາຍ ບຸນແພງ ໄດ້ກາຍເປັນ
ສຽງເອັນສັງອໍາລາ ເພື່ອນຮ່ວມຮີບ, ອໍາລາ ຈາກດິນດອນ
ດອນຫຍ້າ ອັນແສນຮັກ ແຫ່ງບ້ານເກີດ ເມືອງນອນ ແລະ
ກໍເປັນສຽງອໍາລາຈາກທຸກສິ່ງທຸກຢ່າງ ທີ່ສະຫາຍເຄີຍ
ເຫັນ, ສຽງກ້ວາງລັງກ່າວ ນອກຈາກໄດ້ເປັນສຽງກ້ອງສຸດ

ທ້າຍ ຂອງລັດທິວິລະຊົນປະຕິວັດແລ້ວ, ບັງເປັນສຽງເອິ້ນ
ເອົາຈຳພົມພິບານ ໃຫ້ຮີບຮ້ອນ ມາຄຸມຕົວພວກທໍລະບົດ
ກະບົດຊາວ ນີ້ໄປຫາອາວິຈິ, ນັ້ນກໍຄື: ທະຫານສັດຕູ 6 ຄົນ
ຕ້ອງລາບກອງກັນ ຢ່າງສົມນໍ້າໜ້າໃນຂະນະນີ້. ສະຫາຍ
ບຸນແພງ ໄດ້ອໍາລາຈາກທຸກສິ່ງທຸກຢ່າງທີ່ສະຫາຍໄດ້ປະ
ສົບພົບພໍ້ ຢ່າງບໍ່ມີວັນຈະກັບຄືນມາ. ແຕ່ດວງວິນຍານ
ແຫ່ງລັດທິວິລະຊົນ ປະຕິວັດຂອງສະຫາຍໄດ້ກາຍເປັນສິ່ງ
ສັກກາລະບູຊາຂອງປວງຊົນລາວທັງຊາດ, ຂອງກອງທັບ
ປົດປ່ອຍປະຊາຊົນລາວ ຜູ້ພິລະອາດຫານ, ເພື່ອຈາລຶກວິ
ລະກໍາຂອງສະຫາຍບຸນແພງ ໃນໂອກາດກອງປະຊຸມໃຫຍ່
ນັກຮີບແຂ່ງຂັ້ນຊຸດທີ 3 ຂອງທົ່ວແຂວງຫລວງພະບາງ
ສູນກາງແນວລາວຮັກຊາດ ໄດ້ຕົກລົງບໍ່ອ່ງບໍ່ສະຫາຍດ້ວຍ
ການປະດັບຫລຽນໄຊ ອິດສະຫລະຊັ້ນ 1 ໃຫ້ສະຫາຍຢ່າງ
ສົມກຽດ.

ບຸນສິ່ງ ແກ້ວບົວສາຍ
ສ. ສາຍບຸນມີ

ພະນັກງານຜູ້ຕິຫລົບທົບໄດ້

ຈາກ...ໝັງສິມສຽງປະຊາຊົນ

ດັ່ງນັ້ນທ້ອງຟ້າສະຫວ່າງສະໄຫວດີ, ດວງອາທິດກໍ
ສາວແສງລັດສະໝີຂອງມັນອອກມາຢ່າງເຕັມປ່ຽນ, ຄ້າຍ
ກັບວ່າມັນຢາກເຜີຍໂສມໜ້າຂອງມັນອອກມາໃຫ້ເຕັມດວງ
ເພື່ອຈະໄດ້ຄຳນັບຮັບດ້ອນ ບັນດາບຸກຄົນດີເດັ່ນທີ່ເປັນ ດົວ
ແທນໃຫ້ແກ່ລັດທິວິລະຊົນ ປະຕິວັດໃນບັນດາ ກຳລັງປະ
ກອບອາວຸດທັງ 3 ປະເພດໃນທ່າມກາງບັນຫາກາດທີ່ເປັນ
ກຽດປະດັບຫລຽນໄຊປະເພດວ່າງໆ ໃຫ້ແກ່ບຸກຄົນທີ່ມີສິ
ໜ້າເຕັມໄປດ້ວຍຄວາມທະນົງອົງອາດບົນເວທີໃນຄະນະນີ້.

ເວລານັ້ນ ສະຫາຍ ທິດບຸນທັນ ຫົວໜ້າກອງຫລອນ
ຕາແສງ ວັງແນກ, ເມືອງ ໂພນທອງ ແຂວງຫລວງພະ
ບາງ ກໍແມ່ນມາລາວໆໜຶ່ງທີ່ພວມເບິ່ງບານ ແລະ ສົດ
ໃສ ໃນປ່າດ້າວດົງໜາ ບົນດິນແດນແຫ່ງບ້ານເກີດເມືອງ
ບອນຂອງເຂົາເຈົ້າ ທີ່ປະກອບເຂົ້າໃນຈຳນວນດວງດອກໄມ້

ທີ່ຫອມຫວນແຫ່ງລັດທິ ວິລະຊົນປະຕິວັດ ຫລາຍໜັ້ນ
ຫລາຍແສນຄວງ ທີ່ບານເຮືອໃນທົ່ວປະເທດ.

ເມື່ອເວົ້າເຖິງການເຄື່ອນໄຫວປະຕິວັດໜ້າທີ່ ຕະຫຼອດ
ໄລຍະຫລາຍປີຜ່ານມານີ້, ທິດບຸນທັນ ໃນກະສຽນ 37
ຂວບປີນີ້, ກໍ່ເປັນຜູ້ຂະຫຍັນຫັນມັ່ງໃນທຸກວຽກງານບໍ່ແມ່ນ
ປອກ, ເຂົາທັງເປັນພໍ່ເຮືອນ ຜູ້ດຸໝັ່ນຂະຫຍັນພຽນ ແລະ
ກໍ່ທັງເປັນຫົວໜ້າກອງຫລອນຜູ້ອາດຫານ, ທ່ານທ່ຽງແລະ
ມີຄວາມທໍລະຫົດອົດທົນຢ່າງສູງສົ່ງ. ສະນັ້ນບໍ່ວ່າແຕ່ໃນ
ສະພາບການຫຍຸ້ງຍາກໃດ ຫລື ໃດ້ເງື່ອນໄຂແນວໃດ ສະ
ຫາຍ ກໍ່ໄດ້ເປັນຫົວຈັກຫລັກແຫລ່ງຂອງວຽກງານ ນັ້ນສະ
ເໜີ. ບ້ອນແນວນັ້ນເອງ ຄົນທັງຫລາຍຈຶ່ງໄດ້ໃສ່ນາມແຝງ
ໃຫ້ສະຫາຍວ່າ: "ຜູ້ລຶບທົບໄດ້". ສະຫາຍໄດ້ເປີກຕົນ
ເຂົ້າໃນໜ້າທີ່ວຽກງານຢ່າງມີແບບ ມີແຜນ, ການເຮັດວຽກ
ງານທຸກສິ່ງທຸກຢ່າງ ຕະຫລອດ ເຖິງການດໍາລົງຊີວິດ
ຂອງສະຫາຍປະກົດວ່າ ສະໜິດຕິດພັນ ກັບສິດທິປະ
ໄຫວລວມ ຂອງຊາດທັງນັ້ນ. ສະຫາຍເຄີຍໄດ້ເວົ້າວ່າ:
"ໜ້າທີ່ປົກປັກຮັກສາເຂດປົດປ່ອຍ ແມ່ນໜ້າທີ່ໆ ດົນປະ
ບໍ່ໄດ້, ການປະຕິວັດມະດີຄໍາສັ່ງ ແມ່ນຕ້ອງເຂັ້ມງວດ ແລະ
ເດັດຂາດ". ດັ່ງນັ້ນ ບໍ່ວ່າເວລາໃດສະຫາຍຈຶ່ງເປັນຜູ້ເຄັ່ງ

ຄັດຕໍ່ຕົນເອງ ຢ່າງບໍ່ມີເວນມີຄືນ. ມີຫລາຍເທື່ອສະຫາຍ
ຕ້ອງຂ້າງຄຳບໍ່າຄືນອອກປະຕິບັດ ໜ້າທີ່ດ້ວຍຄວາມຮັບຜິດ
ຊອບຢ່າງເຂັ້ມງວດ ; ຫລາຍເທື່ອສະຫາຍຕ້ອງໄດ້ສູ້ຊົນອິດ
ໃຈຫ່າງເຫີນລູກແມບຂອງຕົນທີ່ພວມເຈັບໄຂ້ໄດ້ພະບາດຢູ່
ນັ້ນໃຫ້ຊາວບ້ານເບິ່ງແບງຊ່ວຍ, ສ່ວນສະຫາຍເອງ ຜູ້ຈາກ
ໄປ ກໍແມ່ນດັ່ງອີກດັ່ງໃຈປະກອບສ່ວນ ປົກປັກຮັກສາ ບ້ານ
ຊ່ອງຢ່າງເອົາການເອົາງານ.

ມີເທື່ອໜຶ່ງ ສະຫາຍ ໄດ້ຮັບໜ້າທີ່ຂຶ້ນປະຈຳຢູ່ ຈຸດ
ສູງຕ່າງໆ ໃນຕາແສງຂອງຕົນເຊັ່ນ : ພູຈອມຈັນ ພູຈູງມຸງ,
ພູຜາລ່າງ, ບອລນ້ຳມັນ ແລະ ບ່ອນອື່ນໆ ທີ່ເປັນ ຈຸດບຸກທະ
ສາດໃນບໍລິເວນດັ່ງກ່າວ, ເວລານັ້ນ ພ້າຝົນ ຊົນລະທາດໂຮບ
ແມັດຢູ່ບໍ່ຂາດໄລຍະ ເຮັດໃຫ້ຫົວບຣ່ອງ ຄອງບຶງຂອບເຂດ
ນັ້ນ ນອງຈົນຫາງາມບົກໄດ້ບາກ, ແຕ່ເຂົາພັດຈຳຕ້ອງໄດ້
ອອກເຄື່ອນໄຫວ ຢູ່ເປັນປົກກະຕິ ແລະ ຕ້ອງໄປເຖິງຄູ່ຈອກ
ຄູ່ແຈ. ບ້ອນແນວນັ້ນ ເຂົາຈຶ່ງຈຳກັດໄດ້ຢັ້ງໄດ້ລອບດ້ວຍ
ຄວາມລຳບາກ, ອີກຢ່າງໜຶ່ງນັ້ນ ແມ່ນເຄື່ອງກັນຝົນເຂົາ
ພັດບໍ່ພຽງພໍ ດັ່ງນັ້ນ ອຳນາດຂອງທຳມະຊາດ ຈຶ່ງໄດ້ບັງ
ຄັບໃຫ້ເຂົາກໍ່ໄດ້ສູ້ທົນ ກັບ ຄວາມປຽກເປື້ອນໜາວເປັນ
ຈົນຕະຫລອດໄລຍະ, ໃບຕອງກ້ວຍ ທີ່ຂາດສອບບ້ອນລົມ

ຈອມດອບ ນັ້ນແຫລະ ສະຫາຍໄດ້ເອົາມາເປັນເສື້ອກັນປົນ,
ເຄື່ອງກິນທັງຈົດ ທັງບູລາມັ້ນ ແມ່ນອາຫານທີ່ເຂົາໄດ້ກິນໃຫ້
ທເລົາຄວາມຫົວ. ແຕ່ຈິດໃຈທີ່ກ້າແກ່ນຂອງສະຫາຍ ບໍ່
ໄດ້ຢັ້ງ ແລະ ບໍ່ຍອມກັມຫົວຢູ່ ດ່ຽວກັບປະສັກເຫລົ່ານັ້ນ :
ບາງເທື່ອເຂົາທີ່ເຂົາຖືໄປນຳມັນກໍບັງເຫລືອ ແຕ່ບໍ່ພໍທີ່ໃດ,
ສະຫາຍກໍໄດ້ຈົ່ງໄວ້ຢອມໄວ້ໃຫ້ອ້າບນ້ອງກິນ. ສ່ວນຕົນເອງ
ນັ້ນໄດ້ອົດທົນເອົາ. ສະຫາຍທົດບຸນທັນ ເປັນຜູ້ເປັນຫ່ວງໃບ
ນຳທຸກການເຄື່ອນໄຫວຂອງອ້າບນ້ອງ, ສະຫາຍເອົາໃຈໃສ່
ໄກ້ຊິດສະໜິດສະໜົມຊຸກຍູ້ການອອກແຮງ ເພີ່ມພູມປະລິດ
ຜົນ, ການຮ່າຮຽນເບິ່ງແບງການເຈັບໄຂ້ໄດ້ປ່ວຍ, ເອົາໃຈ
ໃສ່ສຶກສາອົບຮົມໃຫ້ອ້າບນ້ອງເປັນປົກກະຕິ ສະຫາຍ ທົດ
ບຸນທັນ ທັງເປັນຜູ້ບໍລິຫານ ແລະ ທັງເປັນຜູ້ນຳພາວຽກ
ງານຢ່າງທົ່ວເຖິງ, ເປັນຕົ້ນ : ການແບ່ງປັນແຮງງານ ໃນ
ໜ່ວຍເພີ່ມພູມ, ການຊັບຊ້ອນຊາວໜຸ່ມເຄື່ອນໄຫວປົກປັກ
ຮັກສາບ້ານຊ່ອງ ແລະ ການເບິ່ງແບງ ຊ່ວຍເຫລືອຊຶ່ງກັນ
ແລະກັນ, ກໍລ້ວນແຕ່ໄດ້ແກ້ໄຂດ້ວຍວິທີການທີ່ຄ່ອງແຄ້ວ
ແນບນຽນ, ບອກນັ້ນ, ສະຫາຍເອງຍັງໄດ້ເປັນຕົວຕັ້ງຕົວຕີ
ໃນການຊ່ວຍເຫລືອປະຊາຊົນ ຊົນຊາດລາວເທິງ ທີ່ປ່ຽນ
ຈາກການເຮັດໄຮ່ ລົງມາເຮັດນາຕາມທິດທາງ ທີ່ສຸບກາງ

ວາງອອກ.

ເພື່ອສະແດງເຖິງຄວາມຊາບຊຶມ ຢ່າງເລິກເຊິ່ງຕໍ່ທິດ
ທາງການພະລິດຜົນ ຂອງສູນກາງ ແລະ ຄວາມຫວັງໃຍ
ເຖິງຊາດາກຳເພື່ອນຮ່ວມຊາດ, ສະຫາຍ ໄດ້ລະດົມອ້າຍ
ນ້ອງກອງຫລອນໄປຂຸດໜຶ່ງແປງຝາຍ ແລະ ແປງທາງ
ຊ່ວຍພື້ນ້ອງເຫລົ່ານັ້ນຢ່າງເປັນຂະບວນດີ. ບ້ອນປະຊາຊົນ
ຊົນຊາດລາວເທິງບໍ່ຊົນເຄີຍໃນການເຮັດນາ, ດັ່ງນັ້ນ ອປະ
ກອນການເພີ່ມພາຍຂອງເຂົາເຈົ້າຈຶ່ງມີຫລາຍອັນຂາດເຂີນ.

ດ້ວຍຄວາມເອື້ອເພື່ອເກືອກຸບ ຂອງເພື່ອນຮ່ວມຊາດ ສະ
ຫາຍໄດ້ລົງໄປຈຳນຳເຮັດທຸກສິ່ງທຸກຢ່າງ, ແນະນຳວິທີ
ຄາດໄຮ່ ໄຖນາໃຫ້ເຂົາເຈົ້າ, ບາງເທື່ອ ສະຫາຍດ້ອງໄດ້ມາ
ເອົາເຄື່ອງມືຮັບໃຊ້ເຮັດນາທັງໝົດທີ່ມີ ໃນເຮືອນຂອງຕົນໄປ
ໃຊ້ ຈົນກະທັ້ງຮອດຄວາຍແກ່ໄຖຂອງຕົນທຸກມື້ ກໍເອົາໄປ
ໃຫ້ເຂົາປຶມຈົນສຳເລັດບັນການປ່ຽນອາຊີບຂອງເຂົາເຈົ້າ.

ນອກຈາກຄວາມເອົາໃຈໃສ່ວຽກງານທົ່ວໄປແລ້ວ, ພິ
ເສດແມ່ນສະຫາຍ ໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ວຽກງານກໍ່ສ້າງທະຫານ
ລາດກອງຫລອນ ໃນທ້ອງຖິ່ນຂອງຕົນ ໃຫ້ເປັນຕາໜ່າງ
ແໜ້ນໜາ, ລົງເລິກວຽກງານ, ລຶບລ້າງຄວາມບໍ່ຮູ້ໜັງສື,
ສ້າງໜວດກອງຫລອນເຄື່ອນທີ່, ອອກແຮງສ້າງບ້ານແບບ

ຢ່າງ ຢ່າງ ດັ່ງ ໜ້າ. ເປີດບັນອົບຮົມການເມືອງ, ການທະ
ຫານ ລະດົມປະຊາຊົນໄປລ່າລຽງຂົນສົ່ງ ຮັບໃຊ້ແນວໜ້າ
ແລະ ອື່ນໆ ເຮັດໃຫ້ທຸກຄົນ ຊາບ ຊຶມ ໜ້າທີ່ ແນວ ຫລັງ,
ພ້ອມນັ້ນ ສະຫາຍບັງເປັນພະນັກງານ ຂົນຂວາຍ ແລະ
ເຮັດວຽກພັນຖານເກັ່ງ, ດັ່ງນັ້ນ ບໍ່ວ່າແຕ່ການລະດົມເຂົ້າ
ຊ່ວຍຊາດ, ຫລື ລະດົມວຽກງານອື່ນໆ ສະຫາຍ ກໍໄດ້ເປັນ
ຜູ້ຢູ່ແຖວໜ້າສະເໝີ.

ດັ່ງນັ້ນ ໃນຫລາຍປີຜ່ານມານີ້ ສະຫາຍ ຈິ່ງໄດ້ຮັບແຕ່
ການສັນລະເສີນຈາກມວນຊົນເປັນຢ່າງດີ, ຈາກນັ້ນເພື່ອ
ຕອບສະໜອງກັບຄຸນງາມຄວາມດີຂອງສະຫາຍ ໃນກອງ
ປະຊຸມໃຫຍ່ນັກຮົບແຂ່ງຂັນສະຫາຍ ຈິ່ງໄດ້ຮັບການຍ້ອງຍໍ
ສັນລະເສີນຈາກສູນກາງ ດ້ວຍການປະດັບຫລຽນໄຊ ອິດສະ
ຫລະຊຸມ 2 ຢ່າງສົມກຽດ.

ໝົດ

ບຸນສົງ ແກ້ວບົວສາຍ
ສ. ສາຍບຸນມີ

ສູ່ຊົນກັບຄວາມລຳບາກ

ເລົ່າໂດຍ : ແກ້ວ ຫລວງເສນາ.

ບັນທຶກ : ນາງ ບົວລຽນ

* ບ້ານຂຽດໂງ້ງ ແມ່ນບ້ານໜຶ່ງ ທີ່ຕັ້ງຢູ່ແຄມບຶງ
ທະອງລັກ ທີ່ເປັນບຶງໃຫຍ່ສົມຄວນ ໃນຂອບເຂດບຶງ ພາບ
ໃນແຂວງຈຳປາສັກ, ໃນທ້າຍປີ 1948 ດົນຕໍ່ປີ 1949 ເພື່ອ
ຫວັງແຊກຄຸມລາວ, ປະຕິບັດ ເຈດຈຳນົງ ເອົາລາວເປັນ
ເມືອງຂັ້ນຂອງພວກມັນອີກຄັ້ງໃໝ່ ຈັກກະພັດຝະລັ່ງໄດ້ກະ
ໂດດເຂົ້າມາລາວເປັນຄັ້ງທີ 2. ເພື່ອການຊົງຕົວຢູ່ ແລະບັນ
ລຸຈຸດປະສົງຂອງພວກມັນ, ພວກມັນໄດ້ກໍ່ສ້າງປົດຄ້າທຳ
ແໜ້ນໜາຢູ່ໃນບ້ານພະໄພ ແລະ ແຫ່ງອື່ນໆ ໃນພາກໃຕ້
ຂອງລາວ, ທັງນັ້ນກໍ່ເພື່ອຫວັງຄວບຄຸມບໍລິເວນ ບຶງພະໄພ
ບຸດທະສາດ ແລະ ແຫ່ງສຳຄັນອື່ນໆ.

ຕໍ່ໜ້າໄພພິບັດທີ່ເລີ່ມອຸບັດຂຶ້ນຄັ້ງໃໝ່ນັ້ນ, ມັນໄດ້ກາຍເປັນ
ເຄາະຮ້າທຳ ແສນຝາດ ແສນຮືນສຳຫລັບຄົນລາວເຮົາທຸກ

ຄົນ. ແຕ່ເຫດການ ທີ່ບໍ່ເພິ່ງປາຖະໜາດັ່ງກ່າວ ມັນພັດ
ແມ່ນ ເປົ້າໝາຍແຫ່ງເຈດຈຳນົງຂອງພວກປຸ້ນຊາດ. ດັ່ງ
ນັ້ນ, ມັນຈຶ່ງເປັນທຳມະດາຢູ່ວ່າ ຈຸດມຸ່ງໝາຍ ແລະ ອຸດົມ
ຄະດີຂອງຄົນລາວຈຳພວກຄື: ຜູ້ທຸກກິດຂີ້ ຂຸດຮິດ ແລະ
ຜູ້ຂຸດຮິດຜູ້ອື່ນເປັນອາຊີບນັ້ນ ບ່ອນບໍ່ມີວັນຈະໂລ່ງລອບກັນ
ໄດ້. ຈາກຂໍ້ຂັດແຍ່ງອັນເປັນພັນຖານນີ້ເອງ, ບັນຫາຕ່າງໆ
ຈຶ່ງໄດ້ມີຂຶ້ນ ແລະ ຜັນແປໄປຢ່າງໃຫຍ່ໂຕ, ສັບສົນ, ແລະ
ດູເດືອດ. ແຕ່ແລ້ວສິ່ງເຫລົ່ານີ້ ກໍບັງຕ້ອງແມ່ນດົກເປັນພາ
ລະອັນໜັກໜ່ວງຂອງຄົນລາວເຮົາທຸກຄົນ ທີ່ຕ້ອງເປັນຜູ້ສູ້
ຊົນ, ເປັນຜູ້ຜ່ານຜ່າ ແລະ ເປັນຜູ້ຜາບແພ້ມານຮ້າຍທີ່ຫວັງ
ກິນກິນຊາດຂອງພວກເຮົາ.

ພາບຫລັງພວກຈັກກະພັດຝະລັ່ງ ໄດ້ເຂົ້າມາດັ່ງຫລັກ
ປັກຖານໃນດິນແດນແຫ່ງນີ້ແລ້ວ, ປະຊາຊົນຂົງເຂດນີ້ກໍໄດ້
ກາບເປັນສບທາລຸນຂອງພວກເຂົາ, ພວກເຂົາບຸທ່າງບິບ
ບີ້, ຂົ່ມຂູ່, ຂຶ້ນຕີຢ່າງໃຫຍ່ຮ້າຍປາເຖືອນເຊັ່ນ: ການກິດຂີ້
ເກນກລີເປັນຕົ້ນ ຊຶ່ງແມ່ນການບັງຄັບຈັບກຸມເອົາປະຊາຊົນ
ໄປສ້າງທັງຕ່າງໆ ເພື່ອປ້ອງກັນສິດຜົນປະໂຫຍດ ຂອງ
ພວກມັນ ຈາກສິ່ງທີ່ໄດ້ປະສົບພົບພໍ້ບັນດາເຫດການທີ່ຂົ່ມ
ຂຶ້ນ ເຫລືອວິໄສ ແລະ ອົດບໍ່ລົນທົນບໍ່ໄດ້ຕໍ່ການຂົ່ມເຫັງເຕັງ

ເຕັກຂອງຈັກກະພັດຕ່າງດ້າວ. ປະຊາຊົນເຮົາໃນບໍລິເວນ
ດັ່ງກ່າວ, ໂດຍບໍ່ໄດ້ການນຳພາ ຂອງໜ່ວຍໂຄສະນາປະ
ກອບອາວຸດ ກອງທັບລາວອິດສະຫລະໃນຄາວນັ້ນ ຊຶ່ງແມ່ນ
ທ່ານ ແກ້ວ ຫລວງເສນາ ເປັນຜູ້ບັງຄັບ ບັນຊາ ໃນເຂດ
ແຄວ້ນນີ້ ກໍໄດ້ນຳພາປະຊາຊົນ ສົມທົບກັບບັນດາໜ່ວຍກຳ
ລັງປະກອບອາວຸດອື່ນໆ ຕັ້ງໜ້າເຄື່ອນໄຫວ ບຸກໃຈມຕິສັດ
ຕູ, ຫລອກສັດຕູ ແລະ ດັບສູນສັດຕູ ຢ່າງຄ່ອງແຄ້ວ ແນບ
ນຽມທັສຸດ.

ເມື່ອຫວນຄືນເຖິງ ຄວາມ ເປັນ ໄປ ໃນ ບາມ ນັ້ນ ແລ້ວ
ເໝືອນກັບທຸກສິ່ງທຸກຢ່າງໄດ້ພະຍາຍາມ ທົດສອບມາພະ
ຈິດປະຕິວັດຂອງເຂົາ ເຈົ້າຢ່າງເຕັມທີ່, ຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ
ຮ້ອຍແປດ ພັນປະການ ໄດ້ຜັດປ່ຽນກັນສ້າງຄວາມລຳຄານ
ແກ່ເຂົາເຈົ້າຢ່າງເນື່ອງນື່ວລຽນດີດ. ຄາວນັ້ນການເປັນຢູ່ນຸ່ງ
ຖືຂາດເຂີນ, ແຕ່ຊ້າພັດລ້ອງປະເຊີນໜ້າກັບສັດຕູ ໂຕໂຫລ
ຫ້ຽມ, ປ່າເຖືອນ ແລະ ມີທາງອັນແໜ້ນໜາ; ບ່ອນຄວາມ
ບໍ່ກ້າເກີງກັນ ທາງດ້ານປະລິມານ ແລະ ຄານພະພາບນັ້ນ
ເອງ; ການດຳເນີນການສູ້ຊົນ ລະຫວ່າງເຮົາກັບສັດຕູຈຶ່ງຈຳ
ຕ້ອງໄດ້ສູ້ຊົນກັນຢ່າງດຸເດືອດ ບົນເສັ້ນທາງ ລະອິດລະອ້ງວ
ແລະ ຫົວລ້ຽວຫົວດີ.

ເພື່ອເຮັດສໍາເລັດໜ້າທີ່ ຕາມຄາດໝາຍຕ່າງໆ ດັ່ງ
ກ່າວ, ພະນັກງານ, ນັກຮົບໃນໜ່ວຍປະຕິບັດງານ ຈຶ່ງໄດ້
ໝູນໃຊ້ຫົວຄິດປະດິດສ້າງຕ່າງໆ ຫລອກສັດຕູ ແລະ ເຄື່ອນ
ໄຫວບຸກໃຈມຕິສັດຕູ ຢ່າງຂະຫຍັນຂັນແຂງ ໂດຍປະຕິບັດ
ຕາມແຜນການເອົາໜ້ອບຊະນະຫລາຍ, ເອົາພິກໄຫວອັນ
ສະຫລາດຄ່ອງແຄ້ວ ຊະນະກໍາລັງພົນ ແລະ ອາວຸດທັບທັນ
ສະໄໝຂອງສັດຕູ ເຂົາເຈົ້າໄດ້ຈັດຕັ້ງກັບເຄື່ອນໄຫວຫລອກ
ສັດຕູດ້ວຍຮູບການຕ່າງໆ. ຢືນຕໍ່ໜ້າຄວາມດເດືອດ ກັບ
ຄວາມລໍາບາກບາກເຂັ້ມດັ່ງກ່າວ: ເຮັດແນວໃດ ຈຶ່ງ
ຈະສາມາດເອົາຊະນະສັດຕູໄດ້? ບັນຫາທຸກໆຂັ້ນນັ້ນ
ແມ່ນຂອບເຂດເປັນເອົາລາຍ ລະຫວ່າງເຮົາ ກັບພວກໃຈນ
ລ່າອານາ ນິຄົມ. ແຕ່ແລ້ວຄາວນັ້ນ ພວກເຮົາບໍ່ສະເພາະ
ແຕ່ບໍ່ມີພາຫະນະ ແລະ ອຸປະກອນ ຕົ້ນສົງຄາມ ຮຸກຮານ
ຂອງຕ່າງຊາດທໍານັ້ນ, ພວກເຮົາບໍ່ມີທຸກສິ່ງທຸກຢ່າງອີກ
ໝາຍຄວາມວ່າ ພວກເຮົາ ບໍ່ມີປັດໃຈສໍາຄັນຫຍັງເລີຍ ທີ່
ພໍເປັນເງື່ອນໄຂສະດວກໃນການເຮັດສໍາເລັດໜ້າທີ່, ດ້ວຍ
ເຫດນີ້ເອງ ບັນດາຂັ້ນບຸກຄົນທັງພະນັກງານ, ນັກຮົບເຮົາ
ໄດ້ປະເຊີນຢູ່ນັ້ນ ກໍບໍ່ໄດ້ເພີ່ມທະວີຄວາມຝືດເຄືອງ ເຂົາເຈົ້າ
ທັງຕັ້ງໜ້າເຄື່ອນໄຫວຕິສັດຕູ, ທັງຕັ້ງໜ້າປຸກລະດົມ ຂົນ

ຂວາບກໍ່ສ້າງຮາກຖານປະຕິວັດ ໃນໜູ່ປະຊາຊົນ ແລະ ອີກ
ດ້ານໜຶ່ງບັງຄັບແບກຫາບພາລະວຽກໄຮ່ ການນາ ເພື່ອ
ຫາລ້ຽງກຸ່ມຕົນເອງ ແລະ ວຽກອື່ນໆ ອີກຢ່າງ ສົມລະວົນ.
ແຕ່ດ້ວຍຄວາມເອົາໃຈໃສ່ໃນໜ້າທີ່, ໂດຍໄດ້ຮັບຄວາມຮັກ
ແພງ ເຊື່ອຖື ແລະ ສະໜັບສະໜູນຈາກມວນຊົນ, ປະຊາ
ຊົນ ໃນຂອບເຂດດັ່ງກ່າວ ຈຶ່ງໄດ້ຕົວຕົວສະໜັກໃຈປະຢັດ
ເຂົ້າກິນຂອງໃດເອງ ມື້ລະກອບ, ມື້ລະກຳ ເພື່ອຊ່ວຍເຫຼືອ
ກອງທັບ ປະກອບສ່ວນອຸທິດເທື່ອແຮງ ອັນນ້ອຍໆຂອງຕົນ
ເພື່ອພາລະກິດ ປົດປ່ອຍຊາດ. ຈາກຄວາມ ຫ້າວຫັນ ຕະ
ລຸນບອນໃນການອັ້ມຊູ ຊ່ວຍເຫລືອ ກຳລັງ ປະກອບ ອາວຸດ
ເຮົາໃນທ້ອງຖິ່ນດັ່ງກ່າວ, ມັນໄດ້ກາຍເປັນກຳລັງແຮງ ອັນ
ມະຫາສານ ຊຸກຍູ້ການຄືບໜ້າ ຂອງໜ່ວຍປະຕິວັດ ງານ
ດັ່ງກ່າວໃຫ້ນັບມື້ນັບກ້າວໜ້າ ແລະ ເຄີຍໃຫຍ່ເຂັ້ມແຂງ.

ພາບຫລັງສັດຕູ ຖືກກຳລັງ ປະກອບອາວຸດ ແລະ ປະ
ຊາຊົນເຮົາສ້າງສອນພວກມັນຢ່າງສະສົມແລ້ວ, ເພື່ອຫວັງ
ປົກປ້ອງສິດທິປະໄຫວຂອງພວກມັນໄວ້ ໃນປະເທດເຮົາ
ຢ່າງຄົນນານ ພວກ ຈັກກະພັດ ຝະລັ່ງ ໄດ້ຂຸ້ນຂຸ້ງວ ຈັດສົ່ງ
ກອງທະຫານ ອາສາສັງບອກ ຂອງພວກເຂົາ 1 ກອງຮ້ອຍ
ທີ່ມີນາມວ່າ: ກອງທະຫານ "ກົງຊອມແນ" ເຂົ້າມາພາກ

ລາວໄດ້ໂດຍຫວັງບຸນບົດເອົາ ດິນແດນບຶງ ພະໄພຄົນ.
ແຕ່ດ້ວຍຄວາມອະທຳ ບໍ່ສາມາດເອົາຊະນະສິນທຳ ຄືນ້ຳ
ໃຈສຸຸຣິບ ເພື່ອລ່າອານານິຄົມ ຂອງທະຫານລ່າເມືອງຂຶ້ນທ
ບໍ່ຫ່ອນເອົາຊະນະຈິດໃຈຮັກເຊື່ອແພງຊາດຫວຽແຫນບ້າຍ
ເກີດເມືອງນອນຂອງກຳລັງປະກອບອາວຸດ ແລະ ປະຊາຊົນ
ເຮົາຜູ້ທີ່ມີຄວາມຮັກຊາດອັນສູງສົງນັ້ນໄດ້. ດັ່ງນັ້ນ, ພໍແຕ່
ກອງທະຫານ ອາສາສັງນອກ ຂອງ ຈັກກະພັດຝະລັ່ງ ໄດ້
ຢ່າງລືນເຂົ້ານາບໍລິເວນດັ່ງກ່າວ ກໍໄດ້ຖືກກອງທັບແລະປະ
ຊາຊົນເຮົາລົງໂທດພວກມັນຢ່າງ ສົມນ້ຳໜ້າ ຈັບແປ້ນສະ
ເລີຍ 25 ຄົນ, ນອກນັ້ນຖືກດັບສູນກ້ຽງ ຈາກນັ້ນບຶງໜອງ
ລັກ ທີ່ສວຍງາມ ຈຶ່ງໄດ້ກາຍແປ້ນບ່ອນມັ່ງນສັງຂານທີ່ໜ້າ
ຢ້ານກົວທີ່ສຸດສຳລັບສັດຕູ.

ບ້ານຂຽດໂງ້ງທີ່ ແສນຮັກ ຈຶ່ງໄດ້ກາຍແປ້ນ ສັນບາລັກ
ຂອງບັນຮິບປະຫວັດສາດບັນຮິບຂຽດໂງ້ງທີ່ລືຊື່ໄດ້ຮັບນາມ
ມະຍົດແປ້ນບ້ຽໄຊຊະນະ ທີ່ໃຫຍ່ໂຕຄັ້ງປະຖົມມະລຶກ ແລະ
ມີຄວາມໝາຍທາງປະຫວັດສາດໃນການດັບສູນຈັກກະພັດ
ຝະລັ່ງຜູ້ຮຸກຮານ.

ບຸນສົ່ງ ແກ້ວບົວສາຍ
ສ. ສາຍບຸນມີ

ຕາຍດີກ່ວາໄຂຄວາມລັບ

ອຸທິນ ບຸນຍາວົງ

(ເລື່ອງຂອງນາງ ເຕມ ບ້ານປາກແສ ເມືອງຂວາ ແຂວງຜົ້ງສາລີ)

ແມ່ບຶງຄົນນັ້ນຖືກຝັງເຄິ່ງໄຕມືສອງເບື້ອງຖືກມັດໄຂ່ວ
ຫລັງໄວ້. ໃຜກໍລາມທີ່ມີມະໂນທໍາເຫັນພາບແນວນັ້ນແລ້ວ
ຈະຕ້ອງຮູ້ສຶກອະນາຄໃຈເປັນລັບເຫລືອ ແລະຖ້າຫາກຮູ້ຕົນ
ອີກວ່າບາງພວມຖືພາ 7 ເດືອນ ຄວາມຮູ້ສຶກທີ່ມີລໍ່າກາງຄືງ
ຈະບໍ່ສາມາດພັນລະນາອອກມາເປັນດິວອັກສອນໄດ້.

ແມ່ບຶງທີ່ປະສົບເຄາະຮ້າຍລາຍນັ້ນແມ່ນບາງເຄນ.

ຊາວບ້ານ ປາກແສ ທີ່ໄດ້ຮູ້ເຫັນເປັນພິບານໃນການທໍລະ
ມານມະນຸດກາລໍາງ ໂດຍນໍາມືຂອງພວກຂາບຊາດຕ່າງກໍ
ນຶກບົກບໍ່ອຸຊົມເຊີຍນໍາໃຈເລັດດ່ຽວ ຂອງບາງເຄນທີ່ບໍ່ບອມ
ໄຂຄວາມລັບໃດໆ ແລະ ເຂົາເຈົ້າສມຄວາມຄຽດແຄ້ນທັງ
ໜົດໃສ່ພວກໃຈບຂາບຊາດກຸ່ມນັ້ນ ທີ່ບໍ່ມີມະນຸດສະທໍາປະ
ຈໍາໃຈເລີຍ.

ບໍ່ສະເພາະ ແຕ່ນາງເຄາະຜູ້ດຽວທ່ຽວນັ້ນ ປະຊາຊົນໝົດ
ບ້ານປາກແພຊຽງຂຽນກັບເມືອງຂວາ ແຂວງຜົ້ງສາລີກຸ້ງຊູ່
ເຂັ້ມຕ່າງໆ ນາງ ເພື່ອໃຫ້ບອກບ່ອນລ່ວງເຊື່ອງ ບອກຊູ່
ພວກປະເທດລາວທີ່ເຄື່ອນໄຫວຢູ່ອ້ອມແອ້ມບ້ານປາກແພ
ແຕ່ເຖິງຈະຖືກ ກຳຮາບນາບຊູ່ປາກໃດກໍ່ຕາມ ຊາວບ້ານກໍ່
ບໍ່ບອກໃຫ້ພວກນັ້ນ.

" ບໍ່ມີ ບໍ່ຮູ້! " ນັ້ນແປ້ນຄຳຕອບຂອງນາງເຄາະ ແລະ ຊາວ
ບ້ານທັງໝົດ.

" ຖ້າລອບວ່າບໍ່ມີ ບໍ່ຮູ້ກໍ່ຕ້ອງຝັງຈັງຊຸດໄປ " ຫົວໜ້າ
ໃຈນຂາບຊາດວ່າ.

" ເຊິນລະບໍ່, ເຖິງຊື່ຝັງ ຫລື ບໍ່ຝັງ ກໍ່ບໍ່ມີອັນບອກ. ຊື່
ຖົມໝົດໄດ້ນັ້ນກໍ່ບໍ່ມີອັນບອກຄືເກົ່າ " ນາງເຄາະວ່າ.

" ປົວຍະ ! " ຫົວໜ້າທະຫານທ່ຽວ ໃຈຮ້າຍວິ ແລ້ວຕົບ
ໜ້ານາງໝົດແຮງ " ນຶ່ງຢ່າປາກແຂງຫລາຍເນີ, ຊື່ບອກ
ລະບອກມາ ຖ້າບໍ່ດັ່ງນັ້ນ ຊື່ເອົາມືດເຈາະທ້ອງແລ້ວຝັງກັບ
ໜ້ ! "

" ເຊິນເລີຍ ! ຖ້າສຳກ້າພໍ, ຖ້າຈິດໃຈສູດຳຊ້າຂ້າປະຊາ
ຊົນໄດ້ ໄດ້ບໍ່ລຽມມືກໍ່ຊື່ນ " ຄຳເວົ້າຂອງນາງເຮັດໃຫ້ເຂົາ
ຊຶ່ງໄປຂະນະໜຶ່ງ.

"ຜູ້ໃດເປັນໃຈໃຫ້ສັດຕູກໍ່ລ້ອງຂ້າຖ້ຳຂ້າໝົດໂຄດພຸ້ນ?"

ທະຫານຫຸ່ນອີກຜູ້ໜຶ່ງວ່າ.

ນາງເຮັດເສຍໆຄິດໆບໍ່ໄດ້ບິນ, ຫົວໃຈຂອງນາງບັງເຂັ້ມ
ແຂງທຸ່ນທ່ຽງບໍ່ຫວັ່ນໄຫວກໍ່ຄຳເວົ້ານາບຊູ່ໃດໆ ນາງຄິດ
ຫ່ວງປະຊາຊົນ ເພາະຢ້ານເຂົາໄດ້ຮັບອັນຕະລາຍເຖິງແກ່
ຊີວິດໃດບໍ່ມີຂອງທະຫານຫຸ່ນ. ຊາວບ້ານປາກແພມີ
ການຈັດກັບເປັນປ່າງຄື ມີສະມາຄົມແມ່ຍິງ. ມີກອງ
ຫລອນໃດບການຈັດກັບ ແລະ ປັບປຸງຂອງນາງເອງ ນອກ
ນັ້ນນາງບັງເຂັ້ມຂວາຍເອົາຊາວໜຸ່ມໄປເປັນທະຫານຕໍ່ຕ້ານ
ຈັກກະພັດອາເມລິກາຜູ້ຮຸກຮານ ພາລະກິດຂອງນາງນັບ
ວ່າເປັນສ່ວນປະກອບອັນສຳຄັນ ໃຫ້ແກ່ການປະຕິວັດປົດ
ປ່ອຍຊາດ. ໃນການເຮັດວຽກຄັ້ງກ່າວນີ້ ນາງຖືກຈັບສອງ
ເທື່ອ. ເທື່ອນີ້ເປັນເທື່ອທີສາມ.

ການຂູ່ເຂັນເອົາຄວາມລັບຈາກນາງ ຢຸດໄປຊົ່ວຂະນະ
ໜຶ່ງ. ທະຫານຫຸ່ນໄດ້ປຶກສາຫາລືກັນ ເຖິງແບບການຕໍ່າ
ຊ້າຂອງພວກເຂົາ, ບໍ່ດົນຕໍ່ມາເຂົາກໍ່ປະກົດຕົວຕໍ່ໜ້ານາງ
ອີກ.

"ຖ້າບໍ່ບອກບອກ ກໍ່ຈຳເປັນ.... ມື້ນີ້ຫຍັງສັ່ງໃຫ້ບຸນ
ນາ" ທະຫານຫຸ່ນຄົນໜຶ່ງວ່າ

"ບໍ່ມີອັນບອກ ບໍ່ມີອັນສັ່ງ ຢາກເຮັດຫຍັງກໍເຊີນ!"

ເມື່ອສຸດປະໂຫຍກຂອງນາງ ທາດແທ້ຂອງທະຫານ ຫຸ່ນກໍສະແດງອອກມາໃຫ້ເຫັນຄວາມໂຫດຮ້າຍ ປ່າເຖືອນ ສຸດທີ່ຈະພັນລະນາ. ເຂົາໃຊ້ມິດແຫລມຄົມແທງທ້ອງ ແລ້ວ ເນື້ອເຖືອນໜຶ່ງຂອງນາງ ແລ້ວຄັ້ວກລຸກໃນທ້ອງອອກມາໃຫ້ ເຫັນດ່ຽວກໍລາ. ນາງສຸດທີ່ຈະເຈັບປ່ວນທໍລະນານ ແຕ່ກໍ ບັງໃຈແຂງພຽງພໍຈຶ່ງຮ້ອງໃສ່ໜ້າເຂົາວ່າ :

"ສຸດຂາບຊາດ ຂາບປະຊາຊົນ ! ເຈາະເອົາລຸກກຸອອກ ເຮັດຫຍັງ ສຸຢາກກິນກໍກິນທະແມ້ ! ສຸຂົ່ມແຫ້ງໄດ້ແຕ່ແມ່ ບິງກັບປະຊາຊົນທີ່ບໍ່ມີອາວຸດຫັນແຫລະ ນ້ຳໜ້າຄົນປະລາ ໄຊສຸກໍຈະປະລາໄຊຕະຫລອດໄປ"

ຕໍ່ປະຊາຊົນ ທີ່ຖືກເກນມາໃຫ້ເບິ່ງດົວຢ່າງຄວາມໂຫດ ຮ້າຍທາລນ ເພື່ອວ່າໃຫ້ເຂົາເຈົ້າຢ້ານແລ້ວໄຂຄວາມລັບ, ນາງເຄນໄດ້ເວົ້າວ່າ :

"ພໍ່ແມ່ອ້າບເອອບນ້ອງຢ່າເສຍກໍາລັງໃຈ, ຈຶ່ງເຊື່ອໝັ້ນ ການນໍາພາຂອງສຸນກາງ, ໃຜບັງມິຊີ ວິດໃຫ້ສືບຕໍ່ເຮັດການ ປະຕິວັດ ສືບຕໍ່ຕິສັດຕູຂອງຊາດຕໍ່ໄປ, ໄຊຊະນະຕ້ອງເປັນ ຂອງເຮົາ."

ຕໍ່ຈາກນັ້ນນາງກໍຮ້ອງຄໍາຂວັນວ່າ :

" ການ ະຕິວັດຈົ່ງມີໄຊ! ທ່ານສຸພານຸວົງຈົ່ງໝັ້ນບິນ !
ໝັ້ນບິນ!.... "

ສຽງຂອງນາງໄດ້ຄ່ອບລົງຄ່ອບລົງ ແລະໃນທີ່ສຸດກໍ່ງຽບ
ສະຫງົບ, ຄົງມີແຕ່ສຽງຂອງພວກທະຫານຫຸ່ນຮ້ອງປ່າວ
ໄຄສະນາດ່ຽວປະຊາຊົນ ທີ່ມາເຕົ້າໂຮມກັນເປັນສັກຂີພະ
ບານໃນເຫດການອັນປ່າເຖືອນຄັ້ງນີ້.

ປະຊາຊົນຖືກຂູ່ເຂັ້ມໃຫ້ໄຂຄວາມລັບອີກແຕ່ບໍ່ມີຜູ້ ໃດໄຂ
ອອກມາແມ່ນແຕ່ຄວາມດຽວ. ຄົງມີແຕ່ວ່າ: ບໍ່ຮູ້ຈັກ.

ບ້ານນີ້ບໍ່ມີໃຜເປັນອິດສະຫລະຈັກຄົນຊື່ຂ້າກໍ່ລາບລ້າງ.
ປະຊາຊົນບ້ານນີ້ ເປັນໃຈດຽວກັນຄືບໍ່ຍອມໄຂຄວາມລັບ
ໃຫ້ສັດຕູຂອງຊາດເດັດຂາດ ເປັນຫຍັງກໍ່ເປັນກັນ. ມື້ຕໍ່ມາ
ປະຊາຊົນໝົດບ້ານທັງເດັກນ້ອຍ ແລະຜູ້ໃຫຍ່ປະມານ 40
ຄົນຖືກຕ້ອນໄປໂຮມຢູ່ແຄມນ້ຳຖືກຂູ່ເຂັ້ມອີກແຕ່ກໍ່ບໍ່ເປັນບິນ,
ດັ່ງນັ້ນສັດຕູ ຈົ່ງໃຊ້ປືນບິງກວາດໃສ່ລັ່ມລະເບ ລະນາດແລ້ວ
ເອົາຖ້ຳລົງນ້ຳໄຫລໄປ.

ໃສດນາດລະກຳຄັ້ງນັ້ນທັງບ້ານປາກແພ ມີຜູ້ລອດຊີວິດ
ມາໄດ້ຫ້າຫົກຄົນ. ທີ່ລອດມາໄດ້ກໍ່ຍອມຕິເຮັດວ່າລາບໄດຍ
ມີເລືອດຂອງຄົນອື່ນດິດເປັນຕາມສັງເສືອ ແລ້ວກໍ່ຖືກ ແກ່
ລົງນ້ຳໄຫລລ່ອງໄປ. ພໍໄປໄດ້ໄກກໍ່ລອບເຂົ້າຝັ່ງ ໃດຍ ຕະ

ຫລອດປອດໄຟ.

ທີ່ຜັງສາລີ ໃຜຄິດເຫັນບ້ານປາກແພກຄິດເຫັນບາງ
ເຄນ ແລະ ຄິດຍົກບ້ອງຊົມເຊີຍນ້ຳໃຈເດັດດ່ຽວຂອງບາງທີ່
ບອນດາບດີກ່ວາໄຂຄວາມລັບ.

ສຸດ
?

ບຸນສິ່ງ ແກ້ວບົວສາຍ
ສ. ສາຍບຸນມີ

ຕາຍຢ່າງມີກຽດ

ອຸທິມ ບຸນຍາວິງ

(ເລື່ອງຂອງ ເຍຣູຊອນ ເມືອງລອງແຂວງຫລວງນ້ຳຫາ).

ໃນຫົວໃຈຂອງປະຊາຊົນເມືອງລອງແຂວງຫລວງນ້ຳ
ທານີ້ ສະຫາຍເບບຊອນ ບໍ່ໄດ້ລັ່ມຫາຍຕາຍຈາກເຂົາ
ເຈົ້າເລີຍ ເຖິງວ່າໃນຄວາມເປັນຈິງນັ້ນສະຫາຍໄດ້ເສຍສະ
ຫລະຊີວິດໄປແລ້ວແຕ່ປີ 1969 ເປັນການເສຍສະຫລະ
ທີ່ສະແດງເຖິງທາດແທ້ຂອງນັກປະຕິວັດ ຊຶ່ງບາມໃດກໍ
ພ້ອມຢູ່ສະເໝີທີ່ຈະຕາຍເພື່ອປະຊາຊົນເພື່ອປະເທດຊາດ.

ປະຊາຊົນເມືອງລອງ ແລະ ເຂດອ້ອມແອ້ມລະນຶກເຖິງ
ສະຫາຍເບບຊອນ ດ້ວຍຄວາມອາໄລອາວອນ ຄິດຮອດຄິດ
ເຖິງຢູ່ສະເໝີ ແລະ ຮູ້ສຶກຕື່ນຕົ້ນໃຈໃນຄຸນຄວາມດີ ທີ່ສະ
ຫາຍໄດ້ສ້າງໄວ້, ອັນນີ້ເປັນມູນເຊື້ອອັນປະເສີດຂອງປະຊາ

ຊົນລາວທົ່ວໄປ ເວົ້າສະເພາະຂອງຊົນຊາດລາວສູງກໍ່ ອັນ
ເປັນຕົ້ນກຳເນີດຂອງສະຫາບເອງ.

ເວົ້າເຖິງປະຊາຊົນເມືອງລອງ ທີ່ປະກອບດ້ວຍຫລາຍ
ຊົນຊາດຊົນເຜົ່າ ນັບວ່າເປັນເລື່ອງບໍ່ແມ່ນຂອງງ່າຍ ທີ່ຈະ
ຈັດຕັ້ງເຂົາເຈົ້າ ໃຫ້ເປັນກ້ອນກຳລັງອັນເຂັ້ມແຂງເຮັດການ
ປະຕິວັດ ແຕ່ດ້ວຍຄວາມເຊື່ອໝັ້ນຕໍ່ແນວທາງ ຂອງສູນ
ກາງພັກດ້ວຍຄວາມມີຫົວຄິດປະດິດສ້າງຂອງຕົນເອງ ສະ
ຫາບເບບຊອງໄດ້ອົບຮົບສ້າງແນວຄິດໃຫ້ບັນດາຊົນຊາດ ມຸ
ເຊີ, ລາວແດນ, ລາວສູງກໍ່, ລາວເທິງ ແລະ ອື່ນໆໃນ
ເມືອງລອງເປັນຈິດໜຶ່ງໃຈດຽວກັນ, ແລ້ວຕັ້ງເປັນຂະບວນ
ການອັນເຂັ້ມແຂງ ຕໍ່ສູ້ເຮັດການປະຕິວັດ ຈົນປົດປ່ອຍປະ
ເທດຊາດສຳເລັດ.

ດ້ວຍຈິດໃຈໂອບອ້ອມອາລິ ຮັກແພງຄົນອື່ນຄື ຮັກອ້າຍ
ເອ້ອບນ້ອງລູກຫລານຕົນເອງເສຍສະຫລະທຸກຢ່າງເພື່ອຜົນ
ປະໂຫຍດຂອງຜູ້ອື່ນຖືຄວາມສູນເສຍຂອງຜູ້ອື່ນ ເປັນຄວາມ
ສູນເສຍຂອງຕົນເອງ ແຕ່ພ້ອມດຽວກັນກໍ່ເດັດດ່ຽວບໍ່ບອມຕໍ່
ສັດຕູເດັດຂາດ, ສະຫາບເບບຊອງໄດ້ກາຍເປັນຈຸດລວມ,
ເປັນຈຸດດຶງດູດຂອງຊົນຊາດ ກໍ່ເປັນທີ່ຮັກແພງຂອງເຂົາ
ເຈົ້າ, ສັດຕູຂອງສະຫາບກໍ່ຄືສັດຕູຂອງຊົນຊາດທັງມວນ.

ຈາກຈຸດນີ້ເອງ ຊົນຊາດກໍ່ໃນເມືອງລອງໄດ້ປົນປຸງອ້ອມ
ຂ້າງສະຫາຍແລ້ວທຳການຕໍ່ສູ້ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ. ຂະ
ບວນການຕໍ່ສູ້ຂອງຊົນຊາດກໍ່ໃນເມືອງລອງໄດ້ກາຍເປັນພື້ນ
ຖານອັນແໜ້ນໜາໃຫ້ແກ່ການປະຕິວັດໃນຂົງເຂດນີ້. ສັດ
ຕູຂອງການປະຕິວັດ ກໍ່ເປັນສັດຕູຂອງຊົນຊາດມຸເຊີ, ລາວ
ແຕນ, ລາວເທິງ ແລະ ຊົນຊາດອື່ນໆ ໃນເມືອງລອງຄືດຽວ
ກັນ, ດັ່ງນັ້ນຄວາມສາມັກຄີແບບສູ້ຮົບໄດ້ເປັນຝັ່ງ, ເຂົາເຈົ້າ
ເປັນຈິດໜຶ່ງໃຈດຽວປຽບຄືເຊືອກຫລາຍໆແກວກອດກ້ຽວໃສ່
ກັນ ບໍ່ມີອັນໃດຈະມາດົງໃຫ້ຂາດໄດ້. ສະຫາຍເບບຊອງໄດ້
ເວົ້າແຈ້ງເຖິງຄວາມ ຫລ້າຫລັງຂອງບັນດາຊົນຊາດຕ່າງໆ
ອັນເນື່ອງມາຈາກລັດທິລ່າຫົວເມືອງຂຶ້ນ ທັງເກົ່າ ແລະ
ໃໝ່. ພວກຈັກກະພັດສົມທົບກັບພວກຫຸ່ນຂາບຊາດ ໄດ້
ປິດຫູບັງຄາ ແລະ ເຮັດທຸກວິທີທາງໃຫ້ບັນດາຊົນຊາດ
ຊົນເຜົ່າຕ່າງໆ ໃນປະເທດລາວເຮົາ ຈົມ ຢູ່ໃນ ເຫວແຫ່ງ
ຄວາມໄວ້ຈ້າຫລ້າຫລັງ, ບໍ່ໃຫ້ເງິນຫົວຂຶ້ນມາ ເພື່ອພວກ
ເຂົາຈະໄດ້ກິດຂີ່ຂຸດຮີດໄດ້ຕໍ່ໄປເລື້ອຍໆ.

ຢາກອອກຈາກສະພາບອັນດຳຕ້ອນນີ້ ບັນດາຊົນຊາດ
ຕ່າງໆ ມີແຕ່ລຸກຂຶ້ນແລ້ວຈັບອາວຸດທາກຢ່າງນັບແຕ່ຫອກ
ຫ່າວຫລາວແຫລມ, ປືນແກ້ບປືນເພິງໜ້າໜ້ອງ ແລະ

ອ້າງ ແລ້ວເຮັດການປະຕິວັດ. ມີແຕ່ການປະຕິວັດທ່ຽວ
ທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນ ບັນດາຊົນຊາດຕ່າງໆ ຫລຸດພັນ
ຈາກແຫວນແຫ່ງຄວາມໄຮ້ກຽດສັກສິນ.

ລຸກຂັນ ! ລຸກຂັນ ! ແລ້ວຈັບອາວຸດ.

ໄຟປະຕິວັດ ໄດ້ລຸກວິຂັນໃນຫົວໃຈ ຂອງບັນດາຊົນຊາດ
ເຫລົ່ານັ້ນ ແລະ ບໍ່ມີກຳລັງອັນໃດຈະມາມອດໄດ້ຈົນກ່ວາມັນ
ຈະເຜົາໄຫ້ມື ສິ່ງທີ່ຝັນປະຕິວັດ ສັດຈະທຳໃຫ້ຫມົດກ້ຽງ
ພຽງຮາບໄປກ່ອນ.

ການປະຕິວັດເປັນການຕໍ່ສູ້ທີ່ລຳບາກຍາວນານ ມີອຸປະ
ສັກຮອບດ້ານ. ນັກປະຕິວັດຕ້ອງສະຫລະ ໄດ້ທຸກຢ່າງເພື່ອ
ມອບໃຫ້ແກ່ຊາດ. ສະຫາຍເບງຊອງບໍ່ພຽງແຕ່ມອບເທື່ອ
ແຮງມອບທຸກສະຕິປັນຍາ ມອບວັດຖຸສິ່ງຂອງ ໃຫ້ແກ່ປະ
ເທດຊາດທ່ຽວ, ແມ່ນແຕ່ລົມໃດສະຫາຍເອງ ກໍໄດ້ມອບ
ໃຫ້ແກ່ປະເທດຊາດ.

ລະບະດັບຂອງການປະຕິວັດ ສັດລຸກມີກຳລັງແຮງ ຈຳ
ເປັນຕ້ອງໃຊ້ໄຫວພົບ, ມີແຜນການສະຫລາດສ່ອງໃສດີກັບ
ສັດລຸກຈຶ່ງບາດໄດ້ໄຊຊະນະ. ມີບາງເທື່ອກໍປະລາໄຊ ແຕ່ນັກ
ປະຕິວັດບໍ່ທຸກອາຍໃຈ. ສະຫາຍເອງ ເຄີຍຖືກຈັບ ແລະ
ຖືກທຳລະມານຊຸ່ເຊັນໃຫ້ເຜີຍຄວາມລັບ, ແຕ່ບໍ່ມີທາງທີ່

ສັດຕູຈະໄດ້ຄວາມລັບມືແຕ່ຄວາມຕົວະ ແລະ ຮ່າງກາຍທີ່
ໄຮ້ວິນຍານທ່ຽງທີ່ສະຫາຍຈະມອບໃຫ້ແກ່ສັດຕູ, ມີແນວ
ເລືອກຢູ່ສອງອັນທ່ຽງ. ໃນທີ່ສຸດສັດຕູຫລົງເອົາຄວາມຕົວະ
ແລ້ວປ່ອຍສະຫາຍຄືນ ໄປຫາອ້ອມກອດຂອງ ບັນດາຊົນ
ຊາດເຫລົ່ານັ້ນຄືນອີກ.

ສຽງໄຊໄບໄຮ້ຮ້ອງດວ້ຍຄວາມຊົມຊື່ນບິນດີດັງສະນັ້ນໄປ
ທົ່ວຂະບວນການຕໍ່ສູ້ຂອງປະຊາຊົນເມືອງລອງແລ້ວການຕໍ່
ສູ້ກໍສິບລ່ວງ, ຕໍ່ໄປເລື້ອຍໆ ຈາກໄຊຊະນະນີ້ໄປສູ່ໄຊຊະນະໃຫມ່.
ທຸກຄົນເຊື່ອໝັ້ນຕໍ່ໄຊຊະນະບັນສຸດທ້າຍ, ເຊື່ອໝັ້ນຕໍ່ແນວ
ທາງນະໂຍບາຍຂອງສູນກາງ.

ສະຫາຍເບງຊອງ ນຳພາສົງຄາມປະສິດທິພາບ ເປັນ
ຕົວຢ່າງໃຫ້ນັກປະຕິວັດອື່ນໆ ໃນການສ້າງຄວາມສາມັກຄີ
ລະຫວ່າງຊົນຊາດ ໃຫ້ເປັນກ້ອນກຳລັງ ອັນແຂງແກ່ນແກ່
ການປະຕິວັດ. ສະຫາຍເປັນຈຸດລວມຫລື ເປັນຜູ້ທີ່ປະຊາ
ຊົນບັນດາຊົນຊາດ ໃນເມືອງລອງມີຄວາມເຫລື້ອມໃສ ແລະ
ເຊື່ອໝັ້ນຢ່າງລາບໃຈ. ຈາກຜົນຕົວຈິງເຫລົ່ານັ້ນສະຫາຍ
ຖືກປະຊາຊົນມອບໝາຍໃຫ້ ເປັນເລຂາຄະນະພັກ ເມືອງ
ເມືອງລອງ, ແຂວງຫລວງນ້ຳທາ.

ແຕ່ຜູ້ໃດທີ່ປະຊາຊົນສ່ວນຫລາຍ ມີຄວາມເຫລື້ອມໃສ

ໄວ້ໃຈນັ້ນ ກໍເປັນຜູ້ທີ່ສັດຕູໝາຍຫົວໄວ້ ຢ່າງເອົາເປັນເອົາ
ຕາຍ, ບົນເສັ້ນທາງ ຂອງການປະຕິວັດນັ້ນ ເດີມໄປດ້ວຍ
ຄວາມກັບຄາມ, ຄວາມລາບອາດເກີດຂຶ້ນໄດ້ທຸກເມື່ອ, ແຕ່
ນັກປະຕິວັດກໍບໍ່ໄດ້ຫວັ່ນໄຫວ ຜູ້ຫນຶ່ງລາບອີກຜູ້ຫນຶ່ງສືບຕໍ່
ບຸກຫນ້າຕໍ່ໄປ. ຕາຍເພື່ອອຸດົມການ ເຖິງຈະເອົາຫົວໝູນ
ດິນດິນຈຸມນໍ້າແຕ່ກໍເປັນກຽດປະຫວັດໃຫ້ລູກຫລານໄດ້ເອກ
ອ້າງ ແລະ ເປັນມູນເຊື້ອໃຫ້ແກ່ເຂົາໄດ້ເອົາເປັນແບບຢ່າງ
ຕໍ່ໄປໃນອານາຄົດ.

ວັນຫນຶ່ງສະຫາຍເບງຊອງ ໄປສັກເຂົ້າໄຮ່ ໃດບມີທະ
ຫານເພະນັກງານ ແລະ ປະຊາຊົນໄປຊ່ວຍສັດຕູຊຶ່ງໝາຍ
ເອົາຊີວິດສະຫາຍແຕ່ລົນມາແລ້ວນັ້ນ ກໍລິດລາມໄປແລ້ວ
ຈອບຢູ່ເປັນພູກົງກັນຂ້າມ. ເວລາທີ່ການສັກເຂົ້າໄຮ່ດໍາເນີນ
ໄປນັ້ນທັນໃດສຽງປືນກໍດັງຂຶ້ນ ສັດຕູໄດ້ ບິງສຸມໃສ່ ຜູ້ຄົນທີ່
ພວມສັກເຂົ້າໄຮ່ຢູ່ນັ້ນຢ່າງປ່ວງບ້າ, ເຮັດໃຫ້ເກີດສະພາບ
ຊຸນລະມຸນເພາະທຸກຄົນ ແລ່ນຫາບ່ອນລີ່ບ່ອນບັງ. ແບບ
ຂອງສະຫາຍເບງຊອງ ຊຶ່ງລົງໄປຕັກນໍ້າທີ່ຫວັ່ນນັ້ນຂບດິນໄຮ່
ຖືກບິງຈົນເຖິງແກ່ຄວາມລາບຢ່າງຫນ້າເວດທະນາ.

ເຫດການຢູ່ໃນຂັ້ນຄັບຂັນທີ່ສຸດ, ມີບາງຄົນ ຖືກບາດ
ເຈັບນອນຢູ່ກາງໄຮ່ ບາງຄົນບັງຢູ່ບ່ອນມີຂອນໄມ້ແຕ່ບັງຢູ່

ບ່ອນມີຈຸນປວກແດ່, ສະຫາຍເບງຊອງເຫັນສະພາບເປັນ
ແນວນ້ຳຈຸນລືນໃຈເຮັດວິທີໃດ ວິທີໜຶ່ງ ເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ບັນ
ດາອ້າຍເອ້ອບນ້ອງເອົາລົດລອດໄປໄດ້. ໄຄແດ່ແດ່ສະຫາຍ
ນອນໝູ່ບໍ່ໄກ ຈາກປ່າແຄມໄຮ່ ຈຶ່ງພະບາບາມ ລີເລືອ
ເຂົ້າປ່າ, ລຸກປືນຫວິດຂ້າງຫວິດແອວ. ບາງເທື່ອສະຫາຍ
ຕ້ອງໝູ່ບຸ່ນໆ ເພາະປືນຂອງສັດຕູບິງສຸມມາຕິດໆ ມືດ
ສຽງປືນກໍລີເລືອຕໍ່ຈົນໃນທີ່ສຸດກໍເຂົ້າເຖິງປ່າໄດ້. ຜູ້ອື່ນກໍພະ
ບາບາມລີເລືອເຂົ້າແຄມໄຮ່ແຕ່ກໍຖືກສັດຕູ ບິງສະກັດຢ່າງບໍ່
ລິດລະ ສະຫາຍເບງຊອງໄດ້ເຮັດອຸບາຍ ໂດຍແລ່ນລີ້ໄປສູ່
ແຄມໄຮ່ອີກດ້ານໜຶ່ງແລ້ວ ສະຫາຍ ກໍຮ້ອງໂຮກະໂດດໂລດ
ເຕັ້ນສັນພຸມໄມ້ບາງເທື່ອກໍປາກົດຕົວໃຫ້ສັດຕູ ເຫັນເປັນລີບ
ລີບໂດຍໜຶ່ງເສື້ອແດ່ເປືອບໂຕເຄິ່ງຄຶງແດ່ ເອົາພົດໄມ້ຫຸ້ມໂຕ
ແດ່ ເຮັດແນວນ້ຳໃຫ້ສັດຕູເຫັນຫລາຍເທື່ອ ເພື່ອໃຫ້ເຂົາເຂົ້າ
ໃຈວ່າມີຫລາຍຄົນ ແລ່ນໄປບ່ອນດັ່ງກ່າວ. ອຸບາຍໄດ້ຜົນ
ຕາມຄາດໝາຍສັດຕູສຸມປືນໃສ່ແຕ່ບ່ອນ ສະຫາຍເບງຊອງ
ເປັນສະນັ້ນຟັ້ນຟັ້ນ. ສ່ວນບັນດາ ເອ້ອບອ້າຍນ້ອງ ທີ່ນອນ
ໝູ່ບຸ່ນລີເລືອເຂົ້າປ່າແຄມ ໄຮ່ໄດ້ເທື່ອລະຄົນ ສອງຄົນ.
ເພື່ອແກ່ບາວເວລາໃຫ້ເອ້ອບອ້າຍນ້ອງ ມີໂອກາດເຂົ້າຫາ
ທີ່ປອດໄພ ສະຫາຍເບງຊອງ ບິງຄຶງສືບຕໍ່ເຮັດອຸບາຍຕໍ່ໄປ

ສະຫາຍແລ່ນຫລິບບ່ອນນັ້ນບ່ອນນີ້. ສຽງປືນຂອງສັດຕູກໍ
ສຸມໃສ່ຕິດໆ ຈົນວ່າບໍ່ມີຫຍັງເຄື່ອນໄຫວ ໃນບ່ອນດັ່ງກ່າວ
ແລ້ວທາງກ່າວກໍໄດ້ສະຫງົບລົງ. ມາຮອດຕອນນີ້ ບັນດາ
ເອື້ອບອາບນ້ອງໄດ້ເລືອເຂົ້າປ່າໝົດແລ້ວ.

ເຫດຮ້າຍໄດ້ຜ່ານໄປ, ຄວາມສະຫງົບ ໄດ້ກັບຄືນມາສູ່
ພູຜາປ່າໄມ້ບໍລິເວນໄຮ່ແຫ່ງນ້ອຍ. ສຽງນົກເລີ່ມດັງເຈືອບ
ແຈ້ວ ສຽງທະນິໄຫຍຮ້ອງເປັນເປືອກກ້ອງປ່າ ພະນາໄພ
ເໝືອນເປັນການບອກຂ່າວເສົ້າສະຫລົດໃຈວ່າ ສະຫາຍ
ເບງຊອງ ໄດ້ເສຍສະຫລະຊີວິດໄປແລ້ວ ເພື່ອກູ້ເອົາຊີວິດ
ຂອງບັນດາເອື້ອບອາບນ້ອງ, ຮ່າງອັນໄຮ່ວິນບານຂອງ ສະ
ຫາຍນອນສະຫງົບປູ່ປ່າແຄມໄຮ່ ບ່ອນທີ່ສະຫາຍເຮັດອຸ
ບາບໃຫ້ສັດຕູບິງສຸມໃສ່ນັ້ນເອງ. ສ່ວນແມບສະຫາຍນອນ
ສະຫງົບປູ່ຫວ່າບດິນໄຮ່, ເລືອດແດງໆຂອງນັກດໍ່ສູ້ໄຫລເຈືອ
ຈານໄປກັບສາຍນ້ຳຫວ່າບລ່ອງໄປເລື້ອຍໆ.

ນອກຈາກສະຫາຍເບບຊອງ ແລະ ແມບແລ້ວບໍ່ມີບູ້ໄດ
ເສຍຊີວິດ ມີແຕ່ບາດເຈັບຈຳນວນ 12 ຄົນ. ການເສຍສະ
ຫລະຊີວິດຂອງສະຫາຍນັບວ່າກຸ້ມຄ່າ ແລະ ບໍ່ມີໃຜຈະ
ລືມວິລະກຳຂອງສະຫາຍລົງໄດ້.

ປະຊາຊົນເມືອງລອງເວົ້າວ່າ ສະຫາຍໄດ້ມອບສິນບັດ

ອັນສຸດທ້າຍໃຫ້ແກ່ປະເທດຊາດແລ້ວ ນັ້ນຄືຕົນໂຕຂອງສະ
ຫາຍເອງ, ແຕ່ຊື່ສຽງຂອງເບບຊອງບັງຢູ່ໃນຫ້ວງນິກຂອງ
ທຸກຄົນ.

ສຸດ

ເດືອນໄຫວຢູ່ກ້ອງປຶກເຮືອບິນຂອງສັດຕູ

(ເລື່ອງຂອງລູງຊຽງແພງ ບ້ານດອນຈ້ ຫລວງພະບາງ)

ໂດຍ ອຸທິນ ບຸນຍາວິງ

ການກໍ່ວິນາດສະກຳເດີນ ບິນ ຫລວງ ພະ ບາງ ໃນປີ 1969 ອັນໄດ້ເຮັດໃຫ້ເຮືອບິນສັດຕູກຳລາບ 9 ລຳ ສາງ ອາວຸດຕູກເຜົາຈຳນວນໜຶ່ງນັ້ນເປັນ ວິລະກຳ ອັນເດັ່ນຂອງ ກອງຮ້ອຍ 303 ຊຶ່ງເປັນກອງໃຈມຕິພິເສດ. ແຕ່ຜູ້ທີ່ມີສ່ວນ ປະກອບອັນສຳຄັນ ເຮັດໃຫ້ວຽກງານດຳເນີນໄປເປັນຂັ້ນ ໆ ແລະ ບັນລຸເຖິງຜົນສຳເລັດນັ້ນ ທຸກໆ ຄົນທີ່ໄດ້ສ້າງວິລະ ກຳດັ່ງກ່າວຄົງຈະປະຕິເສດບໍ່ໄດ້ວ່າ ແມ່ນ ລູງ ຊຽງ ແພງ ຊາວນາແຫ່ງ ບ້ານ ດອນ ຈ້ ຊຶ່ງເປັນບ້ານຕັ້ງຢູ່ສົມເດັ່ນບິນ ນັ້ນເອງ.

ລູງເປັນຄົນຕັ້ງຕຳເກິ່ງ ຜົນຫງອກຂາວທົ່ວທົ່ວເປັນພໍ ນາ ຢູ່ເຮືອນຝາໄມ້ເຮັດມຸງຫຍ້າ ເປັນບຸກຄົນອາວຸໂສທີ່ໝັດ ບ້ານນັບຖື ແລະ ຮັກແພງ.

ເວລານັ້ນເດີນບິນຫລວງພະບາງ ເປັນຖານທັບສຳຄັນ
ຂອງສັດຕູ, ມີເຮືອບິນ ເຕ-28 ເຮລີກອບແຕ ແລະ ເຮືອບິນ
ບັນທຸກຕ່າງໆ ຂຶ້ນລົງເປັນ ສົນໆ. ຢູ່ຈອມພູແດ່ລະໜ່ວຍ
ອ້ອມແອ້ມຫລວງພະບາງສັດຕູໃຊ້ບິນເຮລີກອບແຕເອົາກຳ
ລັງໄປຢ່ອນລົງເພື່ອຕ້ານການແຊກຊຶມຂອງກຳລັງປະຕິວັດ.
ພູບາງໜ່ວຍສົງໃສຖືກແຊກຊຶມສັດຕູໃຊ້ບິນຮີບບິງ ແລະ
ຫວ່ານ ລະ ເບີດ ລົງທຳລາຍສຽງສະໄໝ່ໝ່ຳ. ບາງຄັ້ງ
ບາງຄາວສັດຕູກໍອອກກວາດລ້າງ ແລະ ປະຊາຊົນທ້ອນໄສ
ຢູ່ໃນບໍລິເວນນັ້ນກໍຖືກຈັບເປັນມະນຶງມະນຶດ, ຖືກທຳລະມານ
ຕ່າງໆນາໆ, ຖືກຂ້າປິດປາກ ເພື່ອປົກປິດຄວາມໂຫດຮ້າຍ
ທາລຸນຂອງເຂົາ. ເບິ່ງຜິວເຜີນແລ້ວສັດຕູຄວບຄຸມຫລວງ
ພະບາງໄວ້ໄດ້ຢ່າງໜັ້ນຄົງ, ແຕ່ເບິ່ງເລິກລົງໄປນັ້ນກຳລັງ
ປະຕິວັດໄດ້ເຄື່ອນໄຫວໄປມາຢ່າງເປັນລະບົບ, ເວົ້າໃຫ້ຄັກ
ກໍແມ່ນວ່າເຄື່ອນໄຫວຢູ່ກ້ອງປົກເຮືອບິນຂອງສັດຕູນັ້ນເອງ.

ລຸງຊຽງແພງ ເປັນບ່ອນອີງໃຫ້ແກ່ການເຄື່ອນໄຫວປິດ
ລັບດຽກ່າວນຳຢ່າງແນບນຽນ. ລຸງມີວິທີການສັບຊ້ອນພະ
ນັກງານປິດລັບຢູ່ພາຍໃນບ້ານ, ມີເລ່ຫລ່ຽມຫລອກສັດຕູໃຫ້
ຕາຍໃຈ ແລະ ເຊື່ອໝັ້ນຕໍ່ລຸງສະເໝີມາ. ລຸງເຄີຍຮັບລ້ຽງ
ພະນັກງານປິດລັບທາງແຂວງ ແລະ ສູນກາງສັງມາ.

ເຄື່ອນໄຫວຢູ່ຫລວງພະບາງ ແຕ່ປີ 1955 ຫາ 1957
ຈຳນວນ 7 ຄົນ, ໃນປີໄຮມລາວ 1962 ຈຳນວນ 3 ຄົນ
ນອກນັ້ນຍັງໄດ້ເຄື່ອນໄຫວຮັບໃຊ້ວຽກງານ ທີ່ເປັນປະໂຫຍດ
ຫລວງຫລາຍໃຫ້ແກ່ການປະຕິວັດຫລາຍຄັ້ງຫລາຍຄາວ.
ຍາມໃດສັດຕູຈະອອກກວາດລ້າງ ລູກກໍເປັນຜູ້ບອກໃຫ້ພະ
ນັກງານປົກຄັບທ້ອງຟ້າໄສຢູ່ກັບລູກ ຫລືທ້ອງຟ້າໄສຢູ່ນຳຄົນອື່ນໆ
ໃຫ້ ອອກ ໄປ ສູ່ທີ່ປອດ ໄພ. ຫລາຍເທື່ອລູກເປັນຜູ້ນຳພາ
ອອກ ໄປ ເອງ. ເມື່ອຫວີດຈາກການກວາດລ້າງແລ້ວລູກກໍ
ພາກັນມາຍັງບ້ານ ມີບາງເທື່ອຖືກສັດຕູສອບຖາມ, ລູກ
ກໍບອກວ່າເປັນລູກຫລານມາແຕ່ບ້ານອື່ນ ເພື່ອຊ່ວຍເຮັດໄຮ
ເຮັດນາຫລືວ່າມາຢ້ຽມຢາມ.

ວຽກເດັ່ນອັນໜຶ່ງທີ່ລູກໄດ້ປະກອບກິດໃນປີ 1970 ມີ
ພະນັກງານປະຕິວັດ 3 ຄົນໃດນັ້ນຈາກຄຸກຫລວງພະ
ບາງ, ລູກໄປພ້ອມສາມຄົນຢູ່ເຄມນ້ຳ. ລະບະນັ້ນສັດຕູໄດ້
ປະກາດຫ້າມເຈົ້າຂອງເຮືອບໍ່ໃຫ້ຂ້າມໄປມາ ໃດບໍ່ໄດ້ຮັບ
ອະນຸຍາດເດັດຂາດ. ແຕ່ລູກຕ້ອງຊ່ວຍເຫລືອ 3 ຄົນນັ້ນ
ໃຫ້ໄດ້ ແລະ ຕ້ອງສົ່ງຂ້າມນ້ຳ. ແນບຂອງລູກອອກປາກ
ຫ້າມເພາະສ່ຽງຕໍ່ອັນລະລາຍ, ລູກບໍ່ຍອມ ຟັງ ສຽງ ຂອງ
ແນບ ແລະ ເວົ້າວ່າຂໍໃຫ້ໄດ້ຊ່ວຍເຫລືອອ້າບນ້ອງສາມຄົນ

ນີ້ໄປພັນອັນຕະລາຍ ເຖິງວ່າໂຕເອງຈະເປັນຈະຕາຍແນວ
ໃດກໍ່ປ່າ, ແລ້ວລຸງກໍຈັດການສົງສາມຄົນນີ້ຂ້າມນ້ຳຈົນຕະ
ຫລອດປອດໄພ. ຂາກັບມາລຸງຖືກສັດຕູສອບຖາມແຕ່ລຸງ
ກໍແກ້ໄຂໄດ້.

ນອກຈາກການເຄື່ອນໄຫວຮັບໃຊ້ ແລະ ຊ່ວຍເຫລືອ
ພະນັກງານ ປົວລັບແລ້ວ ລຸງຊຽງແພງ ຍັງໄດ້ອົບຮົມຊາວ
ບ້ານດອນຈໍ ຈຳນວນໜຶ່ງໃຫ້ຮູ້ຈັກ ຮັກປະເທດຊາດບ້ານ
ເມືອງ, ຮູ້ຈຳແນກມິດກັບສັດຕູໃຫ້ມີຄວາມສາມັກຄີກັນເປັນ
ອັນໜຶ່ງອັນດຽວ ແລະ ເສຍສະຫລະເພື່ອປະເທດຊາດ. ສະ
ຖານທີ່ອົບຮົມແມ່ນຢູ່ບອດຫ້ວຍ ໃກ້ບ້ານດອນຈໍ, ເຮືອບິນ
ຂອງສັດຕູບິນຂ້າມຫົວທາງນີ້. ການອົບຮົມດຳເນີນໄປດ້ວຍ
ດີສະເໝີມາໂດຍທີ່ສັດຕູບໍ່ຮູ້ໄດ້ເລີຍ.

ລະບະກ່ອນທີ່ເດີນບິນຈະຖືກບຸກທຳລາຍ, ມີຊາຍແປກ
ໜ້າຄົນໜຶ່ງ ນຸ່ງເຄື່ອງທະຫານຫຸ່ນ ໄປຫາລຸງຊຽງແພງ.
ເປັນເລື່ອງທຳມະດາທີ່ທະຫານຫຸ່ນໄປຫາລຸງ, ແຕ່ເທື່ອນີ້
ເປັນເລື່ອງແປກປະຫລາດ ແລະ ສັບສົນເພາະທະຫານ
ຫຸ່ນລາຍນີ້ ຊຳພັດບອກໃຫ້ລຸງໄປພົວພັນກັບກຳລັງປະຕິ
ວັດທີ່ພວມຄອບຢູ່ປ່າ ໄກຈາກບ້ານສົມຄວນ. ຊາຍແປກ
ໜ້າສະເໝີຕົວວ່າຊຸສາຍ ວ່າເຄີຍມາພົບກັບລຸງເທື່ອໜຶ່ງ

ເມື່ອຫລາຍປີມາແລ້ວ ພ້ອມກັບໝູ່ເພື່ອເຄື່ອນໄຫວປົດລັບ
ການກັບຄືນມາອີກເທື່ອນຳເພື່ອວຽກງານອັນສຳຄັນ ເປັນພິ
ເສດ ແລະ ຈຳເປັນຕ້ອງການຄວາມຮ່ວມມືຂອງລູກຢ່າງ
ຂາດບໍ່ໄດ້.

ລູກຊຽງແພງລ້ຽງເລໃຈ, ລູກຈີ່ສະຫາຍສາຍບໍ່ໄດ້ເພາະ
ພະນັກງານ ປົດລັບທຳມາພົວພັນກັບລູກນັ້ນ ມີຫລາຍຄົນ,
ບາງຄົນມາພັກນຳ, ບາງຄົນມາຕິດຕໍ່ ພຽງລະບະສັບໆ
ແລ້ວກໍຫາຍໄປ. ລູກເປັນຮ້ອນໆ ໝາຍໆ ແລະ ຄິດວ່າຢ້ານ
ເປັນແຜນຂອງສັດຕູຖ້າພົດພາດກໍໝາຍເຖິງຄວາມຕາຍ.

ສະຫາຍສາຍ ໄດ້ເວົ້າຫລາຍສິ່ງຫລາຍແນວ ເພື່ອໃຫ້
ລູກຕາຍໃຈ, ລູກເຮັດອຸມອຸມອືດຢູ່ດົນ, ໃນທີ່ສຸດກໍລົກລົງ
ໄປນຳແຕ່ກໍບັງບໍ່ເຊົາສິ່ງໃສ. ຫລັງຈາກຈັດແຈ້ງແຕ່ງເອົາ
ເຄື່ອງທີ່ຈຳເປັນຕິດຕົວໄປນຳແລ້ວ ທັງສອງກໍມຸ່ງໜ້າສູ່ຈຸດ
ທີ່ໝາຍໂດຍລັດໄປລາມປ່າ. ລູກເຊີດຂູສະຕິລະວັງຕົວສູງ
ສາຍຕາກວາດໄປທົວ ແລະ ຕັດສິນໃຈວ່າຖ້າຕົກຖືກແຮວ
ສັດຕູກໍຈະບອນຕາຍດີກ່ວາໄຂຄວາມລັບ. ລູກຫລຽວເບິ່ງ
ສະຫາຍສາຍເທື່ອໃດກໍຮູ້ສຶກຂ້ອງຄາໃນຫົວໃຈ, ເຂົາເປັນ
ທັງມິດເປັນທັງສັດຕູສຳລັບລູກ. ເຫັນເຄື່ອງທະຫານຫຸ່ນທີ່
ເຂົາສວມໃສ່ແລ້ວ ລູກກໍຄິດຢາກຖອບຫລັງ ແຕ່ກໍມີສິ່ງໃດ

ສິ່ງໜຶ່ງໃນຕົວຂອງເຂົາບໍ່ຫລັງລຽໄວ້ແລ້ວຊຸກໃຫ້ກ້າວເດີນ
ຕໍ່ໄປຕໍ່ໄປ....

ເມື່ອໄປຮອດຈຸດທີ່ໝາຍ. ເຖິງວ່າຈະເຫັນຄົນໃນຊຸດນັກ
ຮົບປົດປ່ອຍ ແຕ່ລູກຊຽງແພງ ກໍບັງບໍ່ເຊົາສິ່ງໃສ່ງ່າຍໆ
ຕາມສັນຊາດບານຂອງພະນັກງານປະຕິວັດທີ່ດີ.

" ອາດເປັນທະຫານຫຸ່ນ ປອມຕົວເປັນທະຫານປົດ
ປ່ອຍ " ລູກຄິດແລະພະບາບາມເຮັດທ່າທາງໃຫ້ເປັນປົກ
ກະຕິ ບໍ່ສະແດງອາການຫວາດຫວັ່ນຫຍັງໝົດ.

ທະຫານຄົນໜຶ່ງ ບ່າງອອກມາກ້ອນຮັບລູກ ດ້ວຍທ່າ
ທາງເປັນມິດ. ສະຫາຍສາຍແບະນຳວ່າ:

" ແມ່ນສະຫາຍຄຳອ່ອນ ຜູ້ບັງຄັບກອງຮ້ອຍຂອງພວກ
ເຮົາ "

ການໂອ້ລົມຂຶ້ນລັບແມ່ນກ່ຽວກັບເລື່ອງເກົ່າ ເລື່ອງຫລັງ
ຄັ້ງທີ່ສະຫາຍສາຍ ແລະ ສະຫາຍຄຳອ່ອນ ເຄີຍໄປຢ້ຽມ
ຢາມລູກເທື່ອໜຶ່ງເມື່ອຫລາຍປີມາແລ້ວ. ລູກຫລຽວເບິ່ງ
ໜ້າສະຫາຍຄຳອ່ອນ ແລະ ສະຫາຍສາຍແລ້ວທົບທວນ
ຄືນຫລັງ ຄິດຫາໃບໜ້າຂອງຜູ້ຄົນທີ່ລົບເຄີຍດິດຕໍ່ພົວພັນ
ມາກ່ອນ. ລູກຮູ້ສຶກວ່າທັງສອງໃບໜ້ານີ້ເປັນສີຄຸ້ນເຄີຍ, ໃນ
ທີ່ສຸດລູກກໍບອມຮັບ ແລະເຊື່ອໃຈໃນບຸກຄົນທັງສອງວ່າເປັນ

ນັກຮົບປະຕິວັດແທ້. ຕໍ່ໄປການໄອລົມກໍກ່ຽວຂ້ອງເຖິງວຽກ
ງານຕົວຈິງ. ສະຫາຍຄຳອ່ອນສະເໜີໃຫ້ລູກຊຽງແພງໄປ
ເກັບກຳສະເພາບການພາຍໃນເດີນຍົນ ໃຫ້ລະອຽດ ເທົ່າທີ່
ຈະເກັບກຳໄດ້ເຊັ່ນກຳລັງຂອງສັດຕູທີ່ຮັກສາເດີນມີເທົ່າໃດ,
ສາງອາວຸດຕັ້ງຢູ່ບ່ອນໃດ, ຍົນຮົບທີ່ປະຈຳຢູ່ເດີນ ແລະ ຍົນ
ຂົນສົ່ງມີຈຳນວນເທົ່າໃດ. ລູກຄິດຢູ່ດົນເດີບ ຄິດເຫັນລຸກ
ຫລານທີ່ເຮັດການຢູ່ໃນເດີນ ຊຶ່ງພໍທີ່ຈະຕິດຕໍ່ພົວພັນໄດ້.
ລູກເຫັນວ່າວຽກງານນີ້ຈະເປັນປະໂຫຍດຫລວງຫລາຍໃຫ້
ແກ່ການປະຕິວັດ ລູກຈຶ່ງຄອບຮັບດ້ວຍຄວາມເດັ່ນໃຈແລ້ວ
ກໍກັບເມື່ອເຮືອນຢ່າງປົກກະຕິທຳມະດາ.

ມື້ລ່ຽມ ລູກຊຽງແພງໄດ້ເຂົ້າໄປບັງເດີນຍົນ. ທຳທ່າໄປ
ຫາລຸກຫລານທີ່ເຮັດການຢູ່ພາຍໃນເດີນ. ເພາະລູກເປັນຄົນ
ຍາວໂສແຫ່ງບ້ານຄອບຈໍ ຄົນຍາມປະຕູຈຶ່ງສອບຖາມພຽງ
ເລັກນ້ອຍແລ້ວກໍປ່ອຍໃຫ້ເຂົ້າໄປ. ເປັນອັນວ່າບັດນັ້ນລັບໃດ
ໄສ້ພຸງຂອງສັດລູກຸ້ມໄຂອອກ ເມື່ອໃຫ້ລູກໄດ້ສຳຫລວດກວດ
ກາ, ລູກເຫັນຍົນຮົບເຕ 28 ຈອດຮຽງກັນເປັນຊ້າຍລ້າຍ, ມີ
ລຸກລະເບີດແຂວນໄອ້ນໄດ້ນຸ່ງກັ້ນປຶກ, ອັນນີ້ແມ່ນຈຳນວນ
ຫນຶ່ງໃນສາມລ້ານໂຕນ ທີ່ຈັກກະພັດອາເມລິກາສົ່ງມາທຳ
ລາຍເຜົາຜານປະເທດລາວເຮົາ. ແຕ່ລະລຳກຽມພ້ອມຈະ

ບິນຂຶ້ນສູ່ທ້ອງຟ້າຖ້າໄດ້ຮັບຄຳສັ່ງ, ບິນເຮລີກອບແຕ່ຈອດ
ຢູ່ເປັນບ່ອນໆ ບາງລຳພວມຕິດຈັກກຽມຈະບິນ, ບິນສະປຸກ
ກໍສືບລາບຂຽວແຫວນລຳໜຶ່ງຈອດຢູ່ຢ່າງສະຫງົບ.

ເທິງຟ້າບິນກາລິບພວມບິນເວົ້າເລິ່ງເພື່ອນຳສະບຽງອາ
ຫານມາສັ່ງໃຫ້ອາເມລິກາເປັນປະຈຳເກືອບທຸກມື້.

ລູງຊຽງແພງອອກບ່ອນໜຶ່ງເຂົ້າບ່ອນໜຶ່ງ ເພື່ອຖາມ
ຫາຄົນທຽຈັກ ເມື່ອພົບແລ້ວກໍຖາມຫາອີກຜູ້ໜຶ່ງ.

"ຢູ່ພຸ້ນ" ທະຫານທຸ່ນຄົນໜຶ່ງບອກທັງ ຊຶມໄປພ້ອມ.

"ໂອບກະບໍ່ກ້າໄປແລ້ວ ມັນໄກ້ສາງລະເບີດຢ້ານແຕກ
ຕຸ້ມໃສ່ ຂໍໃຫ້ລຸກໄປເອ້ນໃຫ້ພໍແດ່". ລູງເວົ້າຫລອກ.

"ລູງໄປໂລດ ບໍ່ຄ້ອງຢ້ານດອກສາງລະເບີດມັນຢູ່ພຸ້ນ"
ທະຫານທຸ່ນຊຶມໄປຫາສາງອາວຸດຕົວຈິງ.

ລູງທຳທຳສີຫົດໆ ແລ້ວຍ່າງໄປດ້ວຍຄວາມລະມັດລະ
ວັງ, ມີທັງຄວາມຮູ້ສຶກຢ້ານໆ ແລະ ຮູ້ສຶກພໍອົກພໍໃຈສັບ
ປົນກັນໄປເມື່ອໄດ້ລາບລະອຽດສົມຄວາມແລ້ວ ກໍກັບຄືນບ້ານ
ພ້ອມດ້ວຍແຜນທີ່ຂອງເດີນບິນບັນຈຸໄວ້ໃນສະໜອງ, ຈາກ
ນັ້ນກໍລາບງານຕໍ່ສະຫາຍຄຳອ່ອນ ແລະ ສະຫາຍສາຍ,
ທັງສອງຕ່າງກໍພໍໃຈໃນການເກັບກຳຂອງລູງ.

ນອກຈາກເຂົ້າໄປໃນເດີນແລ້ວ ລູງຍັງໄດ້ໄປພົບກັບບຸກ

ຄົນອື່ນໆ ທີ່ລຸງເຊື່ອໃຈໄດ້ ພາບໃນເມືອງຫລວງພະບາງ
ເພື່ອຖາມສະພາບການຕ່າງໆ ແລ້ວກໍນຳມາລິດຕໍ່ປະສົມ
ປະສານໃສ່ກັນ ຫລັງຈາກເກັບກຳສະພາບການໄດ້ຫລາຍ
ສົມຄວນແລ້ວ ລຸງກໍໄດ້ຮ່ວມວາງແຜນໃນການກວິນາດສະ
ກຳ ເຊັ່ນການສັງກຳລັງເຂົ້າໄປໃນເດີນ, ການສະກັດກັ້ນກຳ
ລັງສັດຕູທີ່ຈະມາຊ່ວຍໜູນກັນ, ການຫລອກສັດຕູອອກໄປ
ສູ່ວົງສະກັດ, ການກຳນົດຈຸດນັດພົບຫລັງຈາກບຸກທຳລາຍ
ເດີນ ຍົນ ແລ້ວ. ອາໄສທີ່ລຸງຮູ້ຈັກສະພາບພື້ນ ທີ່ດີແຜນ
ການຈັງດຳເນີນໄປຢ່າງມີຜົນ.

ໃນທີ່ສຸດ ນີ້ທີ່ສັດຕູ ໄດ້ຮັບບົດຮຽນ ອັນເຈັບແສບກໍມາ
ເຖິງ. ສຽງລູກລາມລັງຂຶ້ນ ແສງແມບມາບຈາກ ປາຍປືນ
ປະກົດຢູ່ທົ່ວ, ເດີນຍົນສັນສະເທືອນຄືແຜ່ນດິນຊື່ປືນ. ມີ
ແສງໄຟ, ມີຄວນລະເບີດ ກັ້ນແປ້ນເລົາຂຶ້ນ ສູ່ທ້ອງຟ້າ. ຊາວ
ຫລວງພະບາງຖືກປຸກໄຫ້ດົນຂຶ້ນ ເມື່ອຮູ້ວ່າອັນໃດເປັນອັນ
ໃດແລ້ວ ກໍບໍ່ມີນິບເພາະຫລືງເຫັນວ່າ ຕໍ່ໄປສັດຕູ ຈະບໍ່ໄດ້
ເອົາ ຍົນ ຮົບ ມາ ປະ ຈຳຢູ່ເດີນແຫ່ງນີ້ອີກ ອັນເປັນການນຳ
ຄວາມເດືອດຮ້ອນມາສູ່ເຂົ້າເຈົ້າ.

ນັກຮົບປົກປ້ອນໄດ້ເປັນເຈົ້າການ ແລະ ບຸກໃຈມຕິສັດ
ຕູຢ່າງຕັ້ງຕົວບໍ່ລືດ. ກຳລັງຈຳນວນໜຶ່ງໄປລະເບີດທຳລາຍ

ຍົນລຸກເປັນໄຟສົ່ງແສງສະຫວ່າງ ແຈ້ງໄປທົ່ວບໍລິເວນໃກ້
ຄງງ. ການບຸກທຳລາຍລຳເນີນໄປຢ່າງວ່ອງໄວແລະຖືກຕ້ອງ
ຕາມແຜນ. ແລ້ວໜ່ວຍໃຈມຕິພິເສດ ກໍຮັບຖອນຂອກຢ່າງ
ທັນການກ່ອນທີ່ກຳລັງໝາຍຂອງສັດຈະມາຮອດ.

ຜົນຂອງການບຸກໃຈມຕິເທຣນ ມີບົນຖືກທຳລາຍ 9 ລຳ
ສັດຕູລາຍກັບທັບວ່າກ່ວາ 10 ຄົນນອກນັ້ນຍັງໄດ້ຮັບບາດ
ເຈັບອີກຈຳນວນໜຶ່ງ. ນັບເປັນບົດຮຽນອັນເຈັບແສບໃຫ້ແກ່
ສັດຕູໂດຍສະເພາະອາເມລິກາ ເພາະເຊື່ອໜັກໜາວ່າໄດ້
ວາງແຜນປ້ອງກັນເດີນຍົນໄວ້ຢ່າງຄັກແນ່ແລ້ວ.

ມີລຳມາ ສັດຕູໄດ້ອອກທຳການກວາດລ້າງໄປທົ່ວເຂດ
ອ້ອມແອ້ມ ລວມທັງບ້ານດອນຈີ ແຕ່ບໍ່ພົ້ນກຮັບປົດປ່ອຍ
ແມ່ນແຕ່ຄົນຄງວ. ລຸງຊຽງແພງຍັງຢູ່ໃນໃຈແຕ່ເຮັດໄຫ້ໃບ
ໜ້າເປັນປົກກະຕິທຳມະດາ ເມື່ອຖືກສັດຕູ ສັດຕູວ່າເຫັນ
ທະຫານແນວລາວຜ່ານໄປທາງນັ້ນ? ລຸງ ຊູ ໄປທາງນັ້ນ
ທາງນັ້ນ, ແລ້ວສັດຕູກໍແລ່ນໄປລາມທິລາກາງທິລຸງບອກຊຸງ
ໃນຕົວຈິງເປັນທິລາກາງກັນຂ້າມທັບກຮັບປົດປ່ອຍຜ່ານໄປ.

ລຸງຊຽງແພງ ເປັນທັບບຸກຂອງຊາວບ້ານເປັນທີ່ເຊື່ອຖື
ຂອງສັດຕູກໍເພາະ ລຸງເປັນທັງນາຍບ້ານດອນຈີ ຊຸງແຕ່ງ
ຕັ້ງໂດຍອຳນາດປົກຄອງຂອງສັດຕູນັ້ນເອງ.

ບຸນສົ່ງ ແກ້ວບົວສາຍ
ສ. ສາຍບຸນມີ

ກ້າຕ້ອງຊະນະ

ອຸທິນ ບຸນຍາວົງ

(ເລື່ອງຂອງລູງຕະວີ ຕາແສງສະແກມ ເມືອງນາແລ ແຂວງຫລວງ
ມ້າຫາ)

ເປັນນັກຮົບເຮັດການປະຕິວັດນັ້ນ ການສະແດງຄວາມ
ກ້າຫານໃຫ້ສັດຕູໄດ້ຮູ້ເຫັນເປັນສິ່ງຈໍາເປັນ ເພື່ອຮັບປະກັນ
ໄຊຊະນະ, ບາງເທື່ອລູກກະສຸນບໍ່ໄດ້ເສຍຈັກນັດ ສັດຕູກໍປົບ
ໜີໄປຢ່າງເສຍຂ້ວນ. ລູງຕະວີເປັນຕົວຢ່າງທີ່ດີໃນການ
ເຮັດໃຫ້ສັດຕູຢ້ານກົວ ໂດຍສະແດງຕົນບໍ່ຮູ້ຮ້ອນຮູ້ໜາວຕໍ່
ການກໍາຮາບນາບຂູ່ຂອງສັດຕູ. ແມ່ນແທ້ຕອນຈົນຕາແຈ
ລູງແຮງສະແດງວ່າກ້າຫານເດັດດ່ຽວບໍ່ຢ້ານພິນຢ້ານໄຟ.
ຄວາມກ້າຫານນັ້ນເປັນຄານສົມບັດອັນດີເດັ່ນຂອງຊົນຊາດ
ຮອກ ຊຶ່ງເປັນລາວເທິງເຜົ່າໜຶ່ງ. ລູງຕະວີໄດ້ສືບທອດມູນ
ເຊື້ອອັນນັ້ນມາ ເຮັດໃຫ້ບົດບາດຂອງຊົນຊາດຮອກເດັ່ນຢູ່ໃນ
ພາລະກິດການປະຕິວັດປົດປ່ອຍຊາດ.

ຕົວຢ່າງຄວາມກ້າຫານຂອງລູກຕະວີທີ່ບໍ່ຫວັ້ນໄຫວຕໍ່
ສັດຕູຄົມເທື່ອໜຶ່ງ ລູກແບກປືນບ່າງໄປຕາມທາງ. ສັດຕູ
ທີ່ລັດຢູ່ແຄມທາງ ປ່ອຍໃຫ້ລູກກາຍໄປກ່ອນ ແລ້ວກໍຕິດ
ຕາມໄປນຳຫລັງ ເມື່ອໄປຈຳໄຕແລ້ວສັດຕູກໍຈັບຕົງປືນລູກ
ທີ່ແບກຢູ່ບ່າ ລູກຄ້ວາໄດ້ພ້າແຫນ້ນຢູ່ແອວຟ້ນມີສັດຕູຂາດ
ກັບບ່ອນອື່ນນີ້ແປ້ນເຫດການໜຶ່ງທີ່ສະແດງໃຫ້ເຫັນຄວາມ
ກ້າຫານເດັດດ່ຽວບໍ່ອ່ອນບອມຕໍ່ສັດຕູ.

ບັງມີເຫດການຫລາຍໆ ເທື່ອທີ່ລູກຕະວີເອົາຊະນະສັດ
ຕູໄດ້ຢ່າງໜ້າບົກບ້ອງຊົມເຊີຍ ເດີນກ່ວາໜູ່ກໍແມ່ນການ
ເອົາຖ່ານໄຟໄພະໃສ່ໄຕ. ບ້ອນລູກແປ້ນນັກຮົບທີ່ເດີນສັດຕູ
ຈັງພີປອງຈັບຫລາຍເທື່ອ. ມີໜຶ່ງຂອງລະດູໜາວ ລູກຕະ
ວີນັ້ງຢູ່ຂ້າງເຕົາໄຟມີສັດຕູຈຳນວນໜຶ່ງລ້ອມຈັບລູກໂດຍທີ່
ລູກບໍ່ໄດ້ຄາດຝັນ ພໍຮູ້ສຶກຕົວກໍປາກົດວ່າ ຕົນເອງຢູ່ໃນວົງ
ລ້ອມແລ້ວ, ຈະແລ່ນໜີກໍບໍ່ທັນຈະສູ້ກໍບໍ່ໄຫວ, ລູກນັ້ງຄິດ
ໃຊ້ສະໜອງຢູ່ຄາວໜຶ່ງແລ້ວກໍຕັດສິນໃຈເຮັດແນວໂຕແນວ
ໜຶ່ງລົງໄປ. ລູກປືນຂຶ້ນດ້ວຍທ່າທາງອົງອາດແກ້ເສື້ອອອກ
ຢ່າງທ້າທາຍ ສາຍຕາຂອງລູກຈ້ອງໄປທາງໜ້າຢ່າງບໍ່
ຫວາດຫວັ້ນ ຄິດໆແສງຕາຂອງເສື້ອຮ້າຍ ທີ່ແພ້ໄປບັງ
ເບື້ອງໜ້າບ່ອນທີ່ມີຄູ່ຕໍ່ສູ້. ລູກຈົມມຸມໆ ພໍສົບເໜັງຟ້າງບໍ່

ໄດ້ຖ້ອຍໄດ້ຄວາມ, ສັດຕເຫັນອາການ ສະແດງ ອອກຂອງ
ລູກກໍຮູ້ສຶກລັງເລໃຈ, ຈິດໃຈບໍ່ເຊື່ອໝັ້ນ. ພວກມັນເຂົ້າໃຈວ່າ
ພວມກໍາລັງຈົມມົນພວມສະແດງອະພິນິທານ ແລະ ໃນບໍ່
ຊ້ານີ້ກໍຈະແຜງລິດໃຫ້ເບິ່ງ. ໃນຄວາມເຊື່ອຂອງສັດຕູນັ້ນລູກ
ຕະວີແມ່ນເປັນຄົນໜັງໜຽວ ພັນບໍ່ເຂົ້າບິ່ງບໍ່ອອກ, ມີຂອງ
ດີໃສ່ລອງຄົນຈົນຕາຍໄດ້ເຊັ່ນເອົາກະດູກ ຫລື ໜັງຄວາຍ
ເຂົ້າທ້ອງຄົນໃຫ້ເຈັບປ່ວຍໂຊເຊເລ້ວຕາຍໄປໃນທີ່ສຸດບາມ
ລູກແຜງລິດນັ້ນຄົນເປັນສິບເປັນຊາວແມ່ນກຸມບໍ່ຢູ່ ຄວາມ
ເຊື່ອເຊັ່ນນີ້ເຂົາຫຼຸດຈາກຜູ້ໜຶ່ງໄປຍັງຜູ້ໜຶ່ງ ແລະຕໍ່ໆ
ໄປ ແລະຊົນຊາດຮອກກໍເປັນທີ່ຫວາດຫວນຂອງສັດຕູປານ
ໜຶ່ງປານແນວ.

ທັນໃດນັ້ນລູກຕະວີກໍຫອບເອົາກອງໄຟທີ່ມີຖ່ານແດງໆ
ມີໄຟລຸກຢູ່ແລ້ວໄພະໃສ່ຕົນໂຕທັງດິດ ທັງເຕັ້ນ ທັງຮ້ອງ
ແຜດສຽງ. ສັດຕູເຫັນແນວນັ້ນກໍຢ້ານສັ່ນເຊັ່ນທົດໆ ເພາະ
ຄິດວ່າລິດເດດຂອງລູກພວມແກ່ກ້າຂຶ້ນສູງ ແລະ ບໍ່ມີອຳ
ນາດອັນໃດຈະມາປາບໃຫ້ລົງໄດ້. ມີທາງດຽວທີ່ຈະປອດໄພ
ຄືປົບໜີ, ດັ່ງນັ້ນສັດຕູຈຶ່ງແລ່ນໜີໄວສຸດຂີດ ເຂົາກາຍເປັນ
ນັກກິລາແລ່ນໄວທີ່ສຸດເທົ່າທີ່ໂລກເຄີຍເຫັນມາ.

ອັນນີ້ ເປັນອັນໜຶ່ງ ຂອງການສະແດງຄວາມກ້າຫານ

ຂອງລູກຊຶ່ງບໍ່ມີໃຜຈະເຮັດໄດ້. ມັນທັງເປັນຕາຫົວເປັນຕາ
ຢ້ານແລະເປັນໄຊຊະນະ.

ນອກຈາກຕໍ່ສູ້ກັບສັດຕູແລ້ວ ລູກຕະວີບັງຕໍ່ສູ້ກັບ ພະ
ບາດບາດເບົາ, ລູກໃຊ້ຢຸກຢາພັນເມືອງປິ່ນປົວຜູ້ເຈັບໄຂ້ໄດ້
ປ່ວຍ, ເບິ່ງແບງຮັກສາເຂົາເຈົ້າຄືດັ່ງລູກດັ່ງຫລານ. ເທື່ອ
ໜຶ່ງມີການປະທະກັບສັດຕູ, ອ້າບນ້ອງທະຫານຖືກບາດ
ເຈັບ 4 ຄົນ, ລູກຕະວີໄດ້ປິ່ນປົວຮັກສາຢູ່ເປັນເວລາ 2
ເດືອນທະຫານກໍ່ສ່ວງເຊົາມີສຸຂະພາບດີ ສາມາດກັບຄືນ
ເມືອກົມກອງໄດ້. ມີຊຸສຽງໃນຖານະເປັນນັກຮົບຕໍ່ສູ້ແລ້ວລູກ
ບັງມີຊຸສຽງດ້ານໜ້າຢາພັນເມືອງນຳອີກ. ປະຊາຊົນໃນເຂດ
ອ້ອມແອ້ມເຈັບໄຂ້ໄດ້ປ່ວຍກໍ່ແລ່ນໄປຫາຂໍຢາ ຫລືຂໍໃຫ້ລູກ
ປິ່ນປົວໃຫ້. ການປິ່ນປົວແມ່ນບໍ່ຕ້ອງເອົາຫຍັງດອບແທນ,
ອ້າບເອອບນ້ອງໄດ້ມີສຸຂະພາບເຂັ້ມແຂງ ເພື່ອດີດ້ານກັບ
ສັດຕູໄດ້ນັ້ນລະຄືຄວາມພໍໃຈຂອງລູກ, ບໍ່ມີອັນໃດເໜືອໄປ
ກ່ວານ.

ຊີວິດການຕໍ່ສູ້ຂອງລູກຕະວີ ເຖິງຈະກັ່ນດາວ ແລະຖືກ
ພິປອງຈັບຫລາຍເທື່ອແຕ່ບໍ່ສຸດທ້າຍ ກໍ່ລອດໄປໄດ້ ແລະ
ຍືນຍົງອາຍຸກາຍ 66 ປີມາແລ້ວ. ລູກບັງບໍ່ລືມໄດ້ເມື່ອປີ
1955 ລູກຖືກຈັບແລະຖືກສົ່ງຈາກຫລວງນ້ຳທາ ມາວຽງ

ຈັບ ແລະ ຖືກຂັງຢູ່ຄ້າຍຈີນາຍໄມ້ ແປ້ນເວລາ 2 ເດືອນ.
ຕອນນັ້ນ ລຸງແປ້ນປະທານຕາແສງສະແກນ ເມືອງນາແລ
ແຂວງຫລວງນໍ້າທາ.

ເວລາທີ່ຮັບໜ້າທີ່ແປ້ນປະທານຕາແສງ ລຸງໄດ້ປຸກລະ
ດົມຊົບຊາດຮອກໃຫ້ກາຍແປ້ນກຳລັງອັນສຳຄັນ ໃຫ້ແກ່ການ
ປະຕິວັດ ແລະ ຊົບຊາດນີ້ ກໍມີ ວິລະກຳຫລາຍໆ ນັ້ນຝາກໄວ້
ໃນປະຫວັດສາດຂອງການປະຕິວັດປົດປ່ອຍຊາດ.

ບຸນສົ່ງ ແກ້ວບົວສາຍ
ສ. ສາຍບຸນມີ

ບ້ານຕະຮວກໄຕ້ໃຈເດັດ

ໂດຍ: ອຸທິນ ບຸນຍາວົງ

ວັນໜຶ່ງໃນປີ 1951. ຄ້ວນໄຟກຸ້ມຂຶ້ນບໍລິເວນອ້ອມຄ້າຍ
ຝະລັ່ງ ທີ່ດັ່ງຮັກສາການຢູ່ບ້ານຕະຮວກໄຕ້ ຕາແສງໃຈ
ເມືອງຕະໂອ້ຍ ແຂວງສາລະວັນ ໄຟໄດ້ໄຫມ້ຢ່າງວ່ອງໄວ
ເພາະແມ່ນປ່າຫຍ້າຄາແລະລຸກລາມໄປ ຈົນເຖິງຄ້າຍໂດຍ
ບໍ່ມີໃຜທັນມອດໃຫ້ລັບລົງໄດ້. ທະຫານຝະລັ່ງເກີດໂກລະ
ຫານວິນວາຍແລ່ນໄດ້ແລ່ນເໜືອ ເພື່ອຂົນບ້າບເຄື່ອງຂອງ
ແດ່, ເພື່ອຕໍ່ສູ້ມອດໄຟແດ່ ຟັງສຽງຮ້ອງບອກສັ່ງກັນ, ສຽງ
ຮ້າຍຕ່າກັນດັງເປັນວົນໆ ປະສົມກັບຄ້ວນໄຟທີ່ກຸ້ມໄປທົ່ວ
ບໍລິເວນພາຍໃນຄ້າຍ ເບິ່ງແລ້ວມັນຄືໜັ່ນະຮິກ ທີ່ພວມ
ໝົກໄຫມ້ຜູ້ທີ່ໄດ້ກະທຳຄວາມຊົ່ວຊ້າເລວຊາມ.

ແປວໄຟໄດ້ສູງຂຶ້ນເລື້ອຍໆ ເພາະໄຟເລ່ມໄຫມ້ດົວຄ້າຍ.
ສຽງສົນລະວົນຂອງຜູ້ຄົນແຮ່ງດັງນັ້ນນອງ ຟັງບໍ່ໄດ້ຖ້ອຍໄດ້
ຄວາມ. ທ່າມກາງຄວາມຊຸບລະມຸບວຸ່ນວາຍ ທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນ

ຄ້າຍ, ບ້ານລະຮວກໄດ້ຊ້າພັດຢູ່ໃນຄວາມສະຫງົບມິດມີບໍ່ມີ
ການແຕກລົບບໍ່ມີການໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫລືອໃດໆແກ່ຄົນໃນ
ຄ້າຍ, ເບິ່ງຄືວ່າບ້ານນັ້ນບໍ່ມີຜູ້ຄົນອາໄສຢູ່ແມ່ນແຕ່ຄົນດຽວ.

ເມື່ອຄວບຄມໄຟໃຫ້ດັບມອດບໍ່ໄດ້ຝະລັ່ງ ແລະລຸກມືຮັບ
ໃຊ້ກໍພາກັນໜ້ອຍຈາກຄ້າຍ ຫົວເຄື່ອງຫົວຂອງເປັນມະ
ຢູ່ງມະຍ່າງມຸ່ງໜ້າສູ່ບ່ອນປອດໄພ ແຕ່ໄປບໍ່ທັນຮອດຈຸດທີ່
ໜາຍຄວາມຕາຍກໍຄ່ອຍຖ້າຢູ່ກ່ອນແລ້ວ. ບໍ່ມີຄວາມປານີ
ບໍ່ມີຄວາມສົງສານ ສໍາລັບຜູ້ຮຸກຮານ ທີ່ມາເອົາບ້ານເພິ່ນ
ເປັນບ້ານໃດ. ຜູ້ຮຸກຊາດຈໍານວນໜຶ່ງເຈົ້າຈອບຢູ່ແຄມທາງ
ໃດບໍ່ມີໄມ້ຄ້ອນເປັນອາວຸດໄດ້ຜຸດອອກ ຈາກ ພຸ່ມ ໄມ້ ແລ້ວ
ຫລຸບໃສ່ຝະລັ່ງນັກລ່າຫົວເມືອງຂຶ້ນ ທີ່ບໍ່ທັນດັງໃດ, ສຽງ
ບຸບບໍ່ບໍ່ມີມໍ່າຂອງໄມ້ຄ້ອນ ທີ່ຟາດນ່ວນນິລົງໃສ່ກະບານ
ຫົວແລະຕົນຕົວຂອງນັກລ່າຫົວເມືອງຂຶ້ນດັງປົນເປັນສຽງ
ຮ້ອງຈຸກຈາກໄດ້ດໍາເນີນໄປເປັນເວລາສົມຄວນ, ແລ້ວສຽງ
ໄຊໂຍໄຮ່ຮ້ອງກໍດັງກ້ອງຂຶ້ນຢ່າງພິດສະນັ້ນ. ມັນແມ່ນສຽງ
ໄຮ່ຮ້ອງຂອງຊາວບ້ານຕະຮວກໄດ້ຊ້າກ່ອນໜ້ານໜ້ອຍໜຶ່ງ
ນັ້ນພາກັນມິດມິດດັງຫອບໄຂ້. ບໍ່ດົນເຂົາເຈົ້າເປັນຜູ້ບາດໄດ້
ໄຊຊະນະໂດຍການໃຊ້ອາວຸດພັນຖານ ຂອງຍຸກດຶກດໍາບັນສູ່
ກັບຜູ້ມີອາວຸດທັນສະໄໝທໍາກິດຂຶ້ນເທັງເຂົາເຈົ້າ ແລະ

ສິ່ງພວກນັກລ່າເມືອງຂຶ້ນ ຝະລັ່ງໄປລົງນະຣົກຈຳນວນ 9
ຄົນ.

ປະກົດການອັນອົງອາດກ້າຫານຄົງນັ້ນເກີດຂຶ້ນໄດ້ກໍຍ້ອນ
ນ້ຳໃຈຮັກຄວາມເປັນເອກະລາດ ຮັກຄວາມເປັນທຳ ຮັກອິດ
ສະລະພາບ, ເກີດຂຶ້ນໄດ້ຍ້ອນນ້ຳໃຈສາມັກຄີເດັດດ່ຽວຢາກ
ຂັບໄລ່ສັດຕູອອກຈາກເຂດບ້ານຂອງເຂົາເຈົ້າ. ຊາວບ້ານນີ້
ເລີ່ມຕົ້ນກັບຝະລັ່ງນັບແຕ່ປີ 1950 ເປັນຕົ້ນມາໂດຍໃຊ້ອາ
ວຸດພັນບ້ານພັນເມືອງທຸກຊະນິດທີ່ຫາມາໄດ້, ທີ່ໄຄແຜ່ກໍ
ມີປືນແກ້ບ ປືນເພັງ ໜ້າກອງ. ວິທີທີ່ໄດ້ຜົນກໍຄືການ
ລັດຈອບບິ່ງໂດຍທີ່ສັດຕູບໍ່ທັນຮູ້ລິວເຮັດໃຫ້ສັດຕູ ຢ່ອມໄປ
ຍາກ ມີຄວາມເດືອດຮ້ອນບໍ່ຢຸດບໍ່ຢ້ອນ ບ່ອນໃດກໍບໍ່ມີຄວາມ
ປອດໄພສຳລັບເຂົາ.

ຫລັງຈາກຄ້າຍຖືກຈຸດແລ້ວ ຝະລັ່ງກໍບໍ່ມາຕັ້ງຄ້າຍໃສ່
ບ້ານນີ້ອີກ. ດົນໆ ກໍສິ່ງທະຫານມາກວາດລ້າງເທື່ອໜຶ່ງ
ແຕ່ທຸກເທື່ອທີ່ມາກວາດລ້າງແນວລາວ ພວກເຂົາກໍພົບ
ກັບຄວາມລັ່ມແຫລວ ແລະ ຫລາຍໆເທື່ອເຂົາຫາບຄວາມ
ດາບຂອງທະຫານເຂົາເອງກັບຄືນເມືອ. ບໍ່ມີທາງທີ່ເຂົາຈະ
ຈັບແນວລາວໄດ້ ເພາະຊາວບ້ານເອງ ເປັນໃຈພວກແນວ
ລາວຊຸກເຊືອງແນວລາວ, ສິ່ງເຂົ້າປາອາຫານໃຫ້ແນວລາວ

ແລະ ສົ່ງລູກຫລານໄປເປັນທະຫານແນວລາວຈຳນວນ
ຫລາຍທີ່ສຸດເພື່ອຕໍ່ສູ້ປົດປ່ອຍຊາດ.

ເພາະບ້ານລະຮວກໄດ້ເປັນຈຸດບຸດທະສາດສຳຄັນ, ຝະ
ລັ່ງ ນັກລ່າຫົວເມືອງຂຶ້ນ ບໍ່ຍອມງ່າຍໆ ທີ່ຈະເຊົາຄວບຄຸມ
ຂົງເຂດແຫ່ງນີ້ ເຖິງວ່າຈະໄດ້ຮັບບົດຮຽນອັນເຈັບແສບປານ
ໃດກໍຕາມ. ຕົກມາໃນປີ 1952 ຝະລັ່ງໄດ້ມາບັງບ້ານນີ້ອີກ
ເພື່ອວາງແຜນຈະຕັ້ງຄ້າຍຄືດັ່ງທີ່ເຄີຍຕັ້ງມາ ໂດຍຈະເອົາ
ທະຫານມາລິກ ລູກມືທີ່ບອກໄດ້ໃຊ້ຟັງມາປະຈຳ. ອັນຊື່
ສຽງຂອງພວກທະຫານມາລິກນັ້ນ ປະຊາຊົນລາວເຮົາຮູ້ຈັກ
ດີວ່າ ແກ່ງໃນດ້ານຂົ່ມແຫ້ງເດັ່ງເດັກ, ຂົ່ມຂຶ້ນຊຳເລົາແມ່ບິງ
ທັງທີ່ມີຜົວແລ້ວຫລືຍັງເປັນແສ້ເປັນສາວຍູ່, ເປັນໄພ່ໄຫຍ່
ຫລວງສຳລັບປະຊາຊົນເຮົາ, ຊາວບ້ານຮູ້ຈັດປະສົງຄືແນວ
ນັ້ນ ກໍເປັນຈິດໜຶ່ງໃຈດຽວກັນເດັດຂາດ ບໍ່ຍອມໃຫ້ຄ້າຍຕັ້ງ
ຂຶ້ນໄດ້ອີກ. ແຕ່ການທີ່ຈະຕໍ່ສູ້ໂດຍກົງກັບສັດຕູຊຶ່ງມີອາວຸດ
ທັນສະໄໝ ຈະເກີດຜົນເສຍຫາຍລ້ຽມດາຍຫລາຍ ໂດຍສະ
ເພາະຊີວິດ ຂອງ ຊາວບ້ານລາດສະດອນ, ຖ້າຈະຕໍ່ສູ້ໂດຍ
ເຮັດເປັນກອງຫລອນ ມາໃຈມຕີເປັນບາງຄັ້ງບາງຄາວ ສັດ
ຕູກໍຈະລັງຄ້າຍຂຶ້ນຢ່າງແໜ້ນໜາ ແລະ ເປັນເຈົ້າການໃນ
ແຖບນີ້ ແລ້ວກິດຂຶ້ນແກ້ງ ຊາວບ້ານ ຕາມລຳເພີໃຈຂອງ

ເຂົາ ອັນເປັນເລື່ອງທີ່ບອມບໍ່ໄດ້. ໃນທີ່ສຸດ ຊາວບ້ານທັງ
ໝົດ ກໍຕັດສິນໃຈເຮັດແບບສັດຕູຄາດຄິດບໍ່ເຖິງ. ເຂົາເຈົ້າ
ພາກັນຈູດບ້ານຖິ້ມເປັນເຖົ້າຖ້າ, ແປວໄຟລຸກວັງສິ່ງຄ້ວນ
ສິດຳລອບສູງຂຶ້ນໄປໃນທ້ອງຟ້າ, ມັນເປັນການເສຍສະຫະ
ຄົງມະຫາສານເພື່ອແລກເອົາຄຳວ່າ ອິດສະລະພາບທີ່ເຂົາ
ເຈົ້າ ສຸດທິຮັກ ສຸດທິຫວຽແຫນ. ບໍ່ມີອິດສະລະພາບກໍ
ແໜງວ່າ ບໍ່ມີບ້ານຢູ່ດີກ່ວາ, ມີຄ້າຍຝະລັ່ງກໍແໜງວ່າ ບໍ່ມີ
ບ້ານຕະຮວກໄດ້ດີກ່ວາ, ເຂົາເຈົ້າ ໄດ້ຕັດສິນໃຈ ຄືແນວນີ້
ແລ້ວ ເຂົາປ່າຫາຢູ່ຫາກິນຕາມພູຜາປ່າໄມ້ຢ່າງອິດສະລະ
ເສລີ ປາດສະຈາກການກົດຂີ່ຂົ່ມເຫັງໃດໆ.

ບັນດາ ຜູ້ບໍ່ບອມກັນທົ່ວ ໃຫ້ນັກລ່າທົ່ວເມືອງຂຶ້ນເຫລົ່າ
ນີ້ພາກັນປູກລູບນ້ອຍຢູ່ຕາມກ້ອງຮົ່ມໄມ້ ຫາທົ່ວເມືອກທົ່ວ
ມັນ ປູກມັນດ້ານປູກສາລິກິນ ແລະ ຫາລ່າສັດປ່າ ທີ່ມີຢ່າງ
ອຸດົມສົມບູນ ເພື່ອມາລ້ຽງຊີບ. ເຂົາເຈົ້າຢູ່ກິນຢ່າງເປັນລະ
ບຽບ ເຊື່ອຟັງດຳຜູ້ນຳ ແລະ ທຸ່່ນທ່ຽງສະເໝີກັນສະເໝີປາຍ
ບໍ່ມີໃຜຄອນແຄນ. ເພື່ອຕິດຕາມຂ່າວການເຄື່ອນໄຫວຂອງ
ສັດຕູກໍມີການຈັດຕັ້ງພາກສ່ວນສອດແບນ, ພາກສ່ວນນີ້
ໄດ້ເຄື່ອນໄຫວທຸກລະບະ ເພື່ອຕິດຕາມເບິ່ງວ່າ ສັດຕູ ຈະຕັ້ງ
ຄ້າຍໃສ່ບ້ານຕະຮວກໄດ້ຫລືບໍ່. ເວລາໄດ້ຜ່ານໄປເປັນດົນໆ

ກໍບໍ່ມີວິແວວວ່າຄ້າຍຈະເກີດຂຶ້ນໄດ້, ແມ່ນແຕ່ເງົາຂອງສັດ
ຕກໍບໍ່ເຫັນມາຜ່ານມາກາຍ.

ໃນທີ່ສຸດຊາວບ້ານກໍອອກຈາກປ່າຄົນສູ່ບ່ອນທີ່ເຄີຍເປັນ
ບ້ານຕະຮວກໄດ້ ພາກັນສືບສ້າງ ປຸກດັງເຮືອນຊານຂຶ້ນໃໝ່,
ອອກແຮງຊ່ວຍເຫລືອຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ ຕາມປະເພນີອັນດີ
ງາມ. ບໍ່ເທິງບ້ານຕະຮວກໄດ້ກໍກັບຟັ້ນຄືນຊືບຂຶ້ນມາໃໝ່
ມີນ້ຳໃຈເດັດດ່ຽວກ້າແຂງຄືເກົ່າ. ສຽງໄກ່ຂັບ ສຽງເປັ້ວຮ້ອງ
ສຽງໝາເທົ່າ ສຽງດຳເຂົ້າ ດັ່ງປະສົມປະສານກັນ ສະແດງ
ວ່າ ຊີວິດຂອງຊາວບ້ານ ດຳເນີນໄປຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ອີກ
ເທື່ອໜຶ່ງ.

ບ້ານຕະຮວກໄດ້ ກາຍເປັນບ່ອນອື່ງ ໃຫ້ແກ່ ການປະຕິ
ວັດປົດປ່ອຍຊາດ ເປັນແຫລ່ງເຂົ້າປາອາຫານ ໃຫ້ພະນັກ
ງານປະຕິວັດ ເປັນແຫລ່ງກຳລັງຄົນ ເພື່ອເສີມຂະຫຍາຍ
ກຳລັງປະຕິວັດ, ເປັນແຫລ່ງຂອງນັກດຳສູ່ທີ່ເດັດດ່ຽວໜຽວ
ແໜ້ນ. ເຂົາເຈົ້າມີແນວຄິດກ້າວໜ້າ ເຫັນແຈ້ງທົນທາງ
ເດີນເສັ້ນທ່ຽວໃສ ແລະ ມີວິທະຍາສາດ ທັງນີ້ກໍໄດຍການ
ຮຽນຮູ້ແນວຄິດໃໝ່ໆ ຈາກພະນັກງານປະຕິວັດ ທີ່ມາຂົນ
ຂວາຍພົວພັນຢູ່ບ້ານເຂົາເຈົ້າເປັນປະຈຳ. ປະກົດການອັນ
ໜຶ່ງ ທີ່ສະແດງເຖິງແນວຄິດກ້າວໜ້າບໍ່ມີມາກວາຍກໍຄືເຂົາ

ເຈົ້າໄດ້ພາກັນແຫ່ຂະບວນປະນາມ ຜືອາຮັກຫລັກເມືອງຜື
ເຊື້ອຜືດ້າແລະບັນດາຜືຕ່າງໆທີ່ຊາວບ້ານເຄີຍນັບຖືກັນມາ,
ວ່າ ຜືເຫລົ່ານີ້ ພາກັນຂັດຂວາງ ຄວາມກ້າວໜ້າ ເຮັດໃຫ້
ຊາວບ້ານ ທຸກບາກ ລ່າບາກໄປໜ້າຊັກໄຊ້ ເພາະຕ້ອງໄດ້
ເສຍເງິນ ເສຍຄ່າ ເສຍສັດລ້ຽງເຊັ່ນ ໜູ, ໄກ່, ງົວ ຄວາຍ
ໂດຍການເອົາໄປແກ້ບະ ຫລື ຂ້າສັງເວີຍປະຈຳປີ.

ພາກັນກ່າວປະນາມແລ້ວ ເຂົາເຈົ້າກໍກ່າວ ປະຕິບາບ
ຈະປົດເຊົາການນັບຖື ຜືສາງນາໆໄມ້ຕ່າງໆ ອັນນີ້ເປັນຕົວ
ຢ່າງໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນໃນບ້ານອື່ນໆ ທີ່ຍັງງົມງວາຍເຊື້ອສິ່ງ
ທີ່ຝົນວິທະຍາສາດ.

ຕົກມາສະໄໝສົງຄາມ ຕໍ່ຕ້ານຈັກກະພັດ ອາເມລິກາ
ບ້ານຕະຮວກໄດ້ ກາຍເປັນບ້ານຕ້ອງຫ້າມໜາຍຄວາມວ່າ
ທະຫານຫ່ວ ຜ່ານກາຍໄປແມ່ນບໍ່ໄດ້, ຖ້າດ້ານກໍແມ່ນ
ຕາຍຫລືຖືກຈັບເປັນ, ດັ່ງນີ້ ເວລາໃດສັດຕູເຄື່ອນໄຫວໄປ
ເຂດບ້ານຕະຮວກໄດ້ ຈຶ່ງພົບແຕ່ຄວາມປະລາໄຊຄວາມຫາ
ບະນະ. ເມື່ອເຫັນວ່າມີແຕ່ເສຍປຽບ ເປັນທີ່ອັບອາບຂາບ
ໜ້າ ຈັກກະພັດອາເມລິກາ ກໍສະແດງຄວາມ ໃຈດໍາອະນະ
ຫິດ ໂດຍໃຊ້ອາວຸດເຄມີທໍາລາຍບ້ານຕະຮວກໄດ້ ເພື່ອຫວັງ
ດັບສູນກໍາລັງປະຕິວັດໃຫ້ໝົດສ້ຽງໄປຈາກບ້ານນີ້, ບິນລະ

ປູກຖືກທຳລາຍຕົ້ນໄມ້ໃບຫຍ້າຕາຍແຫ້ງຫ່ຽວ, ຫລຽວໄປ
ທາງໃດມີແຕ່ພາບອັນເສົາສະຫລົດຫົດຫູ່ໃຈ, ຊີວິດສ່ວນ
ໜຶ່ງລົ້ມຫາຍລາຍໄປ ແຕ່ຊີວິດທີ່ຍັງຢູ່ລຸກຂຶ້ນສືບຕໍ່ມູນເຊືອ
ພິລະອາດຫານ, ເດັດດ່ຽວໜຽວແໜ້ນກ່ວາເກົ່າ.

ຜ່ານການທົດສອບໃນແປວໄຟແຫ່ງສົງຄາມຕໍ່ສູ້ກູ້ຊາດ
ຊາວບ້ານລະຮວກໄດ້ ຊຶ່ງປັດຈຸບັນມີຢູ່ 78 ຄອບຄົວນຳກັນ
ຢືນຢູ່ຢ່າງສະງ່າອົງອາດ, ເຂັ້ມແຂງຄືກັນຜາ, ພາກັນບຸກ
ໜ້າບິນຕົວ ເພື່ອກໍ່ສ້າງ ສັງຄົມນິຍົມ ອັນແປ້ນຈຸດໜາຍ
ປາຍທາງ ຂອງເຂົາເຈົ້າ.

ຄວາມພົດພົ້ນຂອງໄວຄະນອງປະຕິວັດ

* ເມື່ອເວົ້າເຖິງການ ກຽມສະໜາມ ໃຫ້ແກ່ບັນຮີບ
ຫ້ວຍໃບ ພວກເຮົາແມ່ນບໍ່ອາດລືມສະຫາຍ ສະແຫວງໄດ້,
ເວົ້າແທ້ ສະຫາຍສະແຫວງ ບໍ່ແມ່ນນັກຮີບວິຊາສະເພາະ
ສືບຂ່າວອອກ, ແຕ່ສະຫາຍ ກໍເລີຍໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມປະຕິບັດ
ວຽກງານສືບຂ່າວມາດັ່ງຫລາຍຄັ້ງຫລາຍທົນ ແລະ ກາຍ
ເປັນບຸ້ນດີໃນການເຮັດສໍາເລັດໜ້າທີ່ມາດັ່ງຫລາຍເທື່ອ.

ພ້ອມໄປ ເປັນຜາຫົນໜ່ວຍໜຶ່ງ ທີ່ສູງຊັນຫາທາງ
ຂຶ້ນໄດ້ບາກ. ດັ່ງນັ້ນການເຄື່ອນໄຫວສືບຂ່າວຂອງເຂົາເຈົ້າ
ຈຶ່ງເປີດໂອກາດໃຫ້ຄວາມຫຍຸ້ງຍາກລ່າງໆ ນາໆ ບຸກທ່າງ
ທົດສອບຈິດໃຈປະຕິວັດຂອງເຂົາເຈົ້າ. ໃນບັນນະ ກ້າວທໍາ
ອິດທິເຂົາໄດ້ພົບນັ້ນຄື: ຕ້ອງເຮັດຂຶ້ນໄດ້ເມື່ອກ່າຍຂຶ້ນຫລັງ
ຜ່າຈົນເຖິງ 45 ວັນຈຶ່ງສໍາເລັດ: ເມື່ອກ່າຍຂຶ້ນໄດ້ຂຶ້ນແລ້ວ,
ເຂົາເຈົ້າຄິດວ່າຈະໄດ້ປະຕິບັດໜ້າທີ່ແຕ່ລະບາດກ້າວ ຕາມ
ທີ່ໄດ້ລາວໄວ້ກ່ອນ, ແຕ່ສິ່ງທີ່ເຂົາໄດ້ພົບ ແລະ ພວມພົບ

ຢູ່ໃນຂະນະນີ້, ເຖິງວ່າເປັນອຸປະສັກຂັ້ນຕົ້ນ ແຕ່ກໍແມ່ນ
ຫລາຍຫລົບຫລາຍຕ່າງແລ້ວ, ຂັ້ນໄດທ້ເຂົາໄດ້ເຮັດຂຶ້ນ
ດ້ວຍຄວາມມານະພະຍາຍາມ ແລະ ເວລາບາວສົມຄວນ
ນັ້ນ ດອກມັດບ້າງບ່ອນກໍໄດກກໍຜູ້ ອັນເຮັດໃຫ້ມີສຽງດັງໃນ
ເວລາທີ່ເຂົາປິ່ນຂັ້ນໄດເພື່ອເຄື່ອນໄຫວປະຕິບັດໜ້າທີ່. ເມື່ອ
ຍິນສຽງຜິດປົກກະຕິດັງຂັ້ນສັດຕູເທິງປີດ ກໍພາກັນປ່ວງບ້າ
ຍິງປິ່ນ, ຄ່ວາງລະເບີດສຸມມາໃສ່ທິດທີ່ເປັນຕາສົງໄສນັ້ນ
ຢ່າງດຸເດືອດ.

20 ນາທີແລ້ວທີ່ສັດຕູ ໄດ້ເຮັດຟ້າ ເຮັດໄຟນຳລົມນຳ
ແລ້ງ ຕາມຄວາມຫວັ່ນກົວຂອງພວກເຂົາ. ໃນສະພາບ
ແນວນັ້ນ ເຂົາຈຳຕ້ອງໄດ້ຫລົບຫລີກ, ລີ້ຊ່ອນຕາມດິນຜາ
ມ່ຽນນັ້ນໃນທ່າກຽມພ້ອມຮັບມືກັບທາກສິ່ງ ທາກຢ່າງທີ່ອາດ
ຈະເກີດຂຶ້ນ; ແຕ່ແລ້ວເຫດການທີ່ເກີດຂຶ້ນນັ້ນພັດງຽບສະ
ຫງັດລົງໃນຫ່ວງເປົ້າປ່ຽວຂອງທຳມະຊາດ.

ເມື່ອສະພາບປົກກະຕິແລ້ວ, ເຂົາເຈົ້າຈຶ່ງສືບຕໍ່ແປງ
ຂັ້ນໄດອີກເພື່ອໃຫ້ຮັບປະກັນດີ, ແລະ ພ້ອມກັນໄປສືບສະ
ພາບອີກເປັນຄັ້ງທີ່ສອງ. ເຂົາຄ່ອຍຄືບ, ຄ່ອຍຄາງຕາມພູ
ຫີນລາງດ້ວຍຄວາມລຳບາກ. ບາມນັ້ນຮ່າງກາຍ ແລະ ມາ
ນະຈິດໃນໄວຄະນອງຂອງເຂົາເຈົ້າ ນອກຈາກເຂົາຕ້ອງປະ

ສົບພົບພໍ້ກັບອຸປະສັກຂອງທຳມະຊາດທົດສອບແລ້ວ, ເຂົາ
ຍັງໄດ້ອາດຫາກຜ່ານຜ່າ ທ່າກະສານອັນຮ້າຍແຮງຂອງສັດ
ຕູ. ອຸປະສັກເຫລົ່ານັ້ນເຖິງວ່າ ເປັນເລື່ອງທີ່ທຸລະກັນດາມ
ແລະ ເປັນເລື່ອງ ທີ່ຜ່ານຜ່າໄປດ້ວຍຄວາມຝຶດເຄື່ອງປາມ
ໃດກໍ່ລາມ, ແຕ່ມັນກໍບໍ່ສາມາດທີ່ຈະເອົາຊະນະກັບຄວາມ
ອາດຫາກ ທຸ່່ນທ່ຽງບົນຈິດໃຈກ້າສູ້ ແລະກ້າເອົາຊະນະກັບ
ສັດຕູຂອງໄວຄະນອງປະຕິວັດນີ້ໄດ້, ຈິດໃຈຮັກຫອມຊີວິດ
ໃໝ່ໃນເຂດປົດປ່ອຍ ແລະ ຄວາມບາງແບ້ມຂອງທັດສະນີ
ຍະພາບແຫ່ງບ້ານເກີດເມືອງນອນ ໄດ້ຊຸກຍູ້ໃຫ້ຈິດໃຈຂອງ
ເຂົາເຈົ້າຮູ້ສຶກສົດຊືນ ແລະ ເປັນກຽດໃນຊີວິດແຫ່ງຄວາມ
ກ້າວໜ້າທີ່ລົນໄດ້ຢືນຢູ່ແຖວໜ້າຂະບວນ ຕໍ່ສູ້ກູ້ຊາດຕ້ານ
ຈັກກະພັດອາເມລິກາ ແລະ ລູກມື. ດັ່ງນັ້ນເຖິງວ່າເຂົາຈະ
ຕ້ອງດາກໜອກແຂ່ງຝົນ, ນະນລິນເກືອກຝຸ່່ນ ແລະ ເປັນ
ເຫຍືອຮຸນ ເຫຍືອບຸງຈົນເກືອບໄລຍະ 2 ເດືອນ, ເຂົາກໍມີ
ຄວາມກະຕືລືລົ້ນທ່ຽງ ທີ່ລົນໄດ້ເປັນຜູ້ກະກຽມເງື່ອນໄຂສະ
ດວກຕ່າງໆ ໃຫ້ແກ່ໄຊຊະນະທີ່ຈະມາເຖິງເຂົາເຈົ້າໃນບໍ່ຊ້າ
ນ.

ໃນບັນຍາກໃຈມຕີເທື່ອນີ້ ເຂົາໄດ້ແບ່ງອອກເປັນ 2 ປົກ.
ສ່ວນສະຫາຍສະແຫວງ ໄດ້ຖືກບັນຈຸເຂົ້າໃນປົກທີ່ 1 ທີ່

ເປັນປຶກຈຸດໜັກ ແລະ ທັງເປັນປຶກທີ່ໃຊ້ດິນລະເບີດເຂົ້າ
ເລິກ ເພື່ອທຳລາຍເຮືອນກອງບັນຊາການ ແລະ ເຮືອນສ
ສານຂອງສັດຕູ: ໃນຄຳກົມທີ່ເດີກດັບ ແລະ ງຽບສະຫງົບ
ສະຫາຍອ້າງບໍ່ອາຍຸຜູ້ໃດ ກໍລໍຖ້າສຽງສັນບານອັນໜັກແໜ້ນ
ແລະ ແນ່ນອນທີ່ຈະກ້ອງກ້າວານ ຂຶ້ນໃນໃຈກາງປົດຂອງ
ສັດຕູດ້ວຍຈິດໃຈເຄັ່ງຮ້ອນ ອີຫລືອີຫລໍ່. ແຕ່ນາທີແຫ່ງການ
ຄອງຄອບນັ້ນ ພັດປະກົດວ່າຢູ່ຫ່າງໄກເຂົາເອົາແທ້ໆ. ຈົນ
ເຖິງ 1 ໃນງຸດອນເດິກສຽງກ້ອງຂອງດິນລະເບີດທີ່ເປັນສຽງ
ສັນບານໃຫ້ແກ່ການເປີດສາກບຸກໃຈມຕິສັດຕູເທື່ອນ ຈຶ່ງລະ
ເບີດຂຶ້ນຈົນກ້ອງຟ້າສະເທືອນດິນ ແລະ ເຮັດໃຫ້ເຮືອນແຖວ
ຢູ່ເຄິ່ງກາງປົດ 2-3 ຫ້ລງນັ້ນຫັກພັງທະລາຍ.

ພ້ອມໆກັບສຽງແຜ່ນເໝືອນຟ້າຜ່າ ທີ່ເປັນໜ້າຢ້ານກົວ
ສຳຫລັບສັດຕູນັ້ນ, ສຽງປືນບຸກໃຈມຕິແບບທາງໃນຕືອອກ
ທາງບອກດີເຂົ້າ ກໍລັງຂຶ້ນຢ່າງສົບລະວົນ, ເຮັດໃຫ້ສັດຕູ
ຕ້ອງຫງາຍຄາງກິນນ້ຳໝອກຢູ່ເທິງຈຸດສູງນັ້ນ 28 ຄົນ, ທຳ
ລາຍສາງລຸກປືນສາງໜຶ່ງ, ທຳລາຍເຮືອນ 9 ຫ້ລງໂທລະ
ເລກເຄື່ອງໜຶ່ງ, ທຳລາຍປືນເດກາ 2 ກະບອກ, ບິດປືນ
ກິນມື 28 ບອກ ຈັບສັດຕູເປັນສະເລີຍ 2 ຄົນໃນນັ້ນສະຫາຍ
ສະແຫວງເອງຂ້າສັດຕູ ຄາທີ່ 4 ຄົນ, ທຳລາຍເຮືອນຫ້ລງ

ໜຶ່ງ, ໃຫລະເລກເຄື່ອງໜຶ່ງປີນ ເດກາ 1 ກະບອກ ແລະ
ເຄື່ອງຂອງຕ່າງໆຈຳນວນໜຶ່ງອີກ.

ຈາກເຫດການທີ່ເວົ້າມາແລ້ວນັ້ນ; ພວກເຮົາບັງຈິໄດ້
ດີຢູ່ວ່າ; ໃນເບ້ນຮົບ ນາໜ້າໄຊໃນທ້າຍເດືອນ 3 ປີ 1973. ສະ
ຫນາມຮົບລົງກ່າວ ເຖິງວ່າມີສິ່ງກົດຂວາງເຖິງ 2 ຊັ້ນຄື
ລ້ອມດ້ວຍສະລາມໄມ້ 2 ຊັ້ນ ແລະ ລວດຫນາມອີກ 2 ຊັ້ນ,
ແຕ່ສະຫາຍກໍຜ່ານຜ່າ, ສືບສະພາບໄດ້ຢ່າງລະອຽດລະອໍ
ໃນບັນໃຈມຕິສັດຕູເທື່ອນີ້, ສະຫາຍເອງ ນອກຈາກໄດ້ສຳ
ເລັດໜ້າທີ່ໃຈກາງແລ້ວ ສະຫາຍຍັງເປັນນັກບົງປີນດ້ານ
ລົດລັງ ແລະ ທັງເປັນນັກຮົບດິນລະເບີດມີສຳຄັນອີກ.

ໃນທ່າມກາງຄ້ວນຫມ້ ຄ້ວນເຈຍກໍມີກົວໄປທົ່ວບໍລິເວນ
ສຽງລະເບີດ ລູກປືນລັດລັ່ນໄມ້ ໃບຫນ້າຂອບເຂດນັ້ນ ຈົນ
ກຸດຈົນຫ້ຽນດ້ວຍສຽງລັງນາບຂູ່ເປັນຕາຢ້ານ ແຕ່ສະຫາຍ
ກໍບໍ່ໄດ້ຫວາດຫວ່ນ ແລະ ງ່າງງ່າງສິ່ງເຫລົ່ານັ້ນແຕ່ປະການ
ໃດ, ສະຫາຍໄດ້ແລ່ນຕະລຸນບອນກ່ອນໜູ່ແຕ່ບັງເອີນສັດຕູ
2 ບັກ ກໍກະໂດດເຂົ້າມາປ່າສະຫາຍ, ເວລານັ້ນ ເຖິງວ່າສະ
ຫາຍລ້ຽມຟຸ່ມລົງ ແລະ ຖືກສັດຕູບັກໜຶ່ງເອົາທ້າຍປີນແອມ
16 ທັບແອວສະຫາຍໝົດແຮງ ແຕ່ສະຫາຍກໍຍັງບໍ່ບອມ
ປະສັດລູກຢູ່ໃນວົງແຂນ ແລະ ພວມລອງລິດ ລອງເດດກັນ

ຢ່າງເອົາເປັນເອົາຕາຍຢູ່ ການລອງແຮງກັນໃນໄລຍະຫາຍ
ນາທີ ແລະ ຜັນແປໄປຢ່າງດູເດືອດກັນດານ. ເພື່ອເອົາດົວ
ລອດ, ສັດຕູຜູ້ຢູ່ໃນທ່າຄອນແຄນນັ້ນກໍຟ້າວປົບຕາຍໜີຢ່າງ
ອົກສັນຂ້ວນເສຍ, ແຕ່ແລ້ວຊາກາກຳຂອງພວກມັນທັງສອງ
ນັ້ນເຖິງວ່າຈະມີປົກບິນ ກໍ່ຫາກບໍ່ສະມາດຫລີກໃຫ້ພັນໜີ
ນະຣົກໄດ້.

ພາຍຫລັງໄດ້ລົງໂທດສັດຕູຢ່າງສົມນ້ຳໜ້າແລ້ວ, ບ້ອນ
ຄວາມອິດເມື່ອຍ ແລະ ເຈັບປວດເຫລືອວິໄສ, ສະຫາຍໄດ້
ສະຫລັບໄປຈົນ 10 ກ່ວານາທີຈຶ່ງຮູ້ເມື່ອຄີງ. ໃນບັນຮົບບັນ
ນເຂົາເຈົ້າຂ້າສັດຕູຕາຍ 10 ຄົນ, ເຮັດໃຫ້ບາດເຈັບ 8 ຄົນ
ຈັບໄດ້ 4 ຄົນ, ປິດປົນກົນມີ 11 ບອກທຳລາຍເຮືອນສັດຕູ
13 ຫລັງ, ຈັກໄຟຟື້ 2 ເຄື່ອງ ເວົ້າສະເພາະ ສະຫາຍສະ
ແຫວງ ຂ້າສັດຕູ 2 ຄົນ, ຈັບໄດ້ຜູ້ໜຶ່ງ, ທຳລາຍຈັກໄຟຟື້
ເຄື່ອງໜຶ່ງ ແລະທຳລາຍເຮືອນສັດຕູ 4 ຫລັງ.

ບັນດາເພື່ອນແລະ ສະຫາຍທ່ານແພງ, ບົດເລົ່າເລື່ອງ
ຈາກເລື່ອງຂອງສະຫາຍສະແຫວງບໍ່ທັນເໝີດເທື່ອ.

ເມື່ອຫວນຄິດຄືນເຫດການຕ່າງໆ ທີ່ຜັນແປໃນບັນຮົບ
ຜາກຸງ, ຮູບພາບທີ່ສະຫງ່າອົງອາວເປັນເງົາບາງໆກໍ່ໄດ້ສາງ
ຜ່ານຮ່ວງນິກຄິດຂອງພວກເຮົາ ໄປຢ່າງໄວວາທີ່ສຸດ, ແຕ່

ເຫດການທີ່ໄດ້ຜ່ານຂ້າມໄປດ້ວຍຄວາມຫຍຸ້ງຍາກກັບຄວາມ
ແຕ່ສຸດທີ່ພິລະອາດຫາກໄດ້ ມັນພັດໄດ້ສ່ອງແສງໃຫ້ເຫັນ
ຄຸນສົມບັດສິນທຳປະຕິວັດ ຂອງໄວຄະນອງປະຕິວັດ ອັນ
ເຮືອງຮຸ່ງແຫ່ງລັດທິວິລະຊົນປະຕິວັດ ນີ້ຢ່າງໝົດຈິດໝົດ
ໃຈ.

ສະຫາຍ ສະແຫວງແມ່ນແພດປະຈຳຢູ່ກອງຮ້ອນ ຮ.
ແຂວງຫລວງພະບາງ, ໃນເວລາທີ່ເຂົາເຈົ້າປະຈຳຢູ່ຈຸດສູງ
ດັ່ງກ່າວ, ອຸປະສັກຕ່າງໆໄດ້ຜັດປຸງກັບສະແດງແຜງ
ລິດຢ່າງບໍ່ມີຢ່າມເຊົາ. ຈິດໃຈທີ່ກ້າຫາກຂອງເຂົາເຈົ້າ
ຍິ່ງໄດ້ປະສົບພົບພໍ້ກັບຄວາມທຸລະກັບຄວາມຫລາຍທໍ່ໃດ ກໍ
ຍິ່ງເສີມໃຫ້ບົດບາດ ແລະ ຄຸນສົມບັດປະຕິວັດຂອງເຂົາເຈົ້າ
ມີຄວາມສຳຄັນຢ່າງໜ້າອັດສະວິນຍິ່ງຂຶ້ນ.

ມີເທື່ອໜຶ່ງ ໃນຂະນະທີ່ສະຫາຍປະຕິບັດໜ້າທີ່ຢູ່ຜາ
ທຸງ ບ່ອນທີ່ມີເງື່ອນໄຂຫຍຸ້ງຍາກສັບສົນກ່ວາໝູ່ໃນຂອບ
ເຂດນັ້ນ, ເຂົາກໍຂາດເຂີນ, ນ້ຳກໍອົດ ແຕ່ສັດລູພັດປ່ວງບ້າ
ໃສຕາຍທຳການບຸກໂຈມຕີບໍລິເວນດັ່ງກ່າວ ຢ່າງລຽນລືດ.
ດັ່ງນັ້ນ ຈຳນວນພົນທີ່ມີໜ້ອຍເຕັມທີ່ນັ້ນຈະແບ່ງໄປຫາກິນ
ກໍບໍ່ມີ, ສະຫາຍອ້າຍນ້ອງບາງຄົນທີ່ໆກຽງຕໍ່ການປະເຊີນ
ໜ້າກັບອຸປະສັກຢ່າງນີ້ແລ້ວບໍ່ທົນນັ້ນກໍຮູ້ສຶກລັ່ງເລໃຈ. ໃນ

ເງື່ອນໄຂທົ່ວລ້ຽວທົ່ວຄັ້ງ, ສະຫາຍສະແຫວງຈົ່ງໄດ້ສະ
ແດງເປັນມັງກອນທີ່ມີລິດມີເດດໃນໝູ່ປາທັງຫລາຍ.

ແຕ່ເພື່ອກໍ່ເອົາພວກມັນອອກຈາກໄພພິບັດແຫ່ງ ການ
ປະລາໄຊຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງກັນມານັ້ນ: ໃນກາງເດືອນ 2/1973
ນັ້ນສັດຕູໄດ້ໃຊ້ກຳລັງເຖິງ 2 ກອງພັນປ່ວງບ້ຳເຄືອນທັບ
ຫວັງບຽດບິດເຂົ້າບໍລິເວນຜາທຸງ, ຜາແຫລມຢ່າງຂະໜາດ
ໃຫຍ່. ເມື່ອເຫັນສະພາບເປັນຄືແນວນັ້ນ, ສະຫາຍໄດ້ແບ່ງ
ອ້າງບ້ອງອອກເປັນ 2 ຈຸເພື່ອສະກັດກັ້ນການເຄືອນທັບຂອງ
ສັດຕູ; ແຕ່ກຳລັງຂອງສັດຕູພັດລົບຕົນຢ່າງຫລວງຫລາຍ
ແນວນັ້ນເຮັດແນວໃດຈຶ່ງຈະປົກປັກຮັກສາດິນດອນດອນ ຫຍ້າ
ອັນສຸດທ້າຍໄດ້. ບາງນັ້ນສະຫາຍພ້ອມອ້າງບ້ອງ
ທັງໆໜ້າດ້ານທາງການບຸກລຸກບຽດບິດຂອງສັດຕູ ແລະ
ກໍ່ທັງແບ່ງກຳລັງໄປລີດກໍ່ຂໍກຳລັງໄພມາຊ່ວຍ. ໃນເທື່ອນີ້
ສະຫາຍເອງພ້ອມອ້າງບ້ອງສອງຄົນ ໄດ້ສະກັດສັດຕູຢູ່ລະ
ຫວ່າງກາງຜາທຸງແລະລອງ, ເຂົາເຈົ້າໄດ້ປະທະກັບສັດ
ຕູເປັນເວລາ 3 ຊົ່ວໂມງແລ້ວ. ແຕ່ສັດຕູຜູ້ດ້ານກໍ່ທັງບໍ່ຍອມ
ລ້ຳຖອນເກືອ, ສະຫາຍຈຶ່ງໄດ້ແຕ່ງໃຫ້ອ້າງບ້ອງ 2 ຄົນທີ່
ຢູ່ກັບສະຫາຍນັ້ນໄປລີດກໍ່ອີກ. ໃນເວລາທີ່ເອົາເປັນເອົາລາຍ
ນັ້ນຄືເຫລືອແຕ່ສະຫາຍສະແຫວງຜູ້ດຽວທີ່ແລ່ນໄດ້ ແລ່ນ

ເໝືອນບຸກທາງໜ້າ, ຕີທາງຫລັງຂອງສັດຕູດ້ວຍບຸນທະວີ
ທິລິແບບນິກແຊວ, ແຕ່ສັດຕູກໍຍັງຄົງປ່ວງບ້າສຸມກໍາລັງ
ໄຟມາໃສ່ສະຫາຍຢ່າງດເດືອດ ແລະບໍ່ຂາດໄລຍະ.

ຜ່ານການສູ້ຮົບກັນເປັນເວລາເທິງສິມຄວນນັ້ນ, ສັດຕູພິ
ສຸດໄດ້ວ່າ: ກໍາລັງທັງໝົດທາງກັບມັນຢູ່ໃນຂະນະນັ້ນໝື່ອບ
ທິສຸດ. ດັ່ງນັ້ນພວກມັນຈຶ່ງຫວັງປິດລ້ອມອ້ອມຈັບເອົາທັງ
ເປັນໃຫ້ໄດ້. ແຕ່ຄວາມຫວັງອັນນັ້ນ, ມັນໄດ້ກາຍເປັນຄວາມ
ໄຝ່ຝັນແບບໃນຕົວ, ໄງ່ງ່າວທີ່ມັນປຽບທຽບໃສ່ຄວາມເປື້ອນ
ເບື້ອນຊຸດໃຊ້ຂອງກໍາລັງມັນເອງນັ້ນ, ມັນໄດ້ເພິ່ງພໍໃຈໄວ
ເກີນໄປເສຍແລ້ວ. ແຕ່ຄວາມຈິງ " ເຫລັກກ້າບໍ່ຫ່ອນປ່ຽນ
ທາດເປັນຂໍ້ຄັງຈັກເທື່ອ " ເຖິງວ່າຕ້ອງໄດ້ປະສົບກັບແປວ
ໄຟອັນແຮງກ້າຫລືຄວາມລ່າບາກບາກແຄ້ນຢ່າງບໍ່ມີຫຍັງ
ປຽບປານໃດກໍຄວາມ, ແຕ່ຄວາງໃຈທີ່ພຸດຜ່ອງ, ສັດຕູສຸດຈະລິດ
ແລະຄວາມຈິງຮັກພັກດີຕໍ່ປະເທດຊາດນັ້ນ, ມັນໄດ້ກາຍ
ເປັນຄວາມເດັດຂາດແບບໜຶ່ງບໍ່ມີສອງ. ໃນເວລາທີ່ຂາທັງ
ສອງເບື້ອງຂອງສະຫາຍຖືກບາດເຈັບຢ່າງໜັກໜ່ວງ, ສັດ
ຕູພັດໄລ່ລິດລາມຕີສະຫາຍຢ່າງໄກ້ຊິດແຕ່ເສັ້ນທາງຂວາງ
ໜ້າຂອງສະຫາຍ ພັດແມ່ນແຕ່ຜາສູງຕາດຊັນ ທີ່ໜ້າ
ຫວາດສຽວ ແລະໂຫງ່ນຫົນທີ່ເຫລືອມລ້າຕໍ່າສູງເປັນຊຸ່ງ

ອັນເປັນອຸປະສັກອີກອັນໜຶ່ງທີ່ກົດຂວາງເສັ້ນທາງເດີນ ສະ
ຫາຍຄ່ອຍເຄື່ອນໄປດ້ວຍຄວາມບາກຊາທີ່ສຸດ ແລະ ການ
ເຄື່ອນທີ່ດ້ວຍຂາອັນໃຄ່ພອງທັງເຂົ້າບໍ່ດີກທ້ອງຈັກເມັດນີ້
ໄດ້ເຮັດໃຫ້ສຸຂະພົບສະຫາຍ ຊຸດໂຊມຢ່າງໜັກໜ່ວງ,
ແຕ່ສະຫາຍກໍກັດແຂ້ວແຂງໃຈຄ່ອຍເອົາກັນຕັ້ງໄປເທື່ອລະ
ຄືບ ເທື່ອລະສອກ ຕາມຄວາມຕັ້ງໃຈຂອງຕົນ.

4 ມີແລ້ວທີ່ສະຫາຍ ໄດ້ທົນກັບຄວາມເຈັບປວດ ແລະ
ຄວາມຫົວໄຫຍ, ສະຫາຍທັງເຈັບທັງຫົວ, ທັງຕ້ອງໄດ້
ດ້ານທານ ກັບການໄລ່ລຶດລາມລຶຂອງສັດລູ, ພໍຮອດໂກນ
ຫ້ວຍແບ່ງໜຶ່ງທີ່ຫ່າງຈາກບ່ອນທີ່ສະຫາຍໄດ້ປະທະກັບ
ສັດລູຫວ່າງ 3-4 ມື້ກ່ອນໂກເດີບແລ້ວ, ຄູ່ລາຂອງສະຫາຍ
ຫລຽວ ພຸ້ນ ມອງ ພໍ ເໝືອນ ກັບ ຊອກ ຫາ ອັນໃດໜຶ່ງທີ່ສະ
ຫາຍ ຕ້ອງການທີ່ສຸດ, ສະຫາຍຄ່ອຍຕັ້ງໄປຫາໂສກ
ເລິກທີ່ ມີປ່າກ້ວຍອັນຕົບໜາທຸກອັນປີແລ້ວນັ້ນດ້ວຍຄວາມ
ຝຶດເຄືອງ. ເວລານັ້ນສະຫາຍທົນຕໍ່ຄວາມຫົວ ບໍ່ໄດ້ອີກ
ແລ້ວ, ແຕ່ຈະເຮັດແນວໃດ ມີຄວາງໜຶ່ງພໍຈະໄດ້ປ່າດົບ
ກ້ວຍກໍບໍ່ມີ, ສະຫາຍຈຳກັດໄດ້ໃຊ້ປືນໄມກຳມີຂອງຕົນບຶງ
ເອົາ. ເມື່ອໄດ້ໜາກປີແລ້ວ ຈະກິນດິບກໍມີລົດຝາດ ແລະ
ລົດຮືບ, ສະຫາຍຈຶ່ງຄິດວ່າຕ້ອງດັ່ງໄຟໜົກໜາກປືນກ່ອນ

ພໍໃຫ້ໄດ້ກິນທາເລົາຄວາມຫົວ; ແຕ່ກໍຈັ່ງແມ່ນ ເວນ ເອົາ
ແທ້ ໆ, ເມື່ອໄດ້ຍິນສຽງປືນດັງຢູ່ບ່ອນໃດພວກສັດຕູພັດໄລ່
ຕິດຕາມມາອີກ.

ໃນເວລາທີ່ສະຫາຍ ພວມຈະໝົກໝາກປີຢູ່ນັ້ນ, ບັງ
ເອິນຍິນສຽງຮ້ອງນາບໝົກແຮງວ່າ: " ຢຸດຢ່າລົງຖ້າບໍ່ຢາກ
ຕາຍ ? ບ່ອນໄຫວພົບອັນສະຫລາດຄ່ອງແຄ້ວ ແລະ ຈິດ
ໃຈອົງອາລກ້າຫາກສະຫາຍໄດ້ປະເຊີນໜ້າກັບຄວາມເປັນ
ຄວາຍລາຍເຫລົ່ານັ້ນດ້ວຍຄວາມ ທ່ຽງທ່ຽງ ເບືອກເປັນສະ
ຫາຍ ທ່ຽງທ່ຽງ ບົກມີເບື້ອງໜຶ່ງຂຶ້ນ ແຕ່ຄູ່ລາຂອງສະ
ຫາຍພັດຈ້ອງມອງຕິດລາມທາກການເຄື່ອນໄຫວຂອງສັດຕູ
ຢ່າງໃກ້ສິດ, ເມື່ອເຫັນສັດຕູເຜີນອອກໜຶ່ງ, ຊົ່ວພັບລາດງວ
ສະຫາຍຄວາມຈັບປືນທັງຕັ້ງໃຈເອົາຕົນກະໂດດເຂົ້າຫາທີ່
ກຳບັງ ແລ້ວຍິງຕ້ານທາງສັດຕູ ຄົນຢ່າງ ໄວພະລັບ ປານ
ຟ້າປົນລົມແດງ ເຫລກການທີ່ຜິດແປບໍ່ພໍໃດນາທົນບໍລິ
ທອງຂອງສະຫາຍໄດ້ສັງຫານສັດຕູລົງອີກ 2 ຄົນ. ພວກ
ທີ່ເຫລືອລາຍກໍແຕກໜີຈົນອີກສິບຂວັນຫາຍ.

ພາຍຫລັງໄດ້ສູ້ຮົບ ກັນອີກຄັ້ງໜຶ່ງ ສະຫາຍ ຮູ້ສຶກ
ຫອດຫົວເຕັມທີ່, ເວລານັ້ນ ເຖິງວ່າສະຫາຍ ໄດ້ໃຊ້ຄວາມ
ພະຍາຍາມຈົນສຸດຂີດ, ແຕ່ສະຫາຍກໍບໍ່ສາມາດຈະຊູເອົາ

ຮ່າງກາຍທີ່ຫລ່າເຫລືອງ ແລະ ຄູ່ຂາທີ່ໄຄ່ພອງ ຂອງສະ
ຫາຍ ເຄື່ອນໄປໃສ່ໄດ້ອີກແລ້ວ. ແຕ່ຈິດໃຈ ທີ່ສະເໜືອນ
ທ່ອນເຫລັກກ້ານນັ້ນ ພັດໄດ້ວາງຄໍາຂວັນປະຈໍາໃຈວ່າ "ເດັດ
ດ່ຽວບໍ່ບອມຈໍານົນ" ເມື່ອນັ້ນ ເຖິງວ່າສະຫາຍ ສະແຫວງ
ຕົກຢູ່ໃນສະພາບທີ່ອັດຕະຄັດທັສຸດ, ແຕ່ມີທັງສອງເບື້ອງ
ຂອງສະຫາຍ ຄົງກໍາງົນໃນມືຂອງຕົນໃຫ້ແໜ້ນໃນທ່າກຽມ
ພ້ອມຮັບມືກັບສັດຕູ ໃນທຸກກໍລະນີ. ສິ່ງທີ່ໄດ້ບົກອອກມາ
ເວົ້ານັ້ນ ກໍບັງເປັນ ພຽງແຕ່ໄລຍະໜຶ່ງ ຂອງດ້ານໜຶ່ງໃນຊີ
ວິດ ຂອງສະຫາຍໄດ້ພົບ ແຕ່ເມື່ອຈະເວົ້າເຖິງ ເສັ້ນທາງ
ແຫ່ງຊີວິດ ທີ່ສະຫາຍປະສົບ ແລະ ຜ່ານຜ່າ ຢູ່ໃນບັນຮົບ
ຕ່າງໆແລ້ວ, ພວກເຮົາກໍບິ່ງຈະເຂົ້າໃຈ ແລະ ງົດງໍມາມະ
ຈິດອັນສູງສົ່ງ ແລະ ແບບແຜນການດໍາລົງຊີວິດ, ສິນທໍາ
ປະຕິວັດຂອງສະຫາຍ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນເວລາສະຫາຍ
ປະຕິບັດໜ້າທີ່ຢູ່ ພູແກ່ວໜາກມີ, ພູວາຍ; ກິວຫລວງ,
ມົກຄະບ້ານສວນ, ຫ້ວຍເປັນ ແລະ ບ່ອນອື່ນໆ, ສະຫາຍ
ລ້ວນແຕ່ ເປັນຜູ້ ເປັນຫວ່າງເປັນໄປ ນໍາທາກສິ່ງ ທຸກຢ່າງ.
ພະ ນັກ ງານ ແພດ ທີ່ ໜຸ່ມນ້ອຍ ຜູ້ນີ້ ບໍ່ວ່າແຕ່ ຢູ່ ສະ
ໜາມ ຮົບ ບ່ອນ ໃດ ສະ ຫາຍ ບໍ່ ຈັກ ກຽມ ການ ສູ້
ຮົບ ຮ່ວມກັບອ້າຍນ້ອງບໍ່ຈັກເອົາໃຈໃສ່ປົວປົວຄົນເຈັບ ໃນ

ບັນຮົບໜຶ່ງຢູ່ພູແກ່ວໜາກມີ, ເມື່ອສະຫາຍຮູ້ຂ່າວວ່າອ້າຍ
ນ້ອງຖືກບາດເຈັບຢູ່ເທິງປ້ອມ 2 ຄົນ, ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່
ໜ້າທ້ອງກງານຂອງຕົນນັ້ນ ໄດ້ເລັ່ງລັດໃຫ້ສະຫາຍ ຕ້ອງ
ລົງມືປະຕິບັດຢ່າງປະຈຸບັນທັນດ້ວນ. ເວລານັ້ນ ສະຫາຍທັງ
ຫລາຍ ທີ່ຢູ່ເທິງປ້ອມໄດ້ຖອນຈາກຈຸດດັ່ງກ່າວເສຍແລ້ວ,
ສຽງປືນທີ່ປ່ວງບ້າຂອງສັດລູກທັງຄົງຢູ່ບໍ່ຂາດ, ເຖິງວ່າມີ
ກໍລະນີທີ່ກັນດານແບບນີ້ຂວາງໜ້າຢູ່ກໍລາມ ສະຫາຍບໍ່ໄດ້
ກົວແຕ່ຫນ້ອບດຽວສະຫາຍແລ່ນຜ່ານຫ່າກະສູນໄປຢ່າງບໍ່
ຫ່ວງຫຍັງໃນຊີວິດ ຂຶ້ນໄປເຈັບເອົາສະຫາຍນັ້ນລົງມາ
ເຊື່ອງຢູ່ຂຸມຄອງແລ້ວ, ຈຶ່ງໄປເຈັບເອົາສະຫາຍນັ້ນມາອີກ
ເພື່ອກູ້ເອົາຊີວິດ ຂອງຫມູ່ຄູ່ດ້ວຍຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ
ຄວາມຮັກແພງເພື່ອນຮ່ວມຮົບ. ມີເທື່ອໜຶ່ງໃນບັນຮົບພູ
ວາບ, ໃນຂະນະທີ່ເຂົາເຈົ້າໄປເຄື່ອນໄຫວກວດກາສາລະເວ
ໄດ້ລັກເຂົ້າວົງສະກັດຂອງສັດ, ພວກມັນປ່ວງບ້າສູນປືນ
ນ້ອຍ, ປືນໃຫຍ່ລະເບີດມີມາໃສ່ຢ່າງຮ້າຍແຮງ. ນອກນັ້ນຝູງ
ບັກອາກາດອາເມລິກາທັງໄດ້ແສ່ວໄດ້ເຈັດເຫນືອຖິ້ມລະເບີດ
ຍິງທຳລາຍຢ່າງຮ້າຍກາດປ່າເຖືອນ ເຮັດໃຫ້ອ້າຍນ້ອງເຮົາ
ຖືກບາດເຈັບ 5 ສະຫາຍພາບດຽວ, ໃນເງື່ອນໄຂແນວນັ້ນ
ບໍ່ແມ່ນສະຫາຍສະແຫວງ ໄດ້ພົບເປັນເທື່ອທຳອິດດອກ,

ແຕ່ສະຫາຍກໍເຄີຍໄດ້ປະສົບພົບພໍ້, ເຄີຍໄດ້ແກ້ໄຂຜ່ານຜ່າ
ແລະ ກໍເຄີຍເອົາຊະນະມາຫລາຍແລ້ວ ຕໍ່ຫນ້າເງື່ອນໄຂ
ທີ່ມີແຕ່ລົງຜູ້ດຽວຄົນເຈັບຊ້າພັດຫລາຍນັ້ນ, ເຮັດແນວໃດຈຶ່ງ
ຈະຫລ້ອມວຽກ, ແຕ່ເຖິງແນວໃດກໍລາມ, ສະຫາຍກໍບັງຄັງ
ໝາຍໃຊ້ຫລັກຫມັ້ນເກົ່າທີ່ສະຫາຍເຄີຍໄດ້ເຮັດມາ ນັ້ນຢ່າງ
ບໍ່ຄອນແຄນ, ສະຫາຍໃຊ້ຄວາມອາລາຫານທຸ່ນທ່ຽງ ແລະ
ຄວາມສາມາດຂອງຕົນ ຄ່ອບເຈັບເອົາເທື່ອລະຄົນໄປເຊື່ອງ
ໄວ້ໃນຖ້ຳທີ່ຫ່າງຈາກສະຫນາມດັ່ງກ່າວປະມານ 2 ກິໂລ
ແມັດ; ດຽວນີ້ເປັນດຽວສຸດທ້າຍ ທີ່ສະຫາຍຫລົບຄົນມາ
ເອົາສິບຂອງສະຫາຍທີ່ຖືກເສຍສະຫລະ, ສະຫາຍເຈັບ
ເອົາສິບຂອງຫມູ່ເພື່ອນກ່າວໄປດ້ວຍ ບາດກ້າວ ທີ່ຫນັກ
ຫນ່ວງທີ່ສຸດ ແລະ ກໍໃນຂະນະນັ້ນເອງສະເກັດລູກປືນໃຫຍ່
ຂອງສັດລູ ທີ່ບັງຄັບຫນ້າຕົກຫລັງນັ້ນ ພັດເຈັດມາຖືກຂາ
ຂອງສະຫາຍ, ສະຫາຍຮູ້ສຶກມືດຫລາຍລາ, ແລ້ວກໍຈົມລົງ
ສູ່ນ້ຳມືດອັນນະຫາສານຢ່າງບໍ່ຮູ້ຫນ້າຮູ້ຫລັງ. ຈົນຫລາຍ
ສິບນາທີເດີບສະຫາຍຈຶ່ງຄ່ອບຮູ້ເມື່ອຄີງ, ເມື່ອມັນຕາຂົນມາ
ສະຫາຍພະບະບາມລຸກນຶ່ງ, ແຕ່ສະຫາຍບໍ່ຮູ້ຈັກວ່າຕົນ
ມານເຮັດຫຍັງ? ແລະເປັນຫຍັງຕົນຈຶ່ງຕົກຢູ່ສະພາບແນວ
ນີ້ແຕ່ຜູ້ດຽວ? ຄຳຖາມທຳມອງນີ້ ໄດ້ມີຂຶ້ນຢູ່ຫ່ວງນິກຄິດ

ຂອງສະຫາຍ ຢ່າງບໍ່ມີທາງເຮັດກິດສະຫາຍພະບາບາມ
ຄົ້ນຄິດຕົນເຕີບ ຈິ່ງພົບສະຕິກິເກົາມາໄດ້, ສະຫາຍພ້າວ
ຄວາກາສິບຂອງເພື່ອນ ຕົນແລ້ວກໍກັດແຂ້ວສືບຕໍ່ມຸ່ງຫນ້າ
ໄປຫາຈຸດທີ່ຫມາຍ ດ້ວຍຄວາມພະບາບາມ ທີ່ສູງກ່ວາ
ບາມໃດຫມົດ. ຈາກນັ້ນເຖິງ 50 ນາທີສະຫາຍຈິ່ງໄດ້ພົບ
ຫມູ່ກູ່ທີ່ມາຊ່ວຍສະຫາຍແລະພ້ອມກັນປະຕິບັດຫນ້າທີ່
ຈົບສໍາເລັດ.

ຈາກບົດບາດທີ່ເປັນແວ່ນແບງ ອັນໄສແຈ້ງຂອງນັກຮົບ
ປະຕິວັດ ແລະ ຈາກຜົນງານອັນລ້ຳເລີດນີ້, ໃນກອງປະຊຸມ
ນັກຮົບແຂ່ງຂັນຊຸດທີ 3 ຂອງແຂວງຫລວງພະບາງ, ສະ
ຫາຍສະແຫວງໄດ້ຮັບການຍ້ອງຍໍສັນລະເສີນຈາກສູນກາງ
ແລະ ກອງບັນຊາການສູງສຸດ ດ້ວຍການປະດັບຫລຽນໄຊພິ
ລະອາດຫານຊັ້ນ 1 ຢ່າງສົມກຽດ.

ຫາມຈໍາໜ່າຍ

ຮັບໃຊ້ວຽກງານຂອງຊາດຢ່າງສຸດໃຈ

* ພິແສງອາລຸນໄດ້ແຜ່ລັດສະໝີສີເຫລືອງອ່ອນລົງ
ມາບໍ່ອ່ອນທຳມະຊາດແຫ່ງນັ້ນ ໃຫ້ມີສີສັນ ອັນສວຍງາມ
ແລະ ເພີ່ມຄວາມມີຊີວິດຊີວາຂັ້ນຕົ້ນອີກນັ້ນ, ຕາມທຳມະ
ດາປານນີ້ ບາງອຸ່ນຄຳໄດ້ກັບມາແຕ່ໄປເພີ່ມພູນ ແລະ ເຂົ້າ
ເຮັດວິຊາສະເພາະແຕ່ເທິງແລ້ວ, ມື້ນັ້ນກໍໄລຍະຜ່ານມາ
ບາງເຄີຍເປັນຜູ້ເປັນຫວ່າງເປັນໃບນຳວຽກນັ້ນ ງານນີ້ສະເໜີ
ນິດໃສໃຈຄຳທົດແທນຂະຫຍັນພຽນ, ຮອບຄອບ ແລະ ສຸພາບ
ອ່ອນໃບນັ້ນໄດ້ເຮັດໃຫ້ຜູ້ໃດກໍຮັກແພງບາງເປັນພິເສດ.

ຄືນໜຶ່ງໄດ້ແສງເດືອນແພ້ງທີ່ສົດໃສ, ພວກຂ້ອຍເມາ
ກັນນັ່ງຫລັບຢູ່ຮົ່ມດ້ານກໍ່ແຄມເຮືອນ, ສາຍລົມເປັນໃບບາມ
ຫົວຄຳໄດ້ໃຊ້ບມາເປັນຮູບເບົາໆເຮັດໃຫ້ກິ່ງໄມ້ໃບຫຍ້າຂະບ
ເຂດນັ້ນ ໂອນເອນແກ່ວຽໄກວເໝືອນກັບວ່າມັນກໍ່ປາກມີຊີ
ວິດຊີວາອັນເຫລືອມໃສຄືໄວໜຸ່ມຮຸ່ນນີ້ເອງ, ສາຍລົມຕ້ອງ
ໃບໄມ້ໄດ້ສົ່ງສຽງດັງວູ່ງປະສານກັບສຽງຫົວ, ສຽງໄອ້ລົມ

ສົນທະນາອັນສະໜິດສະໜົມຂອງໝູ່ບິງສາວທ່ານັ້ງຈຸ້ມກັນ
ຢູ່ໃຕ້ຮົມໄມ້, ປະກົດວ່າໄດ້ເຮັດໃຫ້ບັນຍາກາດບາມຄໍາຄົນ
ໃນສໍານັກງານຂອງພວກຂ້ອບມີຊີວິດຊີວາຂຶ້ນຕໍ່ມ.

ໃນທ່າມກາງບັນຍາກາດມ່ວນຊື່ນແບບແປ້ນກັນເອງດັ່ງ
ກ່າວ, ນາງບົວວອນໄດ້ເລົ່າເລື່ອງສູ່ພວກຂ້ອບຟັງເລື່ອງຕິດ
ເລື່ອງຕໍ່. ແຕ່ເລື່ອງທີ່ຂ້ອບຈັບໃຈກ່ວາໝູ່ແມ່ນການເລົ່າປະ
ຫວັດບາງກອນ ຂອງນາງອຸ່ນຄໍາເພື່ອນສະໜິດສະໜົມ
ຂອງລາວ, ດັ່ງນັ້ນຂ້ອບຈຶ່ງເອົາໃຈໃສ່ເຈາະຈົມແລະຮ້ອງຂໍ
ໃຫ້ນາງບົວວອນເລົ່າເລື່ອງລະອຽດສູ່ຂ້ອບຟັງ. ເພື່ອກຽມ
ຈິດກຽມໃຈໃຫ້ແກ່ການເລົ່າເລື່ອງເທື່ອນີ້ ນາງບົວວອນໄດ້
ຫາຍໃຈຮູ້ຄບາວໆ ປະກົດວ່າລາວພວມເຕົ້າໂຮມເອົາສິ່ງທີ່
ຕົນຮູ້ທັງໝົດນັ້ນມາສະເໜີໃຫ້ ໝູ່ຮູ້ນໍາແລ້ວລາວເອີ້ນຂຶ້ນ
ດ້ວຍຄວາມສັນລະເສີນຄຸນງາມຄວາມດີ ແລະແບບຢ່າງ
ອັນດີເດັ່ນອຸ່ນຂອງຄໍາ, ຈາກນັ້ນລາວໄດ້ເວົ້າເຖິງຊີວິດຄາວ
ບັງເລີກຂອງນັກຮົບທ່ານ້າສັນລະເສີນຜູ້ນີ້ວ່າ: "ອຸ່ນຄໍາແປ້ນ
ລຸກກໍາພ້າພໍ່ມາແຕ່ຄາວນາງມີອາຍຸ 7-8 ປີ. ເວລານັ້ນເຖິງ
ວ່າອາຍຸອັນອອນນ້ອຍຂອງນາງ ບໍ່ສາມາດຈໍາໄດ້ທຸກພາບ
ທີ່ໜ້າເຈັບແຄ້ນແໜ້ນໃຈ ທ່ານ້າເຄີຍປະສົບກ່ອນນັ້ນຢ່າງ
ຄົບຖ້ວນກໍລາມ. ແຕ່ນາງກໍບໍ່ສາມາດຫລົງລົມພໍ່ຜູ້ບັງເກີດ

ເກົ້າຂອງບາງທ່ານໄດ້ສັນຊີວິດໄປ ບໍ່ອັນນ້ຳມືອັນເປັນເລືອດ
ຂອງພວກໄຮ້ມະນຸດສະທຳ ທີ່ເປັນລູກມືອາເມລິກາໃນຂະ
ນະທີ່ພໍ່ຂອງບາງພວມສ້າງຢູ່ທຳກິນນ້ຳໄຮ້ນາລາກ້າ.

ພາບຫລັງທີ່ພໍ່ຂອງບາງໄດ້ສັນຊີວິດໄປແລ້ວ, ເຮືອນ
ຊາບບ້ານຊ່ອງພັດຖຸກລະເບີດຂອງໃຈນອາກາດອາເມລິກາ
ເຜົາຜານຈົນກ້ຽງ, ອີກບໍ່ມີອ້າຍຂອງບາງທີ່ພວມບວດເປັນ
ພະສົງຢູ່ນັ້ນ ກໍໄດ້ເສຍຊີວິດ ບໍ່ອັນລູກລະເບີດຂອງໃຈນອາ
ກາດອາເມລິກາ ທີ່ໄດ້ຖືກລົງເຜົາຜານວ່າອາຮາມບ່ອນ
ເຄົາລົບບູຊາຂອງປວງຊົນລາວເຮົາ,

ຈາກສິ່ງທີ່ໄດ້ຮູ້ ໄດ້ເຫັນໂທລກຳອັນລ້ຽງຟ້າເຫລືອ: ເຜ່ນ
ດິນຂອງຝຸງມານຮ້າຍລັງກ່າວ, ບາງໄດ້ເກັບໂຮມເອົາຄວາມ
ຄຽດແຄ້ນທັງໝົດນັ້ນຝັງເລິກເຂົ້າໃນຄວາງໃຈຂອງບາງຢ່າງ
ບໍ່ມີວັນຫລົງລົມໄດ້. ແຕ່ນັ້ນເປັນລ້ຽງມານາງໄດ້ຄອງມື້ຄອບ
ວັນທີ່ລົນເອງ ຈະເດີບໄຫວບໍ່ມີກຳລັງຈັງຊາທີ່ສາມາດປະ
ກອບສ່ວນເຂົ້າໃນວຽກງານຕໍ່ສູ້ກູ້ຊາຕໍາລາມຈັກກະພັດອາເມ
ລິກາ ແລະລູກວິລ້າງແຄ້ນ: ແທນພໍ່, ແທນອ້າຍແລະແທນ
ບາດພີ່ນ້ອງອື່ນໆ ທີ່ປະສົບເຄາະຮ້າຍແບບລຽວກັບຄອບ
ຄົວຂອງບາງ. ດັ່ງນັ້ນຄວາມທຸກຄວາມທໍລະມານ ແລະ
ຄວາມບວບຊ້າໃນຊີວິດຜ່ານມາຂອງບາງ ຈຶ່ງກາຍເປັນ

ທວນໄຟແຫ່ງຄວາມຄຽດແຄ້ນ ລວກລົມຈິດໃຈຂອງນາງ
ຕະຫລອດມາ. ຈົນກະທັ້ງຮອດກາງປີ 1967 ການຄອງ
ຄອບມາແຕ່ດົນບານຂອງນາງຈຶ່ງໄດ້ປະສົບເປັນຈິງ.

ພາຍຫລັງ ທີ່ນາງໄດ້ເຂົ້າຢູ່ໜ່ວຍວິຊາສະເພາະພິມ
ດິດ ເວົ້າແທ້ສະພາບຂອງນາງເວລານັ້ນມີຫລາຍອັນຫຍຸ້ງ
ຍາກສັບສົນ ແຕ່ບໍ່ອັນຈິດໃຈຄຽດແຄ້ນສັດຕູຢ່າງເລິກເຊິ່ງ
ນັ້ນໄດ້ລະດົມນາງໃຫ້ມີຈິດໃຈເຂັ້ມແຂງ ທົນທານຜ່ານຜ່າ
ທຸກອຸປະສັກຫຍຸ້ງຍາກ, ຝຶກຝົນຫລໍ່ຫລອມດົນເອງດ້ວຍ
ຄວາມທໍລະທົດອົດທົນ ນາງຮັບໃຊ້ວິຊາສະເພາະຂອງຕົນ
ດ້ວຍຈິດໃຈຮັບຜິດຊອບຂອງນັກປະຕິວັດ ຜູ້ທີ່ມີສິນທໍາປະຕິ
ວັດອັນຖືກຕ້ອງຢ່າງບໍ່ໂອນອງ, ຈິດໃຈປະຢັດສັດທ່ຽງ ຮັກ
ສາເຄື່ອງຂອງສ່ວນລວມນັ້ນ ປະກົດວ່າໄດ້ກາຍເປັນນິດໃສ
ທີ່ເກີດກັບລາວເອງ, ລາວແພງແລະປະຢັດເຈັບເໝືອນກັບ
ພໍ່ນາແພງເຂົ້າທີ່ເປັນສິ່ງລ້ຽງຊີວິດຂອງຄົນເຮົາ, ແພງຈັກ
ເໝືອນດັ່ງແມ່ແພງລູກ, ເວລາໃດລາວກໍໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ບົວ
ລະບົດຜິດສິເຄື່ອງຈັກໃຫ້ສະອາດສະອ້າງ, ເວລານໍາໃຊ້ຫລື
ບົກບ້າບເຄື່ອງຈັກກໍເຮັດດ້ວຍຄວາມລະມັດລະວັງຄ້າຍ ກັບ
ວ່າລາວມີຄວາມຕັ້ງໃຈຮັກສາສິສັນເດີມ ຂອງມືກໍາມະກອນ
ຜູ້ສະຫລາດເກ່ງກໍານັ້ນໃຫ້ມີປະກາຍເຫລືອມສະເໝີ, ການ

ກະທຳເຊັ່ນນັ້ນຂ້ອຍຄິດວ່າ : ຄົງບໍ່ແມ່ນເພື່ອຮັກສາຮບຮ່າງ
ແລະສີສັນຂອງຈັກເທົາເນັ້ນ ແຕ່ສຳຄັນກ່ວາເພື່ອນັ້ນແມ່ນ
ຈິດໃຈປົກປັກຮັກສາເຄື່ອງຂອງສ່ວນຮວມ, ເພື່ອຮັບປະກັນ
ຕໍ່ໜ້າທີ່ແລະຕອບສະໜອງກັບທິດທາງທິສຸນກາງ ແລະ
ກອງບັນຊາການສູງສຸດວາງອອກນັ້ນ ຢ່າງຖືກຕ້ອງເໝາະ
ສົມ. ດັ່ງນັ້ນໃນຫລາຍປີມານັ້ນບາງບໍລະເພາະແຕ່ເປັນຜູ້ຊຳ
ນິຊຳການທາງດ້ານເຕັກນິກວິຊາສະເພາະເທົາເນັ້ນ, ເພື່ອມ
ນັ້ນບາງບັງໄດ້ສ້າງຕົ້ນໃຫ້ກາຍເປັນຜູ້ທີ່ຫ້າວຫັນ, ດຸໜັ້ນ,
ປະຢັດສັດທ່ຽງແລະນຳໜ້າໃນທຸກວຽກງານອີກດ້ວຍ. ເພື່ອ
ເປັນສິ່ງຢັ້ງຢືນ ໃຫ້ແກ່ສິ່ງທີ່ລາວເວົ້າມາຂ້າງເທິງ, ບົວ
ວອນໄດ້ບົກເອົາບາງເຫດການມາເລົ່າສູ່ຟັງອີກຄື: ບັນລຳ
ລຽງຂົນສົ່ງຮັບໃຊ້ແນວໜ້າໃນທາງເດືອນ 8/1971, ປີນັ້ນ
ປະກົດວ່າຝົນຫລາຍເອົາແທ້ໆ, ໃນເດືອນ 8 ຕໍ່ເດືອນ 9 ຄື
ຈັງບໍ່ມີ ມີໄດ້ຝົນຊື່ນລືນ, ຝົນຕົກຟ້າລືນລຽນ ຕິດລຽນຕໍ່,
ຫ້ວຍຮ່ອງຄອງບຶງທຸກສາຍໃນຂົງເຂດນັ້ນ ນອງຈົນລົ້ນຝັ່ງ,
ທຳມະຊາດເຫລົ່ານັ້ນ ມັນໄດ້ເປັນອາຢະສັກໃຫ້ແກ່ການສັນ
ຈອນໄປມາກິກິການລຳລຽງຂົນສົ່ງຢູ່ບໍ່ໜ້ອຍ.

ເວລານັ້ນສັດຕູອາດຄິດວ່າສິ່ງກົດຂວາງ ໃດບທຳມະ
ຊາດເຫລົ່ານັ້ນ ຈະຊ່ວຍໃຫ້ພວກເຂົາບຽດບິດເຂົ້າເຂດປົດ

ປ່ອບພວກເຮົາໄດ້ຢ່າງງ່າຍດາຍ ພວກເຂົາຈຶ່ງແຫ່ແຫານ
ກັບນາປານໝູ່ມົດໝູ່ປວກ ແລ້ວທຳການບຸກຮຸກບຸກຮຸກ
ເຂົ້າບໍລິເວນທົ່ງໄຫຫິນ, ພູເກງ, ພູກວກ, ແລະພູຊັນຢ່າງ
ຈອງຫອງ.

ຕໍ່ໜ້າສະພາບການດັ່ງກ່າວ, ພະນັກງານ, ນັກຮົບ
ພວກເຮົາຕ່າງກໍຮ້ອນອົກຮ້ອນໃຈ ຢ້ານເສຍໂອກາດບໍ່ໄດ້ປະ
ກອບສ່ວນໃນການຕີສັດຕູດ້ວຍສີມືຂອງຕົນເອງ ໃນເທື່ອນີ້.
ສຳຫລັບອຸ່ນຄຳແລ້ວ ກໍປະກົດວ່າລາວເປັນຜູ້ໜັກອົກໜັກ
ໃຈກ່ວາເພິ່ນ, ນາງຈຶ່ງລັກຂຽນຄຳເວົ້າບາງຄຳທີ່ເປັນຄະຕິ
ເຕືອນໃຈເຂົ້າໃນພັບບັບທຶກຂອງລາວເອງວ່າ: "ຮັບໃຊ້ວິຊາ
ສະເພາະສຸດຂີດ. ຫ້າວຫັນແລະເປັນແບບຢ່າງໃນທຸກວຽກ
ງານ, ຜ່ານຜ່າທຸກອຸປະສັກຫຍຸ້ງຍາກສັບສົນ. ກຽມພ້ອມ
ຕະລຸນບອນຮັບໃຊ້ແນວໜ້າສະເໝີ " ຄວາມຈິງກໍແມ່ນ
ແນວນັ້ນແທ້, ເຖິງບາງບໍ່ມີເງື່ອນໄຂຕໍ່ສູ້ປະຈັນບາງແບບ
ເຊິ່ງໜ້າກັບສັດຕູກໍລາມ, ແຕ່ນາງໄດ້ລົງໜ້າປະກອບສ່ວນ
ເຂົ້າໃນຂະບວນການຕ່າງໆ ຢ່າງຫ້າວຫັນແລະບໍ່ຮູ້ອິດຮູ້
ເມື່ອບ.

ເພື່ອຄອບສະໜອງກັບຄຳຂວັນທີ່ວ່າ : ທຸກສິ່ງທຸກຢ່າງ
ເພື່ອແນວໜ້າ, ທຸກສິ່ງທຸກຢ່າງ ເພື່ອເອົາຊະນະຈັກກະ

ພັດອາເມລິກາ ແລະ ລຸກມີ ໃນ 3 ຫ້ອງຄື: ຫ້ອງການ
ເມືອງ, ຫ້ອງເສນາທິການ ແລະ ຫ້ອງພະລາທິການ ກໍຄື
ກົມກອງທີ່ຢູ່ແນວຫລັງ ຕ່າງກໍຊ່ວງເສັງກັນ ຕະລຸມບອນໄປ
ຮັບໃຊ້ແນວໜ້າຢ່າງເປັນຂະບວນ, ສໍາລັບຫ້ອງການເມືອງ
ແມ່ນໄດ້ຖືກມອບໝາຍໃຫ້ລໍາລຽງປື້ມໃຫຍ່ 120 ມມ ພ້ອມ
ລຸກປື້ມໃຫຍ່ 3 ຊຸດ ໃຫ້ຮອດຈຸດທີ່ໝາຍກ່ອນກໍານົດ ວັນນັດ
ໝາຍສຸຣັບ. ດັ່ງນັ້ນໜ້າທີ່ລໍາລຽງປື້ມໃຫຍ່ເທື່ອນ ຈຶ່ງເປັນ
ໜ້າທີ່ອັນໜັກໜ່ວງ ແລະ ຮີບຮ້ອນທີ່ສຸດ.

ຂະບວນລໍາລຽງປື້ມໃຫຍ່ ໄດ້ເຄື່ອນທັບ ແຕ່ພໍຮຸ່ງຄົວນິວ
ຈິນເທົ່າລາເວັນສິນແສງ ກໍບັງບໍ່ທັນໄປຮອດໃສ່ເທື່ອ ເວລາ
ນັ້ນເຖິງວ່າຟ້າຫລັງຝົນລືນ, ຄໍາຄຶນເດີກລົນປານໃດກໍຕາມ,
ແຕ່ໃຈນອາກາດອາເມລິກາ ກໍບໍ່ໄດ້ລົດລະ ໃນການປ່ວງບ້າ
ຖຸ້ມລະເບີດ ຍິ່ງທໍາລາຍເຂັ້ມຂ້າຮາວີ ຊີວິດຊັບສົມບັດ ຂອງ
ປະຊາຊົນເຮົາຕະຫລອດມາ. ບົນເສັ້ນທາງບາວໄກ, ເມືອກ
ມັນ ຂົນພູລົງຫ້ວຍ, ດົມດອນຊອນປ່າ ແລະ ເຄື່ອນໄປພາຍ
ໃຕ້ຫໍາລະເບີດຂອງອາເມລິການັ້ນ, ມັນລ້ວນແຕ່ແມ່ນບາດ
ກ້າວ ທີ່ຜ່ານຂ້າມຄວາມທຸລະກັນລານ. ຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ
ສັບສົນ ຂອງເສັ້ນທາງ ສົມທົບຄວາມ ອຶດຫລັບ ຫົວນອນ
ແລະ ຄວາມໜັກໜ່ວງຂອງສັດຕູ ໄດ້ເຮັດໃຫ້ບັນດາຜູ້ຄົນທີ່

ພວມທົນທານຕໍ່ຄວາມໜັກໜ່ວງນັ້ນອິດເໜືອບຫົວໄຫຍ.
ອຸ່ນຄຳເຖິງເປັນຄົນບໍ່ໃຫຍ່ປານໃດ, ແຕ່ເບິ່ງນ້ຳໜັກໃນ
ການແບກຫາບລຳລຽງເທື່ອນ ນາງໄດ້ເອົາລິ້ນນ້ຳໜັກຂອງ
ລາວບໍ່ໜ້ອຍ, ນ້ຳໜັກຂອງເລົາປິ້ນ 120 ໄດ້ເຮັດໃຫ້ນາງຮູ້
ສຶກອິດເໜືອບ, ແມ່ນແທ້ນາງຄວນພັກຜ່ອນ ຫລືຜັດປ່ຽນ
ເອົາເຄື່ອງເບົານ້ຳໜູ່. ແຕ່ກົງກັນຂ້າມນາງພັດແລ່ນໄປປ່ຽນ
ອ້າຍຜູ້ຫາມຕີນດັງ ທີ່ພວມລົມລຸກຄຸກຄາມບິນຕົວກ້າວຂຶ້ນ
ມາຢູ່ນັ້ນ. ຂະນະນັ້ນອ້າຍບຸນເຕັມ ແລະ ອ້າຍບົວແກ້ວ ໄດ້
ຫ້າມລາວວ່າ: "ນ້ອງຈົ່ງພັກຜ່ອນກ່ອນ, ເບິ່ງແມ້ ບໍ່ຈັກ
ເຫອອາບໜ້າ ໄຄຄ້າວອາບຫລັງ ແລ້ວແດຫັນນາ, ຊ້າບໍ່
ໜ້າພັດແມ່ນແມ່ຍິງ" ເວລານັ້ນອຸ່ນຄຳໄດ້ປ່ອຍຮອບບໍ່ມອນ
ນັ້ນນວນ ແລະ ເປັນໜ້າຮັກ ທີ່ເປັນນິດໄສປະຈຳຕົວ ຂອງ
ນາງອອກມາ ທັງບົກເຂນຂຶ້ນເຊິ່ງນ້ຳເຫອທີ່ອາບໜ້າອາບ
ຕາ, ແລ້ວເອົາມືຊວ້ານຜົມ ທີ່ປ່ອນລົງປົກຕານັ້ນ ທັງຕອບ
ວ່າ: "ນ້ອງບໍ່ເໝືອບປານໃດດອກ". ແລ້ວກໍຟ້າວຄວາມ
ໄປບາດເອົາໄມ້ຄາງ ທີ່ມັດຕິດໄສກິນດັງຂຶ້ນບ່າ ແລ້ວຊອນ
ອ້າຍບົວລາຫາມໄປ. ໃນເວລາຫາມຕີນດັງໄປນັ້ນ ອ້າຍບົວ
ລາ ຊາບສະກັບ ຜູ້ທີ່ມີກຳລັງວັງຊາປານນັ້ນ ກໍບັງຮູ້ສຶກອິດ
ເໜືອບແລ້ວ, ໃຜກໍຄົງດວງບາກຢູ່ວ່າ: ອຸ່ນຄຳຈະອິດເໜືອບ

ສຳໄດ. ອ້າງບົວລາ ຈຶ່ງໄດ້ເສືອດລາເບິ່ງອຸ່ນຄຳ ດ້ວຍແສງ
ດາວກີເຈາະຈົງ ຄືຈຶ່ງລາວຢາກຢັ່ງເບິ່ງລະດັບຄວາມອິດທົນ
ຂອງນາງ ມີໜ້ອຍຫລາຍປານໃດ? ແຕ່ອີກອັນໜຶ່ງ ລາວ
ກໍຄາດຄະເນວ່າ: ອີກບໍ່ດົນນີ້ ອຸ່ນຄຳອາດຊວນພັກ. ຄວາມ
ຈິງພັດບໍ່ຖືກຕາມການຄາດຄະເນໄວ້ຂອງລາວ. ອຸ່ນຄຳເຖິງ
ວ່າຮູ້ສຶກໜັກຢູ່ແລ້ວ, ແຕ່ບາງໜ້ອຍກ້າວໄປ ດ້ວຍບາດ
ກ້າວທຳໜັກແໜ້ນ, ທະນົງອົງອາດ ແລະ ບິນດົວກ້າວໄປ
ຢ່າງບໍ່ຢຸດຢັ້ງ.

ດ້ວຍຈິດໃຈເດັດດ່ຽວ ໜຽວແໜ້ນ ບໍ່ງ່າງງ່າງ ຕໍ່ຄວາມ
ຫຍຸ້ງຍາກກັບຕາມນາງປະການນັ້ນ ປຶ້ມໄຫວ້ ແລະ ລຸກປຶ້ມ
ໄດ້ຮອດຈຸດທຳໜ້າ ຕາມລະດັບຄາດໝາຍ ຂຶ້ນເທິງບັ້ງໄວ້
ຈາກນັ້ນບໍ່ຫລາຍຊົ່ວໂມງ ປຶ້ມໄຫວ້ບອກນັ້ນ ກໍຄືບອກອື່ນໆ
ກໍໄດ້ປະສານກັບ ສຽງປຶ້ມຕະລຸນບອນ ຂອງເຫລົ່າຮົບ ທະ
ຫານລາບແຂ່ງຂັນກັນພົ້ນແປວໄຟ ແຫ່ງຄວາມຄຽດແຄ້ນ
ຂອງນາງກໍຄືຜູ້ອື່ນໆ ໄປເຜົາຫົວຝຸງມານຮ້າຍ ລຸກມືອາເມ
ລິກາປານຫ່າປົນ. ລຸກປຶ້ມອັນແມ່ນຢ່າຂອງບັນດາເຫລົ່າ
ຮົບ ໄດ້ສັງຫານສັດຕູ ທີ່ດ້ານຢ່າງສົມນ້ຳໜ້າ, ກູ້ເອົາ
ດິນແດນອັນແສງຮັກ ແລະ ຫວງແຫວນແຫ່ງນັ້ນມາໄດ້ຢ່າງ
ມີໄຊ.

ພາບຫລັງໄດ້ພ້ອມກັນສຳເລັດໜ້າທີ່ອັນສະຫງ່າງາມ
ດັ່ງກ່າວ, ບັນດາອ້າຍເອື້ອຍນ້ອງຜູ້ໃດກໍ່ດີອີກດີໃຈ ແລະ
ຫ້າວຫັນມ່ວນຊຸມກັບຄືນກິນກອງ. ເມື່ອເມື່ອຮອດສຳນັກ
ອຸ່ນຄຳບັງບໍ່ບອມພັກຜ່ອນເທື່ອ, ບໍ່ຍາມຄວາມດີໃຈຫລາຍ
ບາງໄດ້ແລ່ນໄປເອົາຈັກ, ເຈ້ຍແລະອື່ນໆອອກມາເຮັດວຽກ
ໃລະເມື່ອເຫັນຄຳແນວນັ້ນບາງວັນດີຜູ້ທຸກໆໃຫ້ເຮັດວຽກແລະ
ເຝົ້າສຳນັກກໍ່ຟ້າວແລ່ນມາໃສ່ທັງເວົ້າວ່າ: "ເຈົ້າກໍ່ຊິໄພດ
ຊິ:ຫລືອຫລາຍ, ເມື່ອບ່າມນັ້ນກໍ່ພັກຜ່ອນກ່ອນລະບໍ່!" ແຕ່
ອຸ່ນຄຳກໍ່ບໍ່ເອົາຫົວຊາ ແລະ ກັມໜ້າເຮັດວຽກດ້ວຍຄວາມ
ຊື່ນໃຈ.

ຕາມທຳມະດາທຸກໆມື້ພາບຫລັງເລີກການແລ້ວ, ບັນ
ດາພະນັກງານນັກຮັບຫ້ອງການເມືອງ ກອງບັນຊາການ
ເຂດຊຽງຂວາງ ຕ່າງກໍ່ໄດ້ແບ່ງປັນກັນໄປເຮັດໄຮ່:ຮັດສວນ,
ຫາຫລົວຫາພື້ນແລະອື່ນໆ ແລງມັນອຸ່ນຄຳກັບເອື້ອຍ
ຄຳສີໄດ້ສະໜັກໄປຫາພັກມາໃຫ້. ໃນຂອບເຂດນັ້ນໃຜເດຊີ
ໄປແນມເຫັນດັບກ້ວບ.ແລະ ຜັກປ່າອື່ນໆ ເພາະບໍ່ອາໄຈນ
ອາກາດອາເມລິກາ ຖອກເທລະເບີລາລົງລ້າງຜານຈົນເປົ່າ
ແປບປານເດີນບ້ານ. ວຽກນັ້ນເປັນວຽກທີ່ບາກກ່ວາທຸກວຽກ
ແຕ່ນາງກໍ່ສະໜັກກ່ອນໝູ່ອຸ່ນຄວາມຮັບຜິດຊອບ ເຖິງວ່າ

ຫຍ້ງບາກ ພຽງໃດກໍຕາມ ແຕ່ນາງກໍສາມາດຜ່ານຜ່າສຳ
ເລັດໜ້າທີ່ຂອງຕົນ ດ້ວຍໜາກຜົນອັນຈິບງາມ. ພໍແຕ່ໄດ້
ຜັກຫຍ້າເຕັມແຮງ ນາງຮູ້ສຶກເບີກບາບໃຈ ທີ່ລົບໄດ້ສຳ
ເລັດໜ້າທີ່, ຕາມສາຍທາງກັບຄືນ ເຖິງວ່ານາງບໍ່ແມ່ນ
ນັກຮ້ອງເພງ ນັກສະແດງ ຫຍ້ງດອກ, ແຕ່ນາງກໍພໍຮູ້ຮ້ອງ
ເພງ ຮູ້ຂັບທ້ອງຖິ້ມບາງເລັກໜ້ອຍ, ເພງທີ່ນາງນັກຮ້ອງ
ກ່ວາໝູ່ນັ້ນ ກໍແມ່ນເພງຊົມເຊີຍໄຊຊະນະຊຽງຂວາງ. ທີ່
ນາງຈັນສະໜອນຫາກໍແຕ່ງ ພາບຫລັງບໍ່ນຶ່ງ ຮົບ ກູ້ ກຽດ,
ນາງຮ້ອງເພງນັ້ນບັງບໍ່ທັນສຸດ ບັງເອີນໄດ້ງິນສຽງຍິນເບ-
52 ຂອງອາເມລິກາ ຫວ່ານລະເບີດລົງຂອບເຂດນັ້ນຢ່າງ
ຢ່າເຖືອນອັນໄດ້ຂວກັນທຳລາຍພຶກສາຊາດ ໃນຂອບເຂດ
ນັ້ນທີ່ເປົ່າແປນຢູ່ແລ້ວ ຍິ່ງເປົ່າແປນດັ່ງ, ສອງເອື້ອຍນ້ອງ
ໄດ້ຖືກສະເກັດລະເບີດຕັດເຄື່ອງນຸ່ງຫົ່ມຂາດສ້ອຍ ແລະ ຂາ
ເບື້ອງຊ້າຍ ຂອງນາງອຸ່ນຄຳກໍໄດ້ຖືກສະເກັດລະເບີດ ປາດ
ໄປເປັນບາດຮອບບັກໃຫຍ່, ຂະນະນັ້ນຄວາມເຈັບປວດໄປ
ບັງຄັບໃຫ້ນາງຫລົງສະຕິໄປເປັນເທື່ອ ເປັນເທື່ອ, ແຕ່ນາງ
ກໍພະຍາຍາມຕັ້ງສະຕິ, ເວລານັ້ນ ນາງປະກົດເຫັນພາບ
ແຫ່ງຄວາມເຈັບຊ້າ ຂອງຊີວິດເບື້ອງຫລັງ ສາຍຜ່ານສາຍ
ຕາຂອງນາງ ພໍເປັນເງົາບາງໆ ນາງປະກົດເຫັນໃບໜ້າ

ຂອງພໍ່ແລະ ອ້າຍທີ່ໄດ້ສາມເສບຊີວິດຢ່າງໜ້າສົມເພດນັ້ນ, ຄວາມຄຽດແຄ້ນທີ່ນາງມີຢູ່ແລ້ວນັ້ນ ຍັງຢູ່ຂຶ້ນປານອີກຊື່ ແດກ, ນາງພະຍາຍາມຊູກົວຂຶ້ນດ້ວຍຄວາມເຈັບປວດ, ເວ ລານັ້ນອ້າຍສີລາກ ແລະ ອ້າຍບຸນທັນໄດ້ແລ່ນໄປໃຊ້ເອົາ ນາງ ທັງຮອງອ້າຍຄຳລັບຮີບມາພັນບາດໃຫ້ອຸ່ນຄຳທັງ ແບ່ງຄົນໄປຊ່ວຍເອົາເອອບສີ.

ອາການເຈັບຂອງນາງໜັກໜ່ວງ ດັ່ງນັ້ນຜູ້ໃດກໍ່ສຸດທິ ເປັນໜ່ວງເປັນໄປ ແລະ ວິຕິກກັງວົນນຳນາງ, ແຕ່ນາງກໍ່ ຍັງອິດສາສັງສຽງອອກມາຄ່ອຍໆ ວ່າ: "ຈົ່ງໄປຊອກຫາ ເອອບສີແລ້ວຈົ່ງມາລ້ອນເອົານ້ອງກໍ່ໄດ້." ເວລານັ້ນອຸ່ນຄຳ ຕ້ອງໃຊ້ຄວາມອິດທົນກັບຄວາມເຈັບປວດ ແລະ ນາງກໍ່ບໍ່ ສະເພາະແຕ່ບໍ່ຮ້ອງບໍ່ຄາງເທົ່ານັ້ນ, ແຕ່ຍັງໄດ້ສັ່ງໝູ່ເພື່ອນ ວ່າ: "ເຮົາຖືກບາດເຈັບແລ້ວ, ຍັງມີແຕ່ພວກເພື່ອນເຮັດ ວຽກຢູ່ເຮືອນ, ດັ່ງນັ້ນພວກເພື່ອນຈົ່ງພະຍາຍາມເຮັດວິຊາ ສະເພາະລໍຖ້າເຮົາເຮົາຈາກພວກເພື່ອນໄປບໍ່ດົນຈະກັບຄືນ ມາ ພ້ອມກັນສືບຕໍ່ເຮັດຫລ້ອນໜ້າທີ່ຂອງຊາດ ແລະ ຂຶ້ນ ເທິງມອບໝາຍໃຫ້".

ຈາກຜົນງານ ແລະ ຄຸນງາມຄວາມດີຂອງນາງໃນບັນ ສະຫລຸບຜົນງານປີ 1971 ອຸ່ນຄຳໄດ້ຖືກຄັດເລືອກເປັນນັກ

ຮົບ 3 ເກັ່ງ ແລະໄດ້ຮັບຫລຽນໄຊອິດສະຫລະຊັ້ນ 2 ຢ່າງ
ສົມກຽດ ຈາກນັ້ນນາງໄດ້ຮັບກຽດຕາງກອງປະຊຸມສາກົນ
ກ່າວປະນາມໃຫລກຳຂອງອາເມລິກາ. ແບບຢ່າງອັນດີເດັ່ນ
ໃນການຮັບໃຊ້ຊາດ,ຮັບໃຊ້ປະຊາຊົນຢ່າງບໍ່ມີຂອບເຂດຂອງ
ນາງອຸ່ນຄຳໄດ້ກາຍເປັນແວ່ນແບງ ອັນປະເສີດໃຫ້ແກ່ພະ
ນັກງານ ແລະ ນັກຮົບໃນກອງທັບປົດປ່ອຍປະຊາຊົນລາວ.
ແຕ່ນັ້ນນາງໄດ້ຖືກຄົນທັງຫລາຍຂະໜານນາມ ໃຫ້ວ່າ:
" ນັກຮົບພິມດິດທັງໝົດສັນລະເສີນ "

໒໒
ຊີວິດກອງຫລອນ ຂອງ ສ.ຫ.
ເບັ້ງຢ່າທ່າວ

* ເບັ້ງຢ່າ ເປັນຜູ້ໜຶ່ງໃນຂະບວນກອງຫລອນ ເມືອງ
ປາກແຊງ, ແຂວງຫລວງພະບາງ. ສະຫາຍເປັນຄົນວ່ອງ
ໄວ ມີໄຫວພິກສະຫລາດຄ່ອງແຄ້ວ ແລະ ສຸດທ້າໝ້າໜຽວ
ທົນທານ, ຄວາມບາກບັນຂະຫຍັນພຽນ ແລະ ຄວາມຊຸ
ສັດບໍລິສຸດລ່ຽມແກວຊາວ ຢ່າງບໍ່ມີຂອບເຂດ ຂອງລາວນັ້ນ
ໄດ້ຊຸກຍູ້ໃຫ້ລາວ ເປັນຜູ້ທີ່ ເປັນຫວ່ອງເປັນໃບ ນຳຊາລາກຳ
ຂອງຊາວ, ເປັນຫວ່ອງເປັນໃບນຳໜ້າທ້ອງກງານປູ່ສະເໝີ.
ດັ່ງນັ້ນ ຕະຫລອດເກືອບ 20 ປີ ທີ່ໄດ້ກົງເກືອກລິເລືອ ແລະ
ດຳເນີນການດັ່ງສູ່ ອັນສຸດແສນລຳບາກ ບາວນານ ແລະ ລະ
ອິດ ລະອ້ງວນັ້ນ, ລາວຈຶ່ງໄດ້ກາຍເປັນຜູ້ໄດ້ແບກຫາບພາ
ລະໜ້າທີ່ ໜັກໜ່ວງທີ່ສຸດ ແຕ່ລາວກໍບໍ່ໄດ້ອ່ອນເພຍເສຍ
ກຳລັງໃຈ ຫລື ຫວາດຫວັ່ນແຕ່ປະການໃດ, ສະຫາຍໄດ້
ດັ່ງໜ້າພະບາບານ ແບກຫາບພາລະໜ້າທີ່ອັນສຳຄັນ

ປຽບເໝືອນສິ່ງທີ່ຂາດບໍ່ໄດ້ໃນຊີວິດຂອງລາວ. ຄວາມທຸລະ
ກັນດານ ແລະ ຄວາມລຳບາກບາກເຂັ້ມ ຮ້ອຍປັ້ນພັນດ່າວ
ທີ່ລາວເຄີຍປະສົບມາກ່ອນນັ້ນ ໄດ້ກາຍເປັນທຶນຮອນອັນປະ
ເສີດສຳລັບຊີວິດຂອງກອງຫລອນຂອງລາວ ທີ່ຈະໄດ້ອຸທິດ
ຜົນງານ ໃຫ້ແກ່ ພາລະກິດ ປະຕິວັດ ມັບວັນ ນັບຫລວງ
ຫລາຍ ສະໄໝງ່າຍ.

ເມື່ອຫວນຄິດຄືນໄລຍະທາງແຫ່ງຊີວິດທີ່ສະຫາຍເບິ່ງ
ຢ່າ ແລະ ອ້າຍນ້ອງ ກອງຫລອນ ຊົນຊາດຕ່າງໆ ໃນເມືອງ
ປາກແຊງ, ແຂວງຫລວງພະບ່າງໄດ້ສູ້ຊົນໝັ້ນທຸກ ເຄື່ອນ
ໄຫວກໍ່ສູ້ຢ່າງລຳບາກ ກາກກຳ ແລະ ເອົາຊະນະ ມາໄດ້ນັ້ນ
ອາດເວົ້າໄດ້ວ່າ ສະຫາຍເບິ່ງຢ່າ ເປັນຜູ້ບັນຊາການ ທີ່ສະ
ຫລາດແຫລມຄົມຜູ້ຫນຶ່ງ ທັງມີຫົວຄິດປະດິດສ້າງ ຢ່າງ
ຫນ້າຫັດສະຈັນທີ່ສຸດ ນອກນັ້ນສະຫາຍຍັງເປັນຫົວຫນ້າ
ພະລາທິການໃຫຍ່ ແລະ ເປັນຫົວຫນ້າອົງການປົກຄອງ
ທີ່ຊຳນິຊຳນານຜູ້ຫນຶ່ງອີກດ້ວຍ.

ເວລານັ້ນຊີວິດຂອງກອງຫລອນ ເມືອງປາກແຊງ ບໍ່
ຕ່າງຫຍັງກັບລັ້ນໄມ້ປ່ຽວເທິງຈອມດອບ ທີ່ເວລາໃດກໍ່ຕ້ອງ
ໄດ້ສູ້ທົນກັບລົມແຮງ ທຸກສາຍທີ່ພັດມາຈາກສາລະທິດ,
ເຂົ້າເຈົ້າເວລາໃດກໍ່ອາໄສຄວາມຫມັ້ນຫມຽວ ແລະ ຄວາມ

ເຂັ້ມແຂງທີ່ມາຈາກຈິດໃຈອັນຜ່ອງໃສ ຂອງຄວາມຮັກເຊື່ອ
ແພງຊາດ ແລະຫວງແຫນບ້ານເກີດເມືອງນອນອັນສູງສົ່ງ
ນັ້ນ, ສູ້ຊິນ ແລະ ຜາບແພ້ທຸກສິ່ງທຸກຢ່າງທີ່ເປັນອຸປະສັກ
ຂັດຂວາງເສັ້ນທາງເດີນຂອງເຂົາເຈົ້າ.

ໃນລະດູຝົນປີ 1໙໔໙ ກໍຈັ່ງແມ່ນຝົນຫລາຍເອົາແທ້
ເອົາວ່າ, ຝົນຕົກຟ້າລືນຢູ່ຢ່າງບໍ່ມີເວລາເອື້ອນ ເວລາເຊົາ,
ສັດສາວາສິ່ງໃນປ່າດົງນັ້ນຈົນບໍ່ມີເວລາໄດ້ຮ້ອງແລະໄດ້ທ່ຽວ
ຫາກິນ, ດິນຟ້າອາກາດລະດູນັ້ນຊ່າງກໍຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ
ລ່າຄານໃຫ້ແກ່ການດຳລົງຊີວິດຂອງມວນມະນຸດ ແລະ ເຄບ
ລະສານອີຫລີ, ສວຍໂອກາດທີ່ປະຊາຊົນເຮົາ ພວມປະສົບ
ກັບຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ຂັດລົນໃນຫລາຍດ້ານນີ້ ຈັກກະພັດ
ອາເມລິກາ ແລະ ລູກມືໄດ້ໃຊ້ກຳລັງ ຢ່າງ ຫລວງຫລາຍ
ອອກເຄື່ອນໄຫວກວາດລ້າງປ່າບປາມປຸ້ນສະດົມເຂັ້ມຂ້າຮາ
ວິຊີວິດຊັບສົມບັດ ຂອງປະຊາຊົນ ຢ່າງປ່າເຖືອນສຸດຂະ
ໜາດ ອັນແນ່ໃສ່ນາບຂູ່ຈິດໃຈຕໍ່ສູ້ອັນເດັດດ່ຽວ ຂອງຂະບວນ
ກອງຫລອນໃນທ້ອງຖິ່ນດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ລົດນ້ຳອັບຖອບລົງ ແລ້ວ
ໃນທ້າຍສຸດ ກໍາລັງປະຕິວັດທັບູ້ອອນນ້ຳຮບ ແລະ ຫລ້າຫລັງ
ນີ້ ກໍຈະຖືກຄັບສບໃຫ້ມຸດມອດໄປ ຢ່າງສິ້ນເຊີງ. ແຕ່ຄວາມ
ຝັນແບບນັ້ນ ມັນຄິດງ່າຍເກີນໄປສາແລ້ວ, ລາງຝັນທາງຢືນ

ຂອງພວກຂາບຊາດ ດັງກ່າວ ມັນບໍ່ສະເພາະແຕ່ຈະບໍ່ໄດ້
ຮັບຜົນປະໂຫຍດຫຍັງທັນທີ, ແຕ່ມັນຍັງເປັນລາງຮ້າຍ ທີ່
ພວກເຂົາແກ້ບໍ່ດີກອີກດ້ວຍ. ພວກສັດຕູປ່ອນຕືນເຂົ້າມາ
ບໍລິເວນເມືອງປາກແຊງ ເວລາໃດກໍບໍ່ລ່າງຫຍັງກັບເອົາຕືນ
ຊຸກເຂົ້າເບ້ວງແຮ້ວ. ພວກມັນຈະເດີນຈະດິດ ອິດເມື່ອບຈົນ
ປາງດາບອອກ ກໍບໍ່ມີທາງທີ່ຈະ ຫລຸດພັນ ອອກຈາກວົງ
ລ້ອມອັນແໜ້ນໜາຂອງສົງຄາມປະຊາຊົນໄດ້.

ເມື່ອຄົນທັງຫລາຍໄດ້ຍິນຄຳວ່າ ສົງຄາມກອງຫລອນ
ຫລືສົງຄາມປະຊາຊົນນັ້ນ ຫລາຍຄົນກໍອາດຈະໃຫ້ຄວາມ
ສົນໃຈແຕກຕ່າງກັນຫລາຍຮ້ອຍແບບວ່າ: " ກອງຫລອນ
ເມືອງປາກແຊງຕໍ່ສູ້ດ້ວຍວິທີການໃດ ຈິ່ງເອົາຊະນະກັບສັດ
ຕູທີ່ມີກຳລັງພົນຫລວງຫລາຍແລະມີອາວຸດທີ່ທັນສະໄໝ
ນັ້ນໄດ້ " ເມື່ອເວົ້າເຖິງໜ້າຄົນຂອງການຕໍ່ສູ້ນັ້ນ ມັນກໍ
ແມ່ນເລື່ອງບາກແສນບາກແທ້. ເພາະອາວຸດໃນກຳມືຂອງ
ເຂົາເຈົ້າເວລານັ້ນມີພຽງແຕ່ປືນກ່ານ (ປືນລາວສູງ) ງ້າວ,
ດາບ, ແລະ ຂວາກ ຮ່າວ ຫຼາວແຫຼມທັນທີ ທີ່ເປັນອາວຸດ
ພື້ນເມືອງ ອັນຫລ້າສະໄໝ ພໍແຮງແລ້ວ ດ້ານກັບ ອາວຸດ
ທີ່ທັນສະໄໝຂອງຈັກກະພັດອາເມລິກາ; ອາວຸດທີ່ເຂົາເຈົ້າ
ຖືວ່າ ເຄື່ອນທີ່ອ່າວ ສະດວກ ແລະ ອ່າວໃຊ້ການໄດ້ແດ່ນັ້ນ

ກໍມີແຕ່ປັນກ່ານ, ເວົ້າສໍາລັບປັນກ່ານແລ້ວ ແມ່ນປັນຊະ
ໜິດໜຶ່ງທ່າຍຸດວບໜຶ່ງ ທ່າປະດິດດ້ວຍຂໍເຈບ. ມາດ ແລະ
ຖ່ານ ປັນຊະໜິດນີ້ ເມື່ອຍັງບາດໜຶ່ງແລ້ວຕ້ອງໄດ້ເອົາໜຶ່ງ
ທີ່ບໍ່ຍອມ ໄວ້ພົກແຂວນແອວ ໄປນໍານໍານໍາບໍ່ໄດ້ແລ້ວ ທ່າໃຫ້
ແໜ້ນດີ ຈົ່ງຍິ່ງອີກ, ການຮັກສາ ໜຶ່ງ ແລະ ລຸກປັນ
ເພື່ອສັງຫານສັດດຸນນັ້ນ ບໍ່ວ່າຈະທ່າຍຸດກັບ ຮັກສາ ເຄື່ອງຄ້າ
ຂອງຄູນ ໃນຊີວິດ ຂອງ ເຂົາເຈົ້າ ໂດຍສະເພາະ ະຢ່າງຍິ່ງ
ແມ່ນເວລາປັນດິກ ເຂົາເຈົ້າໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ ຮັກສາພົກໜຶ່ງ
ກ່ວາລຸກເດົາທີ່ເປັນກ່ອນໄລທິດທີ່ແທ້ ຈົ່ງຂອງຕົນ, ເວລາ
ນັ້ນ ປະກົດວ່າ ຄວາມຫຍຸ້ງຍາກກັບຄວາມ ທ່າໜິດ ທີ່ມີໃນ
ໄລກນີ້ໄດ້ສຸມໃສ່ແຕ່ເຂົາເຈົ້າຜູ້ດຽວ, ເຂົາເຈົ້າ ບໍ່ຈັກລັ່ມລຸກ
ຄຸກຄານ, ຂຶ້ນພູລົງເຫວ ເລາະຫ້ວຍນັ້ນ ລົງຫ້ວຍນັ້ນ ດາກ
ໜອກດາກຝົນຈົນຕະຫລອດປີ, ໃບກ້ວຍ ແລະໃບພູກເປັນ
ເຄື່ອງກັບປັນໃນການເຄື່ອນໄຫວ ປະຕິບັດ ໜ້າທີ່ຂອງເຂົາ
ຜາສູງ ເຫວຊັນ ອັນເປັນໜ້າຫວາດສຽງບ່ອນໃດກໍມີຮອບ
ຕົນໄປກວດກາ ສາລະເວຂອງເຂົາເຈົ້າ. ຜ່ານການສູ້ຮົບອັນ
ດເດືອນສັບສົນຫລາຍຄັ້ງຫລາຍຄາວນັ້ນໄດ້ຝຶກປັນໃຫ້ເຂົາ
ເຈົ້າສະຫລາດຂຶ້ນທຸກທີ, ມັນສະໜອງທີ່ສັດດຸນນັ້ນປະ
ໜາດວ່າໃຊ້ຈ່າຍຫລາຍຫລັງນັ້ນ ກໍສາມາດປະດິດສ້າງໄດ້ອາ

ວດຫລາຍແບບທີ່ໃຊ້ສັງຫານສັດຕູ. ສະຫາຍໄດ້ເອົາໃຈໃສ່
ຄົ້ນຄ້ວາແລະຊອກຮູ້ຕາມຕໍາລາເດີມ ຂອງເຖົ້າແກ່ລາວສູງ
ທີ່ປະດິດຂັບປ້ອງກັນສັດຮ້າຍໃນເມື່ອກ່ອນ. ແນ່ງຢ່າໄດ້ຄົ້ນ
ຄ້ວາເຮັດປຶ້ມໃຫຍ່ໄດ້ 2 ຊະນິດຄື : ຊະນິດໜຶ່ງເຮັດດ້ວຍໄມ້,
ອີກຊະນິດໜຶ່ງນັ້ນ ແມ່ນເຮັດດ້ວຍໜັງງົວ, ຄຸນນະພາບ
ຂອງປຶ້ມ 2 ຊະນິດນີ້ປາກຄ້າຍຄືກັນ, ແຕ່ປະສິດທິພາບມີ
ອັນຫລຸດລົ້ນກັນຈັກໜ້ອຍ, ປຶ້ມທີ່ເຮັດດ້ວຍໄມ້ແມ່ນບິງໄດ້
ໄລຍະໄກ 100 ແມັດ, ແລະບິງໄດ້ພຽງແຕ່ 2 ບາດທໍ່ນັ້ນ
ເລົ່າປຶ້ມກໍແຕກໃຊ້ກ້າມບໍ່ໄດ້ອີກ, ສ່ວນປຶ້ມໜັງງົວນັ້ນບິງໄດ້
ໄລຍະໄກ 150 ແມັດ, ຊະນິດນີ້ບິງໄດ້ 4 ບາດຈິ່ງແຕກ,
ອາວຸດ 2 ຊະນິດນີ້ມີແຕ່ໃຊ້ໃນເວລາຈັງຫວ່າສະກົດສັດຕູທໍ່
ນັ້ນ. ເຖິງແນວນັ້ນກໍຄວາມໄນປຶ້ມນີ້ເຂົາເຈົ້າໄດ້ລິໂຫັບນັ້ນກວດ
ລ້າງຂອງສັດຕູເຂົ້າລາແສງນາໄພໃຫ້ປະລາໄຊເຖິງ 4 ບັນ
ໃຫຍ່ ແລະພ້ອມນັ້ນເຂົາເຈົ້າຍັງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ຂົນຂວາຍກໍ
ສ້າງພັນຖານໄດ້ເຖິງ 6 ບ້ານ, ຂົນຂວາຍທະຫານມາກກີ
ໄດ້ 1 ກອງຮ້ອຍ, ທະຫານຝ່າຍຂວາ 1 ກອງຮ້ອຍ. ຈາກ
ຜົນງານທີ່ເວົ້າມາຂ້າງເທິງນັ້ນ ໄດ້ເຮັດໃຫ້ອິດທິພົນຂອງ
ກອງຫລອນເມືອງປາກແຊງເດີມຊັກຂັບຊັກໃຊ້.

ນັ້ນໜຶ່ງໃນກາງເດືອນ 8/1959 ສະຫາຍແນ່ງຢ່າໄດ້ນໍາ

ພາອ້າງບ້ອງ 6 ຄົນອອກໄປກວດກາສາລະເວດຕິດຫາດຊ່ອງ
 ແລະ ຫ້ວຍສະຂົງ ເຂົາເຈົ້າໄດ້ແບ່ງກັນເປັນ 2 ຈຸ, ຈຸໜຶ່ງ
 ມີ 3 ຄົນຈຸທີ 2 ມີ 4 ຄົນນັບທັງສະຫາຍເອງ. ພໍແຕ່ໄປ
 ຮອດບ້ານລ້ອງແອ່ນ ບັງເອີນໄດ້ບິນສຽງຜິດປົກກະຕິລັງຂັນ,
 ທັນໃດນັ້ນ ສະຫາຍກໍຈຳແນກໄດ້ໂລດວ່າສຽງທີ່ພວມດັງ
 ອີກກະທຶກຢູ່ນັ້ນ ແນ່ນອນແມ່ນສັດຕູອອກເຄື່ອນໄຫວປາບ
 ປາມປະຊາຊົນບ້ານລ້ອງແອ່ນແລ້ວ, ສະຫາຍຟ້າວນຳພາ
 ອ້າງບ້ອງລັດປ່າຜ່າດົງໄປຫາຈຸດດັກສະກັດ ທີ່ເຂົາໄດ້ຕວງ
 ໄວ້ກ່ອນນັ້ນຢ່າງໄວວາ, ເວລານັ້ນອ້າງບ້ອງບາງຄົນທີ່ບັງບໍ່
 ເຄີຍຜ່ານການສູ້ຮົບກໍສະແດງຄວາມງ່າຍໆແລະວິກິດກັງ
 ວັນທີ່ສຸດທີ່ເຫັນສັດຕູມີກຳລັງລັບຕິນຕັ້ງຫລາຍເທົ່າ ແລະ
 ທັງມີອາວຸດທັນສະໄໝຈົນຄືບມື, ສະຫາຍໄດ້ໃຊ້ຄວາມ
 ທ່ຽງທ່ຽງເບື້ອກເປັນ ແລະວິທີການອັນແນບນຽນຂອງລາວ
 ອົບຮົມອ້າງບ້ອງ ໃຫ້ເຊື່ອໝັ້ນກຳລັງຕົນເອງ, ເຊື່ອອາວຸດ
 ພັນເມືອງທີ່ຫລ້າສະໄໝ ກໍສາມາດເອົາຊະນະອາວຸດທີ່
 ທັນສະໄໝໄດ້, ກຳລັງໜ້ອຍກໍສາມາດເອົາຊະນະກັບກຳລັງ
 ຫລາຍໄດ້, ປະລິມານບໍ່ຫ່ອນທໍ່ຄານນະພາບ.

ພາບຫລັງເຂົາເຈົ້າ ໄປເຖິງປ່າເລົາອ່ອນ ແຫ່ງໜຶ່ງ
 ທີ່ມີໄພນປວກພຽງໄພນດຽວ ຢູ່ຂ້າງທາງ ທີ່ສັດຕູເຄີຍ

ທຽວໄປກໍ່ກໍາທໍາເຂັນແກ່ປະຊາຊົນ ຕາມຫນູ່ບ້ານຕ່າງໆ
 ນັ້ນກໍ່ຈັ່ງແມ່ນເຫມາະສົມ ກັບການດັກສະກັດຂອງເຂົາເຈົ້າ
 ອີ່ຫລີ. ຄ້າບກັບວ່າດິນຄອນລອນຫຍັ້ນທີ່ບໍ່ມີວິນຍານນັ້ນກໍ່
 ໄດ້ເປັນໃຈກັບເຈົ້າທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ໄດ້ກໍາເນີດເກີດກັບ ພູມລໍາ
 ເນົາແຫ່ງນີ້: ຈາກນັ້ນບໍ່ເບິ່ງພວກມີເປົ້າ ທີ່ອອກໄປສ້າງ
 ກໍາທໍາເວນໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນນັ້ນກໍ່ພາກັນ ບ່າງຊົກເຊັກມາ
 ຈັກຜູ້ພາບເສືອ, ຜູ້ເອົາປືນຄອນໄກ່ ຜູ້ຈັບແກ້ວເຫລົ່າມາ
 ຢ່າງບໍ່ເປັນລະບຽບ, ສະຫາຍທັງ 4 ທີ່ລໍຖ້າສັງຫານສັດ
 ຕເພື່ອແກ້ແຄ້ນແທນພໍ່ແມ່ປະຊາຊົນ ມີຄູ່ຫລັງຈູມນັ້ນ
 ໄດ້ສັກແສງຕາຕິດຕາມສັດ ທຸກບາດບ່າງ, ເຂົາເຈົ້າຄ່ອຍ
 ໃຫ້ສັດຫຍັບເຂົ້າມ່ຽງເພື່ອໃຫ້ເຂົາເຈົ້າມີ ໂອກາດໄດ້ລັບໄກ
 ປືນໄວ, ອາວຸດພັນເມືອງແລະອາວຸດທີ່ເຂົາບາດມາໄດ້ຈາກ
 ສັດທັງ 4 ກະບອກໄດ້ຊ້ອງມາຫາສັດເປັນຊາບລາບຢູ່
 ຈາກນັ້ນບໍ່ພໍ່ທີ່ໄດ້ນາທິປ່າລົງພົງໄພ ທີ່ມີລີ້ເປັນຢ່າງບໍ່ມີ
 ສຽງຈິຫລໍ່ ຈົນບາບຮ້ອງນັ້ນໄດ້ຫລອນພົດສະຫນັບຂັນ ຈົນ
 ກ້ອງຟ້າສະເຫຼີອນດິນ ກໍ່ລະນີທີ່ສັດບໍ່ຄາດຝັນນັ້ນໄດ້ມາ
 ເຖິງພວກມັນກ່ອນຢ່າງບໍ່ຮູ້ສຶກຕົວ, ການສູ້ປັນລະຫວ່າງ 4
 ສະຫາຍກັບສັດເກືອບ 40 ຄົນນັ້ນກໍ່ໄດ້ອຸບັດຂັນຢູ່ແຫ່ງ
 ນັ້ນຢ່າງດຸເດືອດພວກສັດ ທີ່ບໍ່ຮູ້ກັບຮູ້ແດນນັ້ນໄດ້ສູ້ຄົນພໍ່

ຊາມຊາຕາຍ, ເຂົາເຈົ້າສູ້ກັນໄປໄດ້ກັນມາຈົນເຖິງ 30 ນາ
ທີແລ້ວສັດຕູຜູ້ດຳລາຍບາງບ່ອນບອນຫນີເທື່ອ, ເບິ່ງຢ່າຜູ້
ສະຫລາດໄດ້ຊອກວິທີການ ຫລອກ ສັດຕູຢ່າງມີໄຫວພິບ,
ທັນໃດນັ້ນ ພວກມັນກໍຖືກເສຍລັບ ແລະຟ້າວຕົວຂາຫມາດ
ປົບລາຍຢ່າງບໍ່ມີທິບ.

ຫລັງຈາກຖືກປະລາໄຊ ຢ່າງອັບອາຍຂາຍຫນ້າເປັນ
ເທື່ອທຳອິດນັ້ນແລ້ວ ກໍໄດ້ເພີ່ມກຳລັງມາທຳການກວາດ
ລ້າງ ປາບປາມ ປະຊາຊົນ ໃນບໍລິເວນ ດັ່ງກ່າວນັ້ນ ອີກ ຢ່າງ
ເປັນທະວີຄນ, ກອງຫລອນເມືອງປາກແຊງໄດ້ກາງເປັນເປົ້າ
ຫມາຍທີ່ເບິ່ງກາຍບໍ່ໄດ້ຂອງສັດຕູ ແລະ ພວກມັນກໍໄດ້ຖື
ວ່າປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນນັ້ນເປັນສ່ຽງເປັນຫາວາມ ແລະ ເປັນສັດ
ຕູງພິວຂອງພວກມັນ ດັ່ງນັ້ນເຖິງວ່າພວກມັນ ຖືກກອງ
ຫລອນ ແລະ ປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນດັ່ງກ່າວ ດີໃຫ້ຫົວແຕກ
ຫົວຫວະ ດັ່ງຫລາຍໆເທື່ອແລ້ວກໍດາມ ແຕ່ບໍ່ອນສັນດາມ
ເຈັບບໍ່ຫລາຍລາຍບໍ່ຈໍ ຂອງພວກອາດສະບາກອນສົງຄາມ
ນັ້ນໃນປີ 1967 ພວກມັນພັດສົ່ງທະຫານຂອງມັນຈຳນວນ
3 ກອງຮ້ອຍມາທຳການກວາດລ້າງ ປະຊາຊົນຢູ່ທິດບ້ານ
ລ້ອງແອ່ນ ແລະພາບບໍ່ຫວານອີກ.

ເພື່ອປົກປັກຮັກສາຊີວິດ ແລະ ຊັບສິນບັດຂອງປະຊາ

ຊົນ, ສະຫາຍເບັງຢ່າ ໄດ້ຟ້າວນໍາບັນຫານີ້ໄປປຶກສາຫາລື
ນໍາຫມູ່ຄະນະ ເພື່ອວາງແຜນການລະອຽດ ໃນການດ້ານ
ທານກັບບັນບຸກລຸກບຽດບິດອັນໃຫຍ່ໄດຂອງສັດຕູ ໃນເທື່ອນີ້
ສະຫາຍໄດ້ຮຽກໂຮມ ເອົາອ້າບນ້ອງ ກອງຫລອນທີ່ມີ
ພຽງແຕ່ 8 ຄົນນັ້ນມາແບ່ງຫນ້າທີ່ລະອຽດແລ້ວ ສືບຕໍ່ປະ
ຕິບັດ. ເຂົາແບ່ງກັນອອກເປັນ 2 ຈຸ, ຈຸຫນຶ່ງມີຫນ້າທີ່
ລົບກວນ ສະກັດກັ້ນການຄືບຫນ້າຂອງສັດຕູ. ຈຸທີສອງມີ
ຫນ້າທີ່ລັກສະກັດທາງຂ້າງນອກ. ເມື່ອເຂົາເຈົ້າໄດ້ເປັນເອ
ກະສັນກັນ ເວລາກໍເດີກດີນພໍສົມຄວນແລ້ວ, ເພື່ອໃຫ້ເກັບ
ກັບສະພາບອັນເຄັ່ງຮ້ອນດັ່ງກ່າວ ເຂົາເຈົ້າໄດ້ມຸ່ງຫນ້າໄປ
ຫາດັກສະກັດລັດຕິສັດຕູ, ເຂົາກ້າວໄປລາມທາງທີ່ເມືອກ
ມື້ນ ທັງມີດຢ່າງກໍາລານນໍລະຫລອດຄືນ, ເຖິງຈະອິດຫລັບ
ງ້ວງນອນ ແລະ ອິດເມືອບາວິໃຫຍ່ຢ່າງໃດກໍລາມເພື່ອ
ເຮັດໃຫ້ການສູ້ຮົບຂອງເຂົາເຈົ້າ ໃນຊຸດນີ້ໄດ້ຮັບຜົນດີ, ເຂົາ
ເຈົ້າຟ້າວວົງເຕັ້ນຊອກຫາສະຖານທີ່ ກໍາບັງທີ່ເຫມາະສົມ
ທີ່ສຸດເພື່ອກຽມຮັບມືກັບສັດຕູໃນບໍ່ຊ້ານ.

ອາລຸນຂອງມື້ໃຫມ່ ເລີ່ມເບີກຟ້າແລ້ວບັນດານິກຫານທີ່
ບໍ່ຮູ້ດຽງສາກໍບຸທ່າງອອກຊຸກຢູ່ກາກິນຕາມປະສາສັດ. ແຕ່
ອ້າບນ້ອງກອງຫລອນທີ່ມີລາສັງຊອມສະພາບການອາດຈະ

ຜົນແປໄປຢ່າງຄວງບໍ່ຖືກນັ້ນ ພັດຄອງຄອບຄົວບາດເຈັບທີ່
ຮ້ອນຮົບເຫມືອນໄຟເຜົາ. ເວລານາທິພວມເຄື່ອນຍ້າຍນັ້ນ
ພັດຜ່ານໄປ ຜ່ານໄປຈົນສວາຍເຕີບຈິ່ງເຫັນສັດຕູ 3 ບັກ
ພາບບິດົງອີລຸງປຸງນັ່ງ ຍ່າງມາທິດເຂົ້າພວມດັກສະກັດຢູ່
ນັ້ນ ຢ່າງບໍ່ຫ່ວງຫນ້າຫ່ວງຫລັງ. ເພື່ອເປີດສາກໃຫ້ແກ່
ການລົ້ມປືນຊຸກນີ້ ເຂົາເຈົ້າໄດ້ສັງຫານສັດຕູ 3 ບັກນັ້ນ
ບ່ອນແລ້ວ ພ້າວອ່ວບປາກປືນທັງໝົດບິ່ງສຸມໃສ່ກະບານ
ຫົວຂອງສັດຕູປານຫ່າຝົນ. ເມື່ອສັດຕູຕົກທ່າຮັບແນວນັ້ນ
ພວກມັນໄດ້ໃຊ້ອາວຸດທັນສະໄຫມ ທຸກຊະຫນິດນັບທັງປືນ
ຈັກ, ປືນກົນ ແລະ ປືນຄົກຊະຫນິດຕ່າງໆບິ່ງໄດ້ລອບຄົນ
ຢ່າງຈອງຫອງ ແລະ ໃຊ້ກຳລັງທະຫານລາບຢ່າງຫລວງ
ຫລາຍທີ່ເຂົາຖືວ່າ "ອ່າວບອກໄດ້ໃຊ້ຢັ່ງ" ນັ້ນຄືບການຂົນ
ມາເປັນພິງບາບໆ, ເຂົາເຈົ້າທັງ 4 ໄດ້ບິ່ງຊ້າຍບິ່ງຂວາ
ເປັນປືນໆວົນໆຈົນບໍ່ໄດ້ຢູ່ໄດ້ເຊົາ, ຢາດເຮັດອາບຕາແລ້ວຍັງ
ຂຸຫລົ່ນລົງເຫມືອນຮວດຫມາກປັດຂາດ, ເຄື່ອງນຸ່ງຂອງຖື
ທີ່ປຸງກຊຸ່ມຈົນໝົດໄດ້ນັ້ນ ໄດ້ປຸງຈາກສີດຳ ມາເປັນສີດ່າງ
ດາວຈົນບໍ່ສາມາດບອກໃຫ້ຖືກໄດ້, ໃບໜ້າທີ່ສະອາດສະ
ອາງຂອງເຂົາເຈົ້າ ຫມິນໜອງໂອບເຕັມໄປດ້ວຍ ຄວັນໜ
ຄວັນແຈບ, ແຕ່ຄວງລາຂອງເຂົາເຈົ້າທັງເສາະໃສແລະວ່ອງ

ໄວປານດາໄກ່ປ່າ. ດັ່ງນັ້ນວ່າແຕ່ສັດຕູດົວໃດຫາໄປໄລຫົວ
ຂຶ້ນປືນອັນແມ່ນຢ່າຂອງເຂົາເຈົ້າກໍໄດ້ພົບກະສານໄປຫາເປົ້າ
ດິບນັ້ນຢ່າງກະທັນຫັນ ຈົນເຮັດໃຫ້ສັດຕູເງິບຫົວເງິບຄໍ ບໍ່
ຂຶ້ນ. ດະຫລອດ 24 ຊົ່ວໂມງທີ່ດຳເນີນການຕໍ່ສູ້ອັນສຸດທິ
ເດັດດ່ຽວຫນຽວແຫນ້ນ ແລະ ອົງອາດກ້າກັນນັ້ນໜ່ວຍ
ກອງຫລອນທິສັດຕູຖືວ່າ "ພ້າຂຫມັງງລ້າງ" ນັ້ນຟາດ
ພັນສັດຕູລ່າຖອຍໄປຢ່າງເຈັບແສບຕາມໆກັນ.

ເພື່ອກູ້ເອົາໄມ້ມັນລອດພັນອອກຈາກໄພພິບັດ ແຫ່ງ
ຄວາມພິນາດ ຈົບຫາຍ ທີ່ພວມຕົກເຂົ້າສະໜົມເລິກຂອງ
ສົງຄາມປະຊາຊົນນັ້ນ, ສັດຕູໄດ້ໃຫ້ບັນເດ 28 ສອງລ່າ
ບິງທຳລາຍບໍລິເວນອ້າຍນ້ອງເຮົາລັກສະກັດຢູ່ນັ້ນຢ່າງໃຫດ
ຮ້າຍປ່າເຖືອນ, ຢືນຢູ່ລ່າກນ້ຳສະພາບ ຄວາມເປັນຕາຍໃນ
ນາທິຫົວລ້ຽວຫົວຕໍ່ ແນວນັ້ນເຂົາເຈົ້າກໍບໍ່ໄດ້ອອນຫລືເສັງ
ກຳລັງໃຈແຕ່ຢ່າງໃດ. ແນວຄິດເດັດດ່ຽວ ແລະ ບອມເສງ
ສະຫລະທຸກສິ່ງທຸກຢ່າງເພື່ອປະຊາຊົນນັ້ນເຂົາເຈົ້າໄດ້ວາງ
ເປັນຄຳຂວັນປະຈຳໃຈໄວ້ວ່າ: "ບອມຕາຍ ແຕ່ບໍ່ບອມຈຳ
ນົນ." ດັ່ງນັ້ນ ຜ່ານ 24 ຊົ່ວໂມງແຫ່ງການຕໍ່ສູ້ອັນດູເດືອດ
ກັນດານ ເຂົາເຈົ້າໄດ້ຕີໃຫ້ບັນບຸກລຸກ ທີ່ມີກຳລັງໄຟຊົ່ວບ
ຫນຸບຢ່າງຫນາແຫນ້ນຂອງສັດຕູໃຫ້ແຕກທະລາຍໄປ 15

ຄັ້ງ, ຂ້າສັດຕູຕາຍຄາທີ່ 9 ບັກໃນນັ້ນມີຊັບຮ້ອຍໂທບັກ
ຫນຶ່ງ, ເຮັດໃຫ້ບາດເຈັບ 30 ກວ່າບັກແລ້ວສັດຕູທີ່ເສຍ
ຂວັນກໍແຕກກະຈັດກະຈາຍໄປຄົນລະທົບລະແຫ່ງ.

ພາຍຫລັງສັດຕູເຕົ້າໂຮມກຳລັງ ທີ່ແຕກທັບນັ້ນໄດ້
ສ່ວນໃດສ່ວນຫນຶ່ງແລ້ວ, ພວກມັນໄດ້ທຳການກວາດລ້າງ
ບໍລິເວນບ້ານກະລາງກອງ ຢ່າງຊົ່ວຊ້າ ປ່າເຖືອນຕົ້ມອີກ,
ເມື່ອສະພາບທີ່ເປັນອັນຕະລາຍຮ້າຍກາດແທວນັ້ນ, ເຮັດ
ແນວໃດຈິ່ງຈະຕ້ານທານໄດ້? ສະຫາຍແກ້ງຢ່າຈິ່ງຮຽກໂຮມ
ເອົາປະຊາຊົນທັງໝົດມາລຸໂລ່ງແລ້ວ ມີຄຳສັ່ງໃຫ້ປະຊາ
ຊົນຂ້າໜາ ແລະ ໄກ່ຜູ້ຈົບໝົດແລ້ວກຽມບັກບ້າຍໃນທັນ
ໃດ. ເວລານັ້ນ 2 ບັນຫາໃຫຍ່ທີ່ບໍ່ອາດໄບະຍາຍໄດ້ນັ້ນໄດ້
ຊ້ອງຂົນພ້ອມໆກັນ, ແກ້ງຢ່າບໍ່ຈັກຮ້ອນໃຈນຳການສູ້ຮົບຕົບ
ຕີ, ບໍ່ຈັກເປັນຫວ່າງເປັນໃບນຳພໍ່ແມ່ພີ່ນ້ອງ, ຫົວໃຈຂອງ
ລາວເວລານັ້ນ ຮ້ອນຂົນວູ່ງ ເຖິງແນວນັ້ນກໍລາມເບິ່ງທ່າທີ່
ເຄັ່ງຮ້ອນ ແຕ່ເບື້ອກເປັນຂອງລາວນັ້ນເຮັດໃຫ້ລາວຄິດໄດ້
ຖ້ວນຖ້ືແລະແບບບຽນດີ. ນັ້ນແຫລະຈິ່ງສົມກັບຄຳທີ່ວ່າ :
"ແປວໄຟກ້າທົດສອບຄຳສິດ, ມີພຽນອົດຈິ່ງເຫັນໄຊກ້າ "
ເຂົາເຈົ້າໄດ້ໃຊ້ຄວາມອາດທານແລະຄວາມອົດທົນສູງກ່ວາ
ທຸກສິ່ງທຸກຢ່າງ, ເຂົາເຈົ້າໄດ້ແບ່ງໃຫ້ອ້າຍນ້ອງກອງຫຼອນ

ຊົນຊາດລາວສູງ 2 ສະຫາຍໄປດັກສະກັດຢູ່ເໜືອບ້ານກະ
 ລາງກອງ, ໃຫ້ 3 ສະຫາຍປ້ອງກັນແລະນຳພາປະຊາຊົນ
 ຍົກຍ້າຍ, ສຳຫລັບເບິ່ງຢ່າແລ້ວຍັງຈະໄດ້ກັບຄືນສຳນັກ
 ເມືອງດ່ວນ; ຕາມທາງເມືອສຳນັກທີ່ຄັບເຄີຍຂອງສະຫາຍ
 ໃນເທື່ອນີ້ ມັນຕ່າງກັບທຸກໆ ເທື່ອທີ່ລາວເຄີຍໄປເຄີຍມາ,
 ສະຫາຍບໍ່ມີໂອກາດຫລຽນຊ້າບາງວາກຂວາ, ເວລານັ້ນຫ
 ທັງສອງເບື້ອງຂອງສະຫາຍປະກົດວ່າ ຕືບລັບຈົນບໍ່ໄດ້ບິນ
 ຫຍັງໝົດສະຫາຍມີແຕ່ຄິດວ່າ : ເຮັດແນວໃດຈຶ່ງຈະຮັບ
 ປະກັນໄຊຊະນະ? ເຮັດແນວໃດຈຶ່ງປົກປັກຮັກສາຊີວິດຊັບ
 ສົມບັດຂອງປະຊາຊົນໄດ້? ນັ້ນແປ້ນຂອດສຳກັນທີ່ພວມວຸ້ນ
 ວາບໃຫຍ່ໃນມັນສະໜອງຂອງລາວບາດກ້າວທີ່ຫ່າງຈາກ
 ປະຊາຊົນແຕ່ລະກ້າວແມ່ນບາດກ້າວແຫ່ງຄວາມຫ່ວງໃຍ
 ອາໄລອາວະນ. ແຕ່ສະຫາຍກໍຈຳໃຈຕ້ອງປະຕິບັດແລະປະ
 ຕິບັດຢ່າງເຄັ່ງຮັບ.

ພໍແຕ່ມາຮອດສຳນັກ ສະຫາຍນັ່ງເຊົາແຮງ ເທື່ອຍັງບໍ່
 ທັນມຸດເທື່ອ ປະກົດໄດ້ບິນສຽງປືນ ດັງຢູ່ທາງຫລັງແປ້ນ
 ລວາດໆ. ທັນໃດນັ້ນໃບໜ້າທີ່ກວ້ນວິລິກນຳປະຊາຊົນຂອງ
 ສະຫາຍເສົາລົງຢ່າງກະທັນຫັນ. ເວລານັ້ນສະຫາຍບໍ່ອາດ
 ອົດຢູ່ໄດ້ອີກແລ້ວ, ສະຫາຍຟ້າວມອບໜ້າທີ່ອັນຈຳແນກ

ໃຫ້ໝູ່ຄະນະແລ້ວກໍຫັນໜ້າກັບຄືນຢ່າງຟ້າວຟັ້ງ, ຄວາມ
ເປັນຫ່ວງເປັນໃບ ທີ່ຝັງໄວ້ໃນຊວງອົກຂອງລາວນັ້ນໄດ້ຈັດ
ເລັ່ງໃຫ້ສະຫາຍຕ້ອງຖືກບາດກ້າວໄວເທົ່າທີ່ຈະໄວໄດ້. ເມື່ອ
ໄປຮອດບ່ອນແລ້ວ ສະຫາຍ ໄດ້ພ້ອມກັບອ້າບນ້ອງກອງ
ຫລອນທີ່ຫລັງແຈ່ບລູກ ໜ້າພາບປຶນ ດີສັດຕູຢ່າງພິລະ
ອາດຫານ.

ເພື່ອປ້ອງກັນປະຊາຊົນແລະເດັກຂາດບໍ່ໃຫ້ສັດຕູຈັບໄດ້
ເຂົາເຈົ້າໄດ້ເດັດດ່ຽວສູ້ຊົນຈົນສຸດຄວາມສາມາດ, ແຕ່ຍ້ອນ
ກຳລັງໃດນັ້ນຫລາຍໂພດ ເຂົາເຈົ້າທັງດີທັງປ້ອງກັນໃຫ້
ປະຊາຊົນຖອນ. ປະຊາຊົນຫລາຍຄອບຄົວທັງແຈ່ບລູກເລັກ
ເລັກແດງ, ທັງຫາຍເຄື່ອງເປັຂອງສຸດທີ່ໜັກໜ່ວງ ແລະ
ເຄື່ອນໄປຢ່າງລຳບາກ, ແຕ່ກໍບໍ່ມີໃຜຈົມວ່າແຕ່ປະກາບໃດ
ນອກຈາກໄຕ້ພ້ອມກັນ ດັ່ງໃຈເອົາລົບຫລົບຫລີກອອກຈາກ
ເງື່ອນໄຂເປັນເລືອດຂອງພວກຂາບຊາດ ລູກມີອາເມລິ
ກາ. ໃນເວລາສຸດທ້າຍລາຍແນວນັ້ນ ບັງເອີນກ່ອນແມກທີ່
ເລື່ອນລອບເທິງເວຫານັ້ນໄດ້ລຳລົງເຮັດໃຫ້ອານາເຂດທີ່ສະ
ຫວ່າງສະໄຫວມີເຊື່ອມຮູບເຂົ້າແລ້ວຝົນຫ່າໃຫຍ່ກໍທັງ
ເຫລັງມາປານຖອກນ້ຳ. ທຳມະຊາດນັ້ນຊ່າງເປັນອີຫລີຄ້າບ
ກັບວ່າມັນມີເຈດລະນາກຸ້ມຫໍ່ເອົາປະຊາຊົນໄວ້ ໃນມ່ານມືດ

ອັນມະຫາສານຂອງມັນປິດຫຸບັງດາ ຂອງພວກໝາປານີ້
ບໍ່ໃຫ້ເຫັນໄດ້ເຫັນເໝືອ ແລະຈົນບໍ່ໃຫ້ເຫັນຮອດຮ່ອງຮອບ
ທີ່ປະຊາຊົນຜ່ານໄປນັ້ນອີກ, ເມື່ອໂອກາດອ່ານວບແນວນີ້ :
ອ້າຍນ້ອງກອງຫລອນໄດ້ນຳພາປະຊາຊົນ 100 ກ່ວາຄອບ
ຄົວທີ່ມີທັງ 3 ຊົນຊາດລາວເທິງ, ລາວສູງ, ລາວລຸ່ມນັ້ນ
ຫລົບຫລີກຢ່າງຕະຫລອດປອດໄພ ແລະໄດ້ຂ້າສັດຕູຕາຍ
ຫລາຍບັກ, ເຮັດໃຫ້ບາດເຈັບ 6 ບັກ ແລະ ບິດໄດ້ເຄື່ອງ
ຂອງຈຳນວນໜຶ່ງ.

ພ້ອມໆ ກັບການສຸ່ຮັບເກັ່ງແລະມີສະຕິລະວັງດົວສູງຢູ່
ທຸກເວລາ, ອ້າຍນ້ອງກອງຫລອນເມືອງປາກແຊງບັງເປັນ
ພະນັກງານຂົນຂວາຍທີ່ປີຊາສາມາດແລະກໍ່ສ້າງພັນຖານ
ເກັ່ງໂດຍມີຜົນງານດົວຈິງດັ່ງນີ້ ຂົນຂວາຍພັນຖານໄດ້ 11
ບ້ານ, ຂົນຂວາຍທະຫານມາກກີໄດ້ 1 ກອງຮ້ອຍມີຈຳນວນ
120 ຄົນ, ອາວຸດ 200 ກະບອກໂນນັ້ນມີປືນຈັກ 5 ບອກ,
ປືນຄົກ 60 ມ/ມ 2 ບອກ, ໝາກແດກ 500 ໜ່ວຍ, ມິນ
100 ໜ່ວຍ, ລູກປືນຊະນິດຕ່າງໆ 360 ກ່ວາລູກ, ຂົນ
ຂວາຍທະຫານຝ່າຍຂວາໄດ້ 1 ກອງຮ້ອຍ. ພ້ອມນັ້ນເຂົາ
ເຈົ້າບັງໄດ້ຂອກແຮງຊ່ວຍເຫລືອປະຊາຊົນ ປຸກຢ້າວແປງ
ເຮືອນ, ເຮັດໄຮ່ແລະເຮັດວຽກງານຕ່າງໆ ຢ່າງຫລວງຫຼາຍ

ນອກນັ້ນເຂົາເຈົ້າຍັງໄດ້ເຮັດໄຮ່ສຳຮອງ ເພື່ອຊ່ວຍເຫລືອປະ
ຊາຊົນຕື່ມອີກ.

ຜົນງານທັງໝົດທີ່ບົກຂຶ້ນມານັ້ນ ລ້ວນແຕ່ມີການປະ
ກອບສ່ວນອັນສຳຄັນຂອງສະຫາຍແນ້ງຢ່າ, ດັ່ງນັ້ນເພື່ອ
ຕອບສະໜອງຄຸນງາມຄວາມດີ ທີ່ບັນລາສະຫາຍໄດ້ອຸທິດ
ໃຫ້ແກ່ພາລະກິດປະຕິວັດສູນກາງ ແລະກອງບັນຊາການ
ສູງສຸດກອງທັບປົດປ່ອຍປະຊາຊົນລາວ ກໍຄືກອງບັນຊາ
ການແຂວງຫຼວງພະບາງ ໄດ້ຕົກລົງມອບຫລຽນໄຊອິດສະ
ຫລະຊື່ 3 ແກ່ສະຫາຍແນ້ງຢ່າໜ່ວຍຫນຶ່ງ, ພ້ອມນັ້ນສະ
ຫາຍຍັງໄດ້ລັດສິນໃຈວ່າ: " ບໍ່ວ່າເວລາໃດ, ກໍລະນີໃດສະ
ຫາຍກໍຈະເດັດດ່ຽວປົກປັກຮັກສາໜາກຜົນ ຂອງການປະຕິ
ວັດຈົນເຖິງວິນາທີສຸດທ້າຍ "

ທ່ານຈຳໜ່າຍ

ບຸນສົ່ງ ແກ້ວບົວສາຍ
ສ. ສາຍບຸນມີ

ຄວາມຈອງຫອງຂອງພວກປະຕິການໄທ
ໃນເຫດການວັນທີ 9 ກຸມພາ 1977

ໂດຍ : ອິນທາ

ຈະເປັນເພື່ອນບ້ານກັນ ຫລືຈະເປັນສັດຕູກັນ?

ນັກຄ້າຄິດຂອງຂ້າພະເຈົ້າ ໃນຂະນະທີ່ລູກກະສຸນຂອງ
ເຈົ້າໜ້າທີ່ປະຕິການໄທ ໄດ້ມາເດັດຊີວິດ ຂອງສະຫາຍ
ວັນໄຊນັກຮົບປ້ອງກັນຊາວແດນ ທີ່ແສນຮັກຂອງພວກເຮົາ
ຢູ່ຫາດລອນຈັນ ໜ້າເຈັບໃຈອີກຫລື ເຖິງວ່ານັກຮົບຜູ້ນັ້ນຈະ
ສົມໃຈໄປແລ້ວກໍ່ລາມ ຫາກະສຸນປື້ນຂອງພວກມານກໍ່ບັງ
ຄົງບິງສຸມມາໃສ່ເລົ່າຄຶງ ທີ່ປາສະຈາກ ວິນຍານຂອງສະ
ຫາຍວັນໄຊຢູ່ລະຫລອດ; ເຫດການທັງໝົດເລົ່ານີ້ຂ້າພະ
ເຈົ້າໄດ້ເຫັນດ້ວຍຕາຕົນເອງ ຢູ່ກາງແຈ້ງ ຕັ້ງແຕ່ ເວລາ
ເລີ່ມເກີດເຫດ.

ນັ້ນ (ວັນທີ 9 ເດືອນກຸມພາ 1977) ແມ່ນ້າຂອງໃນ
ລະດູແລ້ງ ທີ່ມີຫາດລອນຈັນພົ້ນຂຶ້ນຢູ່ລະຫວ່າງກາງກະ

ແສນ້ຳ ທີ່ພວມໄຫລລົງສູ່ທິດໃຕ້ ຢ່າງງຽບງຽມ ເວລາ 9
ໂມງ 30 ນາທີ ສຽງປືນ ໄດ້ດັງຂຶ້ນ ຢູ່ທາງຄຸ້ມ ທ່າສີຖານ
ເໜືອນະຄອນວຽງຈັນ. ໃນສະຕິເປັນນັ້ນຂ່າວຜູ້ໜຶ່ງ ຂ້າພະ
ເຈົ້າກໍ່ຟ້າວໄປຫາບ່ອນທີ່ສຽງປືນ ດັງມານັ້ນໃນທັນທີ ໂລດ.
ພໍ່ໄປຮອດລະຫລິງ ຂອງ (ແຄມຝັ່ງຂອງ) ທັນໃດນັ້ນກໍ່ປາ
ກົດເຫັນ ເຮືອ ນ. ປ. ຂ. ສີດຳຂອງໄທ 3 ລຳ ພວມແລ່ນ
ຜ່ານລັດໜ້າຳລ່ວງລຳເຂດແດນ ເຂົ້າມາຮັບເອົາຄົນລາວ
ທີ່ໜີກົດໝາຍ 2 ຄົນຢູ່ກາງນ້ຳທີ່ມີກັບ ຕະຝັ່ງຂອງລາວ.
ໃນເວລາດຽວກັນນັ້ນ ຕຳລວດຊາຍແດນລາວກໍ່ພວມໄລ່ຕິດ
ຕາມຄົນຮ້າຍດັ່ງກ່າວ ຕາມໜ້າທີ່ ຢູ່ໃນເຂດນ້ຳແດນດິນ
ຂອງລົມໃນຖານະເປັນເຈົ້າໜ້າທີ່ຂອງປະເທດໜຶ່ງທີ່ເປັນ
ເອກະລາດຢ່າງສົມບູນ. ແຕ່ໃນທັນໃດນັ້ນ ທ່າກະສຸນປືນ
ກົນ 12 ມິລີ 7 ທີ່ດັງຢູ່ເທິງເຮືອເຫລັກ 3 ລຳຂອງພວກ
ປະຕິການໄທກໍ່ໄດ້ຍິງກວາດມາໃສ່ນັກລົບລາວທັງ 3 ຄົນໃນ
ພາບດຽວຢ່າງບັງອາດຈອງຫອງທີ່ສຸດ. ທັນໃດນັ້ນອ້າຍ
ນ້ອງທັງ 3 ຕ່າງກໍ່ພາກັນນຮນໝູ່ບລົງ ກາງຫາດຊາຍທີ່
ເປົ້າແປງ ສຽງປືນຄົກແອມ 79 ແລະປືນກົນທຸກຊະນິດຢູ່
ໃນເຮືອ ນ. ປ. ຂ. ແລະຢູ່ເທິງຝັ່ງສີຊຽງໃໝ່ (ປະເທດໄທ)
ກໍ່ສົມທົບກັນລະດົມຍິງສຸມມາໃສ່ນັກລົບລາວທັງ 3 ຄົນທີ່

ນອນໝູ່ບຸກາງຫາດຊາບນັ້ນ ພ້ອມທັງໄດ້ບິງກວາດມາ
ໃສ່ຝັ່ງວຽງຈັນ ຊຶ່ງເປັນ ນະຄອນຫລວງຂອງ ສາທາລະນະ
ລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວຢ່າງປວງບ້າຈອງຫອງ
ທີ່ສຸດ, ອັນໄດ້ເຮັດໃຫ້ເຮືອນຢູ່ແລະໂຮງຮຽນຄຸ້ມສິດທິທຳມະ
ຖືກກະສຸນທະລຸໄປດັ່ງຫລາຍຫລັງ, ເຮັດໃຫ້ ປະຊາຊົນໃນ
ເຂດນັ້ນຕ້ອງແຕກຕົ້ນບໍ່ສະຫງົບອຸ່ນອຽນໃຈ.

ຂ້າພະເຈົ້າບັງຄັບປິ່ນສັງເກດ ເບິ່ງເຫດການຢູ່ຕໍ່ໜ້າ
ດ້ວຍຄວາມແຄ້ນເຄືອງໃຈເປັນທີ່ສຸດ. ໃນເວລາທີ່ໃຈບັງບໍ່
ທັນຂາດ, ສະຫາຍວັນໄຊກໍໄດ້ພະບາບາມພິກຄິງຄືນຫລັງ
ແຕ່ພໍ່ເໜັງຕົງໜ້ອຍໜຶ່ງ ປຶ້ນຂອງພວກມີມານທີ່ຢູ່ບ່ອນ
ສູງເທິງຝັ່ງສີຊຽງໃໝ່ກໍບິງກວາດມາໃສ່ໂລດ, ລູກກະສຸນ
ໄດ້ມາຕົກແຕກຢູ່ອ້ອມໂຕຄືງຂອງວັນໄຊ ສຽງດັງປານຂົວ
ເຂົ້າກອກແຕກຢູ່ເທິງໜ້າຂາງ ອັນໄດ້ເຮັດໃຫ້ດິນຊາບໄຫງ່
ກຸບຂຶ້ນ. ແຕ່ສະຫາຍວັນໄຊກໍບັງພະບາບາມລິເລືອດອບ
ມາທາງຫລັງເທື່ອລະຄົບ. ແຕ່ໜ້າເສຍດາຍໃນເວລາ 10
ໂມງ 15 ນາທີ ຮ່າງຄືງອັນທໍລະຫົດອົດທົນ ແລະ ພິລະ
ອາດຫານຂອງສະຫາຍວັນໄຊໄດ້ຢຸດຢູ່ກັບທີ່, ໃນວິນາທີ່ສຸດ
ທ້າຍສະຫາຍບັງອົດທົນໂງ່ຫົວຂຶ້ນ ແລະ ບົກມືຂອງຕົນ
ຂຶ້ນກັບກອກອາລາເພື່ອນຝຸງທີ່ຢູ່ທາງຕະຫລົງວຽງຈັນ ແລະ

ອຳລານະຄອນຫລວງທີ່ເສຍຮັກແລະຫວງແຫນ. ພໍເຫັນ
ພາບດັ່ງກ່າວ ນ້ຳລາຂອງຂ້າພະເຈົ້າກໍໄຫລຊຶມຜ່າໜ່ວຍ
ອອກບ່າວໆ, ພວກເພື່ອນດຳລວດຊາຍແດນທີ່ຢູ່ແປະຂ້າງ
ຂ້າພະເຈົ້ານັ້ນ ຕ່າງກໍນ້ຳລາໄຫລ ແລະທັງກັດແຂ້ວສະ
ແດງຄວາມຄຽດແຄ້ນຫາອັນປຽບບໍ່ໄດ້, ມີນັກຮົບຫລາຍຄົນ
ອົດບໍ່ໄດ້ກໍສາກລູກກະສຸນເຂົ້າລຳກ້ອງ ແລະຢາກຜູດແລ່ນ
ລົງໄປກູ້ເອົາເພື່ອນຮ່ວມຮົບຂອງຕົນ, ກູ້ເອົາສະຫາບວັນໄຊ,
ແຕ່ໃນຂະນະດຽວກັນນັ້ນ ຕະນະບັນຊາປ້ອມດຳລວດຊາຍ
ແດນຂອງຝ່າຍເຮົາຕ່າງກໍແລ່ນໄປແລ່ນມາ ແລະອອກຄຳ
ສັ່ງຢ່າງເດັດຂາດບໍ່ໃຫ້ຍິງໄດ້ຄອບ ຊຶ່ງເປັນຄຳສັ່ງອັນເດັດ
ຂາດຂອງຂັ້ນເທິງ. ມີອ້າຍນ້ອງຫລາຍຄົນຮ້ອງຂຶ້ນເກືອບ
ພ້ອມໆ ກັນວ່າ :

ມັນຍິງຄົນເຮົາຈົນຕາບບັງຊີໃຫ້ອົດເບິ່ງລ້າໆຊັ້ນຫວະ?
ນີ້ແມ່ນຄຳສັ່ງ ! ຜູ້ບັນຊາທັງເວົ້າທັງບ່າໆໄປຕັກ ເຕືອນ
ປ້ອມບາມແຕ່ລະບ່ອນຕາມຝັ່ງແມ່ນ້ຳຂອງ.

ແມ່ນ, ຂ້າພະເຈົ້າຮູ້ດີວ່າບ່ອນສະພາບເຄັ່ງຮ້ອນສະນັ້ນ
ສະຫາບຜູ້ບັນຊາ ບໍ່ອາດຈະມາອະທິບາຍເຫດຜົນໃຫ້ອ້າຍ
ນ້ອງໃດບລະອຽດໄດ້, ລະບຽບທະຫານໃນບາມເສິກເຮັດ
ແນວນັ້ນແມ່ນຖືກຕ້ອງ. ເຖິງບໍ່ອະທິບາຍຂ້າພະເຈົ້າກໍຮູ້ດີ

ແລ້ວວ່າກຳສັ່ງຂອງຂັ້ນເທິງ ແມ່ນຖືກຕ້ອງບໍ່ອັນວ່າສາທາ
ລະນະລັດປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນລາວເຮົາ ຍາມໃດກໍເປັນ
ເຈົ້າການເພື່ອຮັກສາສາຍສຳພັນອັນດີດີກັນລະຫວ່າງ 2
ປະເທດລາວ-ໄທ. ຍາມໃດກໍປົດໝັ້ນຕາມຈິດໃຈຂອງປະ
ກາດຖະແຫລງຮ່ວມລາວໄທສະບັບວັນທີ 3 ສິງຫາ 1976
ເພື່ອສ້າງຊາຍແດນລາວ-ໄທ ໃຫ້ກາຍເປັນຊາຍແດນສັນ
ຕິພາບອັນແທ້ຈິງ. ແລະຂ້າພະເຈົ້າກໍຮູ້ດີວ່າທຸກການກະ
ທຳເກາະຜິດອັນຊົ່ວຊ້າສາມານດັ່ງກ່າວ ມັນບໍ່ແມ່ນປະຊາ
ຊົນໄທຢູ່ທາງຟາກຂອງເບື້ອງນັ້ນເປັນຜູ້ເຮັດ, ແຕ່ຫາກ
ແມ່ນພວກປະຕິການຂອງເສິກໄທ ທີ່ກະທາຍສົງຄາມຕ່າງ
ຫາກເປັນຕົວການກໍຂັ້ນ.

ພາບຫລັງສະຫາຍວັນໄຊ ໄດ້ເສຍສະລະຊີວິດໄປແລ້ວ
ເຈົ້າໜ້າທີ່ປະຕິການໄທກໍບັງຄັງໃຊ້ເຮືອນ້ອຍໄຫວ່ແລ່ນສົນ
ສວານໄປມາຢູ່ຕາມໜ້ານ້ຳໃນບໍລິເວນດັ່ງກ່າວແລະບັງຄັບ
ຕໍ່ບິງມາໃສ່ຊາກສົບຂອງສະຫາຍວັນໄຊແລະອ້າບນ້ອງເຮົາ
ຢູ່ກາງທາດອັນເປັນດິນແດນຂອງລາວແທ້ໆ ນັ້ນຊ້າແລ້ວ
ຊ້າອີກ.

ຄຽງຄູ່ກັນນັ້ນ ພວກເຂົາ ບັງໃຊ້ລະບົບໂທລະໂຄ່ງ ຮ້ອງ
ອອກກຳສັ່ງ ຢ່າງຈອງຫອງທີ່ສຸດ ໃຫ້ນັກຮົບເຮົາ ທີ່ບັງນິຊີ

ວິດ ບອນລຸ້ນໃນຂຸມດິນຊາບນັ້ນ ວາງອາວຸດ ບອນຈຳນົນ
ພ້ອມທັງໄດ້ຮ້ອງໂຮ່ປ້ອບດ່ວາ ປະເທດສາທາລະນະລັດປະ
ຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນລາວ ຢ່າງຫຍາບຊ້າທີ່ສຸດ. ຈັ່ງແມ່ນ
ເນວກສັນດານ ຫຍາບແທ້ໆ, ນັກລົບລາວ ປະຕິບັດໜ້າທີ່
ຢູ່ເທິງແຜ່ນດິນລາວແທ້ໆ ດ້ວຍເຫດໃດພວກປະຕິການໄທ
ຈຶ່ງກ້າວິໄດເປັນນາຍອອກຄຳສັ່ງໃຫ້ລາວ ວາງອາວຸດບອນ
ຈຳນົນຢ່າງບັງອາດ ຄືແນວນີ້? ອັນນີ້ຄັນບໍ່ແມ່ນການທ້າ
ທາຍເກາະບິດແບບຄົນພານແລ້ວມັນຊື່ແມ່ນຫຍັງ?

ບ້ອນການທົນຕໍ່ການ ດູໜົນປຽດຫຍາມດັ່ງກ່າວນີ້ບໍ່ໄດ້
ຂ້າພະເຈົ້າຈຶ່ງຟ້າວໄປພົບ ສະຫາຍຫົວໜ້າດຳລວດຊາບ
ແດນ ແລະ ຖາມເພິ່ນວ່າ: " ພວກເຮົາຈະບໍ່ມີວິທີການໃດ
ໄປກູ້ເອົາອ້າຍນ້ອງເຮົາບໍ່? " ສະຫາຍ ຕອບຢ່າງເຂັ້ງຂຶ້ນ
ວ່າ: " ການໄປກູ້ເອົາຫລືການໄດ້ກອບ ແມ່ນເປັນເລື່ອງງ່າຍ
ທີ່ສຸດ, ແຕ່ພວກເຮົາລໍຖ້າຄຳສັ່ງສາກ່ອນ ເພາະຖ້າຫາກ
ເອົາກຳລັງໄປດຽວນີ້ ມັນຈະເກີດມີການ ປະທະກັນດ້ວຍອາ
ວຸດໂລດ ແລະ ສິ່ງສຳຄັນແມ່ນພວກເຮົາ ຕ້ອງປະຕິບັດຄຳ
ສັ່ງຂອງຂັ້ນເທິງ ຄືພວກເຮົາຈະບໍ່ແກ້ໄຂ ດ້ວຍອາວຸດຫາກ
ຈະແກ້ໄຂກັນດ້ວຍສັນຕິວິທີ. ເພື່ອບໍ່ຢາກໃຫ້ຂ້າພະເຈົ້າສົງ
ໄສສະຫາຍຫົວໜ້າປ້ອມໄດ້ເວົ້າ ຢ່າງໜັກແໜ້ນວ່າ

- ສະຫາຍ ບໍ່ຕ້ອງນ້ອຍໃຈພວກເຮົາບໍ່ຍິງໄດ້ດອບນັ້ນ
ບໍ່ໄດ້ໝາຍຄວາມວ່າ ພວກເຮົາອ່ອນແອ, ພວກເຮົາເປັນ
ຝ່າຍທີ່ມີສັດຈະທຳແທ້, ພວກເຮົາແມ່ນຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄຳ
ເວົ້າທຸກຄຳ ຂອງພວກເຮົາທີ່ໄດ້ໃຫ້ເປັນຄຳໝັ້ນສັນຍາໄປ
ແລ້ວຢູ່ໃນປະກາດ ຖະແຫລງຮ່ວມ ລາວ-ໄທ, ຖ້າພວກ
ເຂົາປາກລັບລ້າງຄຳໝັ້ນສັນຍານັ້ນ ພວກເຂົາກໍຈະຕ້ອງຮັບ
ຜິດຊອບຕໍ່ຜົນຮ້າຍທຸກຢ່າງ ທີ່ພວກເຂົາເອງ ເປັນຜູ້ກໍ່ຂຶ້ນ
ສະຫາຍຄວນຮູ້ດີວ່າກອງທັບປົດປ່ອຍປະຊາຊົນລາວ ແມ່ນ
ເປັນກອງທັບ ທີ່ເຄີຍມີມູນເຊື້ອວິເອົາຊະນະ ຂ້າເສິກຜູ້ຮກ
ຮານໄດ້ໃຫຍ່ກ່ວາພວກນັ້ນມາຫລາຍແລ້ວ, ເລື່ອງສຳນຸກ
ພວກເຮົາແກ້ມື້ນັ້ນກໍບໍ່ເປັນຢາຫຍັງດອກ.

ສຽງປັ້ນຂອງພວກເກາະຜິດ ບັງຄັງສືບຕໍ່ຍິງສຸມມາໃສ່
ຝັ່ງລາວເປັນຮູດໆ ດາມສັນດານຂອງພວກຄົນໜາວຈົນກະ
ທັງຮອດເວລາບ່າຍ 3 ໂມງເຄິ່ງ ພວກທຸກລາວທຸກລ່າງປະ
ເທດປະຈຳລາວ ລົງໄປພິສຸດຫລັກຖານໄຕຈິງຢູ່ກາງຫາດ
ພ້ອມດ້ວຍຄົນລາວ ທີ່ລົງໄປກູ້ເອົາເພື່ອນຮ່ວມຊາດ ແລະ
ປະຕິບັດໜ້າທີ່ຢູ່ບົນດິນແດນຂອງຕົນ, ພວກປະຕິການຂຸນ
ເສິກໄທ ກໍຍັງໃຊ້ໂທລະໂຄ່ງກົງຄໍຮ້ອງບັນຊາ ອັນເປັນການ
ແຊກແຊງວຽກງານພາຍໃນຂອງລາວ ຢ່າງບັງອາດຈອງ

ຫອງທີ່ສຸດ, ຈົນຮອດອຸປະທຸລ ໄທ ເອງທີ່ຢູ່ໃນຂະບວນທຸດາ
ນຸທຸດ ໄປພິສູດເຫດການດົວຈິງ ກໍບໍ່ໄດ້ຮັບຄວາມເຄົາລົບ
ຈາກພວກເຂົາຈັກເມັດ ພວກເຂົາໄດ້ເອ້ນສັງໄຫ້ " ເຊັດນະ
ວະລັດ " ບົກມີຂັບສະເໜີດົວດໍ່ພວກເຂົາ ດັ່ງຫລາຍຄັ້ງ,
ບິ່ງພະບົດກ່ວານ້ອນພວກເຂົາ ບັງຮ້ອງສັງ ຢ່າງບັງອາດ
ໃຫ້ນັກລົບລາວທີ່ບັງມີຊີວິດຢູ່ນັ້ນ ດ້ອງວາງອາວຸດກ່ອນຈິງ
ອອກຈາກຂຸມຄອງໄດ້. ດໍ່ເຫລກການດັ່ງກ່າວ ບໍ່ຖ້າຂ້າພະ
ເຈົ້າອະທິບາຍບັນດາບັນຫາກໍລິລາຄາໄດ້ວ່າ ພວກເຈົ້າໜ້າ
ທີ່ປະຕິການໄທ ມັນບັງອາດຈອງຫອງ ເຖິງຂັ້ນໃດແລ້ວ. !
ຄົນລາວ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ ຢູ່ເທິງດິນແດນຂອງລາວ ມັນມີ
ຫຍັງແດ່ທີ່ໄປຮ້ອນໄປເຄືອງເຖິງໄສ້ພຸງຂອງພວກເຂົາ.

ຈາກເຫດການດົວຈິງ ດັ່ງກ່າວ ໄດ້ພິສູດໃຫ້ເຫັນວ່າ,
ຄວາມເຄັ່ງຄັ້ງ ທີ່ເກີດຂຶ້ນຢູ່ລາວ-ໄທ ທີ່
ບາວຢຽດເຖິງ 1.500 ກິໂລແມັດນັ້ນລ້ວນແດ່ແມ່ນເກີດຂຶ້ນ
ບໍ່ອນພວກໜ້າໜານ ສັນດານຫຍາບທີ່ພວກປະຕິການໄທ
ໄດ້ຢາບໄວ້ຢູ່ລາວ-ໄທ, ແລະ ກໍແມ່ນພວກນັ້ນເອງທີ່
ເປັນຜູ້ກໍ່ຄວາມເສົ້າໜອງ ໃສ່ສໍາພັນທະໄມຕີອັນດີງາມລະ
ຫວ່າງປະຊາຊົນ 2 ຊາດ ລາວ-ໄທ.

ຖ້າປາກເຮັດໃຫ້ຈິດໃຈ ຂອງ ປະກາດ ຖະແຫລງຮ່ວມ

ລາວ-ໄທ ສະບັບ ວັນທີ 3 ສິງຫາ 1976 ໄດ້ຮັບການປະ
ດິບັດໃຫ້ປາກົດຜົນເປັນຈິງ, ກ່ອນອັນໝົດ ພວກເຂົາຕ້ອງ
ສະສາງ ພວກໜ້າພາບ ສັນດານຫຍາບເຫລົ່ານັ້ນໃຫ້ສູນ
ສ້ຽງໄປຈາກຊາຍແດນ ເພື່ອຫລີກເວັ້ນເຫດຮ້າຍອັນບໍ່ເພິ່ງ
ປາຖະໜາ, ຖ້າບໍ່ດັ່ງນັ້ນ ເຫດຮ້າຍທັງໝົດທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນ
ໃນພາຍໜ້າ ເຈົ້າໜ້າທີ່ໄທ ຈະຕ້ອງເປັນບູຮຸບຜິດຊອບແດ່
ຝ່າຍດຽວ.

ບຸນສົ່ງ ແກ້ວບົວສາຍ
ສ. ສາຍບຸນມີ

ເດັດດ່ຽວສຳເລັດໜ້າທີ່ໃຈກາງ

ນັບແຕ່ເລີ່ມອອກເດີນທາງ ຝົນກໍເລີ່ມ ໂຮບເມັດລົງມາ
ບິບໆ, ອັນໄດ້ເຮັດໃຫ້ສັງເກດເຄື່ອງຂອງ ອ້າບນ້ອງທີ່ພວມ
ເຄື່ອນທັບຢູ່ນັ້ນປຽກຊຸ່ມ, ຕົນຕົວຂອງເຂົາເຈົ້າໄດ້ປ່ຽນຈາກ
ຄວາມອົບອຸ່ນ ມາຫາກວເປັນເຖິງແນວນັ້ນກໍຕາມສະຫາຍ
ວັນຄຳ ໄດ້ນຳພາອ້າບນ້ອງຈຳນວນນຶ່ງພ້ອມກັບທະຫານ
ເມືອງ ເມືອງຄູນ 3 ຄົນບຸປ່າຜ່າລົງໄປຫາຈຸດທີ່ຫມາຍຂອງ
ຕົນຢ່າງຟ້າວຟັ້ງ.

ພໍຂຶ້ນຮອດພູຫຍ້າຄາ ຫນ່ວຍໜຶ່ງ ເຂົາເຈົ້າໄດ້ຫລຽວ
ເຫັນເສັ້ນທາງເລກທີ 13 ເປັນສາຍແປງເອິດເດີດບາວຢຽດ
ໄປຕາມເປັນພູທາງທິວລາເວັນລຶກ ຂອງພູມາຫລັງໜູ.
ເມື່ອບອກອ້າບນ້ອງພັກຜ່ອນຊົ່ວຄາວແລ້ວ, ສະຫາຍວັນຄຳ
ໄດ້ບົກກ້ອງສ່ອງຕິດລາມພມີປະເທດອ້ອມແອ້ມນັ້ນ, ພິເສດ
ແມ່ນໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ຕິດຕາມເບິ່ງການເຄື່ອນໄຫວ ຂອງສັດຕູ
ຕາມສາຍທາງ. ເວລານີ້ຮູບພາບຂອງລິດສັດຕູທີ່ແລ່ນມາ

ຈາກທິດວຽງຈັນ ໄປຫາຫລວງພະບາງນັ້ນໄດ້ແລ່ນຜ່ານ
ຫນ້າກ້ອງສ່ອງ ຂອງເຂົາເປັນລຳດັບ, ວັນຄ່າງວາກຫນ້າ
ນາຫາອ້າຍນ້ອງພ້ອມທັງເວົ້າວ່າ " ມັນລົດສົດຂຶ້ນແລ້ວ
ໃດ, ບາງທີມີອັນມີຮຸ້ນຈຶ່ງຈະລົງ, ດັ່ງນັ້ນພວກເຮົາຕ້ອງ
ພະບາບາມ ເຂົ້າໄປໃຫ້ເຖິງເສັ້ນທາງກ່ອນຕາ:ວັນຂຶ້ນໃນມື້
ອື່ນ" ພໍເວົ້າສຸດຄວາມພວກອ້າຍນ້ອງກໍຕອບເປັນສຽງດຽວ
ວ່າ " ອີ, ຕ້ອງໄປແນວນັ້ນລະບໍ່ຈຶ່ງຈະທັນກັບສະພາບການ.
ວັນຄ່າຄືຄູ່ຄາວຫນຶ່ງແລ້ວເວົ້າອີກວ່າ : ໄປ, ໄປດຽວນີ້
ເທາະ?.

ຮອດກອນ 3 ໂມງແລງ, ເຂົາເຈົ້າເຄື່ອນໄປນໍ້າຈະຮອດ
ທາງລົດແລ້ວ, ຂະນະນັ້ນຢູ່ຄາມສາບທາງ ປະກົດເຫັນ
ພວກທະຫານມັກກີບ່າງເລາະໄປເລາະມາຢູ່, ບໍ່ລົບກໍເຫັນ
ລົດ 5 ຄັນບັນທຸກທະຫານຂອງພວກມັນແລ່ນມາແຕ່ຊຽງ
ເງິນ ເພື່ອເອົາກໍາລັງໄປເພີ່ມໃຫ້ທະຫານຂອງພວກເຂົາທີ່
ຖືກອ້າຍນ້ອງເຮົາລົງໂທດຢູ່ພູຜາຫລັງໜູ ຫວ່າງສອງອາ
ທິດກ່ອນ. ເວລານັ້ນຄໍາໄດ້ທັນຫນ້າມາບອກບົວເຄືອແລະ
ອ້າຍນ້ອງວ່າ:

" ພວກສະຫາຍລໍຖ້າເຮົາຢູ່ນີ້ເນີ, ເຮົາກັບສະຫາຍເອື້ອງ
ຈະໄປຕິດຕາມການເຄື່ອນໄຫວຂອງສັດຕູກ່ອນ.

ພໍສະຫາຍທັງສອງເຄື່ອນໄປຮອດແຄມທາງບໍດົນສາຍ
ລົມແຮງກໍໄດ້ອັບດື່ມຢ່າງກະທັນຫັນ, ໄດ້ອັມເອົາໂງ່ນແມກ
ດໍາເປັນເຫງົາໆເລື່ອນລອບຈາກທິດຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ມາ
ສູ່ສາຍພູຫລວງ ຢ່າງໄວວາ, ພໍ້າ ໄດ້ແຜກສຽງຮ້ອງ ຢ່າງ
ເນືອງນັ້ນ, ຊົ່ວພັບຕາດຽວ ທ້ອງພໍ້າສີຄາມອັນເດັ່ນໄປດ້ວຍ
ກ້ອນແມກຂາວ ທີ່ພວມລອບອາບແດດຢູ່ນັ້ນ ກໍດຶກໂງ່ນແມກ
ທີ່ກໍາລໍາເລື່ອນລັບປິດບັງຢ່າງໄວວາ. ໜ້ອຍໜຶ່ງຝົນກໍລົກ
ຖອກເຫລົງມາສົ່ງສຽງດັງຮືນໆ ຈົນຮ້ອງໃສ່ຫຸກັນກໍເກືອບບໍ່
ຮູ້ຄວາມພັນແລະ, ໃນເວລານັ້ນສະຫາຍວັນຄໍາ ແລະ ສະ
ຫາຍເອືອງໄດ້ກ່ອນເຄື່ອນເຂົ້າລາມແຄມທາງເພື່ອຊອກຫາ
ບ່ອນສະກັດ ດ້ວຍຄວາມລະມັດລະວັງ, ເວລາດຽວກັນນັ້ນມີ
ສຽງດັງຮືນໆ ຂຶ້ນຢູ່ເບື້ອງຫລັງ, ສະຫາຍວັນຄໍາ ແລະ ສະ
ຫາຍເອືອງພ້ອມກັນ ງວາກໜ້າໄປຫາບ່ອນທີ່ມີສຽງດັງກໍ
ເຫັນລົດ ລາດລະເວນ ຂອງສັດຕູຄັນໜຶ່ງ ແລ່ນມຸ່ງໜ້າມາ
ຫາທິດເຂົ້າເຈົ້າພວມສະກັດນັ້ນ, ສະຫາຍທັງສອງບໍ່ລໍຊ້າ
ອີກ, ເຂົ້າເຈົ້າຮີບກົງເກືອກລົງກັບຮ່ອງທາງບ່ອນທີ່ມີຫຍ້າ
ຄາປົກຢູ່ນັ້ນພ້ອມບາດ, ປ່ອຍໃຫ້ລົດຄັນນັ້ນແລ່ນກາຍໄປ.

ສສ ມນກຄຫລາບມຸ່ງມາ, ສະຫາຍທັງ 6 ຄົນກໍບັງຄິງ
ເອົາໃຈໃສ່ຕິດລາມສະພາບການ ດ້ວຍຈິດໃຈຮັບຜິດຊອບຕໍ່

ຫນ້າທີ່ຢ່າງສູງສົ່ງ. ເວລານັ້ນເຖິງແມ່ນເຂົາກິນໄກ້ຈະໝົດ
ແລ້ວທັງອົດນອນມາໄດ້ 2-3 ຄົນແລ້ວກໍລາມ, ແຕ່ອ້າຍ
ນ້ອງກໍບັງອົດທົນບໍ່ໜີຈາກບ່ອນສະກັດ; ເພາະເຂົາເຈົ້າຄິດ
ເຫັນຄໍາແນະນໍາຂອງຄະນະກອງທັບວ່າເຂົາເຈົ້າ ກ່ອນ
ຂອກປະຕິບັດຫນ້າທີ່ ເທື່ອນວ່າ: "ເຖິງຈະພົບພໍ້ຂໍ້ຫຍຸ້ງ
ຍາກປານໃດກໍຕາມ, ພວກສະຫາຍຕ້ອງອົດທົນຜ່ານຜ່າ,
ຊອກວິທີດັບສູນສັດຕູໃຫ້ຈົນໄດ້" ຈາກນັ້ນບໍ່ຮອດ 5 ນາທີ
ກໍເຫັນທະຫານແມ້ວ 2 ຄົນເປັ້ໜູ່ຢ່າງມາ, ພໍຮອດເຄິ່ງ
ບ່ອນສະກັດພວກມັນກໍພາກັນພັກເຊົາແຮງ. ແຕ່ບ່ອນລາ
ຝັ່ງທາງນັ້ນສູງເຖິງ 5-6 ແມດຈຶ່ງໄດ້ເຮັດໃຫ້ທະຫານ
ແມ້ວຊຸມນັບສາມາດເຫັນອ້າຍນ້ອງຂອງພວກເຮົາໄດ້.

ພໍສ່ອງຄົນນັ້ນ ກາຍໄປບ່ອນນັ່ງບັ່ງບໍ່ທັນເປັນຊ້າພັດມີ
ທະຫານແມ້ວອີກ 2 ຄົນພ້ອມແມ້ວອີກ 6 ຄົນຖືອາວຸດຄົບ
ມື້ມາຈາກທິດພູຜາຫລັງທາງ ໄປທາງກິ້ວຂາມປ້ອມ ເວລາ
ນັ້ນສະຫາຍຄໍາກົງຕາເບິ່ງສັດຕູຢ່າງບໍ່ພັບລາ, ແລ້ວພໍ້າວ
ງວາກໜ້າມາຫາ ວັນຄໍາຊຸງມີທ່າທີ່ ຂໍອະນຸຍາດເພື່ອຈະ
ລົງມືສູງທານສັດຕູ ແຕ່ວັນຄໍາແກ້ວງຫົວທ່ານໄວ້. ເມື່ອ
ເຫັນຄືແນວນັ້ນໃບໜ້າຂອງສະຫາຍຄໍາແດງຂຶ້ນຮືດໆ ຄໍາບ
ກັບວ່າລາວໄດ້ຂັງແປວໄຟແຫ່ງຄວາມຄຽດແຄ້ນ ໄວ້ໃນຕົວ

ຈົນເກືອບຈະແຕກແລ້ວ. ລາວຄິດເຖິງເພື່ອນຮ່ວມຮີບຂອງ
ລາວທີ່ຖືກເສຍສະຫະ ໃນເວລາສູ້ຮົບຢູ່ພູຜາຫລັງໜູ, ສະ
ຫາຍຄຳ ກະລວງໃນໃຈຜູ້ດຽວວ່າ:

ເດັດຂາດຕ້ອງແມ່ນແມ້ວຊຸມນັ້ນແກະ: ເວລານີ້ຈິດໃຈຄຽດ
ຂົນຢາກແກ້ແຄ້ນແທນໜູ່ເພື່ອນນັ້ນ ໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນເປັນລຳດັບ
ສະຫາຍກຳປັ້ນຈື່ ໄປຫາເປົ້າຕົບນັ້ນຈົນເກືອບຈະຫຼົງລັ່ນໄກ,
ແຕ່ບໍ່ອບຄວາມມີສະຕິຮັກສາຄວາມລັບເພື່ອສຳເລັດໜ້າທີ່
ໃຈກາງ, ພ້ອມນັ້ນສະຫາຍວັນຄຳພັດເວົ້ານຳສະຫາຍຄຳຕາ
ວ່າ, ສະຫາຍບັງຈັບ, ຄວາມເວົ້າຂອງຄະນະກອງສັງວ່າ: "
ພວກສະຫາຍໄປປະຕິບັດໜ້າທີ່ເທື່ອນ ແມ່ນໄປລົບກວນ
ແນວຫລັງຂອງສັດຕູ. ຈຸດໜັກແມ່ນເຄື່ອນໄຫວດັບສູນຂະ
ບວນລົດບັນທຸກທະຫານແລະອາວຸດຂອງສັດຕູ" ແຕ່ເຖິງ
ດຽວນີ້ ພວກເຮົາກໍບັງບໍ່ທັນສຳເລັດໜ້າທີ່ໃຈກາງໄດ້ເທື່ອ
ໃດແມ່ນບໍ່ຄຳລາ? ສະຫາຍວັນຄຳຈາກໜ້າມາເບິ່ງອ້າຍ
ນ້ອງແຕ່ລະຄົນແລ້ວຫລຽວເບິ່ງໃບໜ້າຄຳລາ ດ້ວຍຄວາມ
ເຫັນອົກເຫັນໃຈ.

ເວລານາທີໄດ້ປ່ຽນໄປໜ້າເລື້ອຍໆ ແຕ່ລາມສາຍທາງ
ເລກທີ 13 ລະຫວ່າງພູເລີຍຫາກິວຂາມປ້ອມ ກໍບັງບໍ່ມີ
ຫຍັງປ່ຽນແປງ. ເວລານັ້ນ ອາດແມ່ນບໍ່ອບຈິດໃຈລໍຄອບ

ຢ່າງຮ້ອນຮົບຂອງອ້າຍນ້ອງ ໄດ້ເຮັດໃຫ້ເກີດຄວາມລະແວງ
ສົງໄສວ່າ : ບ່ອນທີ່ເຂົາເຈົ້າ ພວມດັກສະກັດນັ້ນອາດຖືກ
ເສຍລັບແລ້ວບໍ່ ສັດຈູ່ຈູ່ບໍ່ມາ ? ໃນເວລາທີ່ສະຫາຍທັງ
6 ພວມປຶກສາຫາລືຊອກສາຍເຫດຢູ່ນັ້ນ, ບັງເອີນສຽງລົດ
ດັ່ງຮືນໆ ມາປາບຄົນຄາງຕາບ, ທັນໃດນັ້ນກອງປະຊຸມ
ນ້ອຍທີ່ພວມປຶກສາຫາລືກັນຢູ່ນັ້ນຖືກບົກເລີກຢ່າງກະທັນ
ຫັນ, ເຂົາເຈົ້າຮີບໂດດໄປປະຈຳທີ່ກຽມສູ່ຮົບຢ່າງໄວວາ.

ພາບຫລັງທີ່ລົດໄມໂຕຄັນນັ້ນໄປຫວິດ, ສຽງລົດໄມໂຕ
ກໍລັງມໍ່ເຂົ້າມາຊັກໄຊ້, ເວລານີ້ຫົວໃຈຂອງເຂົາເຈົ້າປະກົດ
ວ່າ ດຳເຂົ້າຢູ່ດຶກໆ ເພາະເກາະທີ່ເຂົາເຈົ້າລໍຄອບມາດັ່ງ
ຫລາຍວັນນັ້ນ ຈະມາເຖິງໃນບໍ່ຊ້ານີ້, ຈາກນັ້ນບໍ່ດົນ, ລົດ
ຄັນໜຶ່ງກໍໄປໄລຍະໄວມາ ສະຫາຍວັນຄຳອອກຄຳສັ່ງວ່າ :
" ບິງ " ບົວເຄືອ ພ້າວເກາະໄກປິ່ນຕ້ານລົດກັງພົ້ນກະສຸນ
ອອກຈາກລຳກ້ອງໄວປານພ້າວແນບ.

ພ້ອມໆ ກັບສຽງປິ່ນສັນບານນັດທຳອິດ, ປິ່ນກົນມືຂອງ
ບັນດາສະຫາຍກໍບິງສຸມໃສ່ລົດຄັນນັ້ນປານທ່າຝົນ ເຮັດໃຫ້
ລົດຄັນນັ້ນຕ້ອງເອົາທົ່ວຊົນລາຝັ່ງ, ທະຫານທີ່ຢູ່ເທິງລົດ
ນັ້ນບໍ່ຈັກຜູ້ເຈັບບໍ່ຈັກຜູ້ລາຍ ຟັງອອກຈາກລົດອີກ ກະທົກ
ບາງຈຳນວນ ກໍລົ້ມໄຂ່ວຂຶ້ນກັນຢູ່ເທິງລົດ ຢ່າງບໍ່ເປັນລະ

ບຽບ, ຈາກນັ້ນລົດຄັນທີ່ສອງຈັກຟ້າງລາຍແນວໃດບູ ສຽງ
 ປຶ້ນບັງດັງຢູ່ປານນັ້ນມັນກໍບັງແລ່ນມາ, ບົວເຄືອບໍ່ລໍຖ້າຄໍາ
 ສັ່ງອີກ ສະຫາຍລຸກຂັບດ້ານລົດດັງແດກໃສ່ລົດຄັນນັ້ນທັນ
 ທີ່, ພໍລຸກປຶ້ນແດກຂັບບໍ່ຈັກແຕ່ງບໍ່ຈັກຂາ ຂອງທະຫານ
 ສັດຕູຟັງຂຶ້ນ ແລ້ວລົດຄັນນັ້ນກໍກາຍເປັນກອງໄຟເຜົາຫົວ
 ພວກຂ້າໄຫລສາມານນັ້ນໄຫລສາມ ຈາກໂລກນີ້ໄປຢ່າງສົມບໍຳ
 ໜ້າ, ລົດຄັນທີ່ສາມກໍບັງລົດ້ານແລ່ນເຂົ້າມາຢູ່, ສະຫາຍ
 ບົວເຄືອກໍຟ້າວເອົາເງິນກ່າບດາຢັງແບຄັກໆ ເພື່ອກຽມນໍາ
 ສັ່ງພວກນັ້ນເມື່ອເມືອງຜູ້ອີກ, ຈາກນັ້ນບໍ່ຫລາຍນາທີລົດ 5
 ຄັນໄດ້ຖືກເຜົາເປັນເຖົ້າຖ່າງຢ່າງກະທັນຫັນ, ສ່ວນຄັນທີ 6
 ນັ້ນອາດແມ່ນມັນເຄີຍໄດ້ຊົມລົດຊາດ ແຫ່ງການຫລອນຕີ
 ຂອງພວກເຮົາຫລາຍເທື່ອແລ້ວ, ມັນຈຶ່ງແລ່ນຫ່າງໄກໜູ່
 ດັງຫລາຍຮ້ອຍແມັດ, ເມື່ອມັນເຫັນທ່າທີ່ບໍ່ຄືກໍຟ້າວແລ່ນ
 ກັບຄືນຢ່າງເອົາຕົວລອດ.

ບັນສະກັດຂະບວນລົດຂອງສັດຕູກໍຄືບັນປະຕິບັດໜ້າທີ່
 ໃຈກາງຂອງເຂົາເຈົ້າໃນຊຸດທໍາອິດໄດ້ສໍາເລັດຜົນ ຢ່າງງົດ
 ງາມດ້ວຍການດັບສາຍທະຫານກັບທີ 67 ຄົນ, ທໍາລາຍ
 ລົດ 5 ຄັນ, ເຂົາເຈົ້າກັບຄືນບ່ອນພັກຊົ່ວຄາວດ້ວຍຈິດໃຈ
 ມ່ວນຊຶມ ແລະດ້ວຍໃບໜ້າທີ່ທະນິງອົງອາດຂອງຜູ້ມີໄຊ.

ບຸນສົ່ງ ແກ້ວບົວສາຍ
ສ. ສາຍບຸນມີ

ເຮັດສໍາເລັດທຸກວຽກງານຂອງຊາດມອບ ໝາຍໃຫ້

ພາບຫລັງທີ່ກໍາລັງຫລວງ ຂອງພວກເຮົາໄດ້ປົດປ່ອຍ
ເອົາປະຊາຊົນຢູ່ບໍລິເວນບວມຫລົງ, ພູກຸ່ມຂອກຈາກແອກ
ຄອບງໍາອັນມີລະໂມງຈັກກະພັດອາເມລິກາ ແລະ ລູກມື
ແລ້ວ, ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພ ແລະ ຄວາມສະດວກ
ໃນການເບິ່ງແຍງຊ່ວຍເຫລືອຊີວິດການເປັນຢູ່ ຂອງປະຊາ
ຊົນນັ້ນກອງບັນຊາການເຂດຊຽງຂວາງ ຈຶ່ງໄດ້ຕົກລົງມອບ
ໝາຍໃຫ້ກອງຮ້ອຍ ຊ. ເຫລົ່າວິຊາສະເພາະທີ່ເຄື່ອນໄຫວ
ປະຕິບັດໜ້າທີ່ໃນຂອບເຂດນັ້ນເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບເບິ່ງແຍງ
ປະຊາຊົນໃດບາງ. ຄັນເວົ້າເຖິງວຽກງານປົກປັກຮັກສາປະ
ຊາຊົນແລ້ວ, ມັນກໍບໍ່ແມ່ນເລື່ອງງ່າຍດາຍ, ປະຊາຊົນຫາ
ກໍໄດ້ຮັບການປົດປ່ອຍໃໝ່, ແນວຄິດຈິດໃຈກໍຍັງບໍ່ທັນອ່ນ
ອ່ຽນທຸ່ນທ່ຽງແລະບໍ່ເຊື່ອໝັ້ນຢ່າງເຕັມອີກເຕັມໃຈເທື່ອ, ນັ້ນ
ກໍເນື່ອງມາຈາກຄວາມເຂົ້າໃຈຜິດຂອງເຂົາເຈົ້າທີ່ໄດ້ຮັບຜິດ

ສະທ້ອນຈາກສັດຕູ, ພວກມັນແຫກສົບແຫກປາກໄຄສະ
ນາ, ເທົ່າຫອນໃສ່ຮ້າຍປ້າຍສີແນວລາວຮັກຊາດຮ້ອຍແປດ
ພັນປະການອ້າຍນ້ອງໃນກອງ ຊຸ. ລ້ວນແຕ່ແມ່ນພະນັກ
ງານວິຊາສະເພາະ, ມີຫລາຍຄົນຍັງບໍ່ເກັບຊື່ເຄີຍກັບໜ້າ
ທັງກ່າວນີ້, ເຖິງແນວນັ້ນກໍ່ຄວາມເຂົ້າເຈ້າກໍ່ໄດ້ຊື່ແຈງອະ
ທິບາຍແນວທາງອັນເປັນທຳ ຂອງສູນກາງແນວລາວຮັກ
ຊາດ, ເຜີຍແບກົນອຸບາຍອັນໂຫລຫຼ່ຽມສ້ຽມແຫລມຂອງ
ສັດຕູແລະໄດ້ກົງເກືອກລິເລືອໄກ້ຊິດຕິດແທດ, ຊ່ວຍເຫລືອ
ປະຊາຊົນໃນທຸກກໍລະນີ, ຈາກນັ້ນປະຊາຊົນຈຶ່ງຄ່ອຍເຂົ້າໃຈ
ແລະເຊື່ອໝັ້ນກອງທັບພວກເຮົາ. ເຂົາໄດ້ເວົ້າວ່າ: " ກອງ
ທັບປົດປ່ອຍປະຊາຊົນນັ້ນຈຶ່ງແມ່ນກອງທັບຂອງປະຊາຊົນ
ຜູ້ທີ່ອອກແຮງງານທີ່ແທ້ຈິງ ແລະ ເປັນຜູ້ຕໍ່ສູ້ເພື່ອສິດທິ
ປະໂຫຍດຂອງປະຊາຊົນແທ້ "

ແຕ່ບ່ອນສັນດານທັດຕານຈອງຫອງ, ເຈັບບໍ່ຫລາຍ,
ຕາຍບໍ່ຈື່ ໃນວັນທີ 19/2/1973, ສັດຕູໄດ້ເປີດການບຸກລຸກ
ບຸກບຶດເຂົ້າບໍລິເວນພູວຽງຢ່າງປ່ວງບ້າ, ເຈດຈຳນົງອັນ
ຊົ່ວຊ້າປ່າເຖືອນຂອງພວກມັນລັງກ່າວ ກໍ່ແມ່ນເພື່ອຮັບໃຊ້
ໃຫ້ແກ່ແຜນການກວາດຕ້ອນເອົາປະຊາຊົນ, ສ້າງທ່າສະ
ຫລັບສັບຊ້ອນໃນເຂດປົດປ່ອຍຂອງພວກເຮົາ. ພໍຮູ້ຂ່າວນັ້ນ

ເຂົາເຈົ້າຕ່າງກໍສະແດງຄວາມຮ້ອນອົກຮ້ອນໃຈ, ຢາກໄປຕີ
ສັດຕູ ປົກປັກຮັກສາປະຊາຊົນແລະເຂດປົດປ່ອຍບໍລິເວນ ພູ
ວຽງໄວ້ຢ່າງປອດໄພ ທັງນີ້ກໍເພື່ອຄວາມສະຫງົບອຸ່ນອຸ່ນ
ຂອງພໍ່ແມ່ປະຊາຊົນ ທີ່ເຂົາເຈົ້າໄດ້ມີອຸດົມຄະຕິອັນສູງສົ່ງ
ມາແລ້ວໃນການຮັບໃຊ້ຊາດ ຮັບໃຊ້ປະຊາຊົນຢ່າງບໍ່ມີຂອບ
ເຂດ, ຈາກສິ່ງເຫລົ່ານັ້ນເອງເຂົາເຈົ້າຈຶ່ງຄອງແລ້ວຄອງອີກ
ທີ່ໂອກາດດີຫາບາກນັ້ນ ຈະມາເຖິງເຂົາເຈົ້າ. ບ້ອນໂຊກ
ແນວໃດບຄວາມມ່ຽງຫວັງ ແລະ ການຄອງຄອບອັນຮ້ອນອົກ
ຮ້ອນໃຈເຂົາເຈົ້ານັ້ນ ຈຶ່ງມີສິ່ງມາດົນບັນດານໃຫ້ເຂົາເຈົ້າໄດ້
ດັ່ງປະສົງ.

ພາບຫລັງທີ່ໄດ້ຮັບຄຳສັ່ງ ຈາກກອງບັນຊາການເຂດ,
ເຂົາເຈົ້າໄດ້ສົມທົບກັບທະຫານທ້ອງຖິ່ນໄລ່ຕິດຕາມດັບສູນ
ສັດຕູທີ່ເສຍຂ້ວນປົບຕາຍມາຈາກເມືອງສູບຊຶ່ງມ່ຽງໜ້າມາ
ທາງທິດເຂົາເຈົ້າຢູ່ນັ້ນຢ່າງທັນການ. ຂະນະທີ່ຄວາມດີອົກ
ດີໃຈຂອງເຂົາເຈົ້າ ໄດ້ລົ້ນນອງປານນ້ຳລົ້ນຝັ່ງໃນກາງເດືອນ
ສິບ, ສະຫາຍ ບ. ໄດ້ນຳພາອ້າຍນ້ອງໃນໜ່ວຍຮູບເງົາເຂດ
ຊຽງຂວາງ 5-6 ຄົນ ໄປສົມທົບກັບ ທະຫານທ້ອງຖິ່ນແລະ
ກອງຫລອນເດີນທາງໄປຫາຈຸດທີ່ໜາຍດ້ວຍທ່າທີ່ອັນ ສະ
ງ່າຜ່າເບີບຂອງບຸ້ມໂຊ.

ໄລຍະອາທິດກ່ວາ ທີ່ເຄື່ອນໄຫວ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ນັ້ນ,
ເຂົາເຈົ້າ ບໍ່ໄດ້ຂາດສະຕິ ໃນການກວດກາ ສາລະເວ, ເວນ
ຍາມ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນບໍລິເວນ ພູເບ້ຍ, ເພາະພູເບ້ຍ
ເປັນຈຸດບຸກທະສາດສຳຄັນທາງການທະຫານ ແລະ ມີລະ
ດັບສູງເກືອບເທົ່າກັນກັບພູວຽງ ຊຶ່ງຕັ້ງຢູ່ເຊິ່ງໜ້າກັນໃນໄລ
ຍະ ນັບບໍ່ເຫັນຫຍັງພິດປົກກະຕິ, ອ້າຍນ້ອງບາງຄົນກໍໄດ້ສະ
ແດງທ່າທີ ໜົມຫວັງ ທີ່ເສຍໂອກາດປະກອບສ່ວນດັບສູນ
ສັດຕູໃນເທື່ອນີ້ ບາງຄົນກໍປາດຖະໜາວ່າ: ສາທາລະນະຖ້າບໍ່
ໄດ້ຕິສັດຕູແທ້ ກໍຂໍໄຫ້ມີບົນໃຈນອາເມລິກາ ສັກທົ່ວມາທິດ
ນັ້ນຈັກບາດໜຶ່ງເບິ່ງດູ, ກູຊີເອົາລູກທອງ ເຊີນມັນໄປເມືອງ
ບຶຢ່າງທັນການໂລດ.

ເວລາໄດ້ວຽນມາເປັນ ມື້ ໄໝ່ ເລື້ອຍໆ, ແຕ່ການຄອງ
ຄອບຄົວກໍຍັງບໍ່ປະກົດເປັນຈິງເທື່ອ, ເຖິງແນວນັ້ນກໍຕາມ
ບ້ອນຈິດໃຈຮັກຊາດ ຮັກປະຊາຊົນຢ່າງບໍ່ມີຂອບເຂດ, ບໍລິ
ສຸດພຸດຜ່ອງ, ຂະຫຍັນທ້າວຫັນແລະທັນທານໜຽວແໜ້ນ
ທາງໜົມຄົນນັ້ນໄດ້ສ້າງແນວຄິດຫລັກໜັ້ນ ຄານສົມບັດສິນ
ທຳປະຕິວັດຂອງເຂົາເຈົ້າ ໃຫ້ແຂງແກ່ນແໜ້ນສິລາເພັດ
ບ້ອນການຄອງຄອບຫລາຍມັດຫລາຍວັນ ຄວາມມຸ່ງຫວັງ
ເຫລົ່ານັ້ນກໍໄດ້ຫຍັບເຂົ້າໄກ້ເຂົາເຈົ້າຊັກໄຊ້ ຈົນຮອດເວລາ

3 ໂມງແລງຂອງມື້ວັນທີ 2/3 ໄດ້ມີປະກົດການພິດປົກກະ
ຕິຄືຢູ່ເທິງພູ ອອມທັດຖູ່ຢູ່ທິດຕາເວັນຕົກສຽງໃຕ້ຂອງພູເບັ້ງ
ມີຄວາມໄຟເປັນເລົາກ່າດຳ ພັນຂັນສູ່ເວທາ, ເມື່ອເຫັນເປັນ
ຄືແນວນັ້ນ ສະຫາຍ ມ. ຊຶ່ງເປັນຜູ້ນ້ອຍກ່ວາໝູ່ປະກົດວ່າ
ຮ້ອນອົກຮ້ອນໃຈ ເອົາແທ້ໆ, ລາວເອົາມືຊື່ໄປທິດທິມີຄວາມ
ພ້ອມທັງຫລຽວມາຫາໝູ່ຄູ່ 2-3 ຄົນທີ່ພວມປິ່ນຈຸ່ມກັນຢູ່
ນັ້ນແລ້ວວ່າ : ບ່ອນນັ້ນອາດມີສັດຕູແທ້ໄດ, ພວກເຮົາໄປຕີ
ມັນເທາະ, ພໍແຕ່ສະຫາຍ ມ. ເວົ້າສຸດ ກໍປະກົດມີສຽງດັງ
ວົງໆມາແຕ່ໄກໆ, ສະຫາຍ ວ ເວົ້າຂຶ້ນວ່າ : ຟັງແມ່ແມ່ນ
ສຽງອີ່ສັງ? ຄືສຽງ ຄົນຄາງ ໜຶ່ງມາທິດໍ່ມາ ຈຶ່ງຈຳແນກ
ໄດ້ແຈ້ງວ່າ ສຽງດັງ ທີ່ສົ່ງມາເມື່ອກັນ ແມ່ນ ສຽງບົນຂອງ
ສັດຕູແທ້. ເວລານັ້ນອ້າຍ ບ ຫົວໜ້າໜ່ວຍ ແລະ ອ້າຍ ປ
ຫົວໜ້າກອງຫລອນຜູ້ຊຳນິຊຳນານກໍໄດ້ໃຫ້ຄຳສັ່ງເກດວ່າ:
ບົນລຳນ້ອາດຈະມາຕຸ້ມເຄື່ອງໃຫ້ສັດຕູຢູ່ພອມ. ຄວາມຈິງ
ກໍເປັນແນວນັ້ນແທ້ ບໍ່ພໍທີ່ໄດ້ບາທິ ບົນລຳນັ້ນກໍປ່ຽງຈ້ອງສີ
ຂາວໆລົງບ່ອນທີ່ມີຄວາມໄຟນັ້ນ 2-3 ຈ້ອງ, ເມື່ອມີປະກົດ
ການພິດປົກກະຕິແນວນັ້ນ, ຕອນ 4 ໂມງ ແລງຂອງວັນ ນັ້ນ
ເອງເຂົາເຈົ້າໄດ້ ຂຶ້ນໄປກວດກາພູເບັ້ງ ແລະ ບໍລິເວນອ້ອມ
ແອ້ມເພື່ອກຳສະພາບການໃນຂອບເຂດນີ້ໃຫ້ລະອຽດດີ.

ທາງຂົນສົ່ງພູເປັ້ງ ຈັງແມ່ນສູງແມ່ນຊັບ, ບາງບ່ອນກໍ
ເປັນຄອງເລິກເອົາແທ້ເອົາວ່າ, ບາງບ່ອນກໍເປັນດາລິງຊັບ
ເຖິງ ໙໐ ອົງສາ. ອ້າງນ້ອງເຄີຍເອ້ນຊື່ມາທ່າສູງຊັບນັ້ນວ່າ
ທາງຂົນເມືອງແດນ ການເຄື່ອນໄຫວເຮັດວຽກງານສຸດທ້າລຳ
ບາກກັບດານ, ແຕ່ເຂົາເຈົ້າກໍບໍ່ໄດ້ຫວ່າງໄຫວເສຍກຳລັງໃຈ
ເຂົາເຈົ້າ ໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ປົນພູອັນສູງຊັບວ່ອງໄວ. ໄດ້ເລີ່ມແຕ່
໔ ໂມງ ແລງເຖິງ ໑໑ ໂມງກາງຄືນ, ເຂົາເຈົ້າໄດ້ຂຶ້ນຮອດ
ບອກສູງພູເປັ້ງ, ພໍຮຸ່ງຊົວລົວອ້າງນ້ອງ ກໍໄດ້ກວດກາສະ
ພາບເທິງພູເປັ້ງຢ່າງຮຽບຮ້ອຍ.

ຕໍ່ທ້າວສະພາບການເຊັ່ນນີ້, ຫຸ່ມເຂົາເຈົ້າພັດມີພຽງ
ແຕ່ ໑໒ ຄົນ. ຈຳນວນຄົນສ່ວນຫາຍແມ່ນອ້າງນ້ອງໃນວິຊາ
ສະເພາະຮູບເງົາ. ອີກບາງຄົນກໍບໍ່ໄດ້ຜ່ານສະເຫວນາມຈັກ
ເທອ. ເວລານັ້ນສະຫາຍ ລ. ຜູ້ຫນຸ່ມນ້ອງຊຶ່ງແມ່ນຊັບຊາດ
ລາວສູງ, ພະນັກງານວິຊາສະເພາະຮູບເງົາໄດ້ກັດເຂົ້າ
ຄາງສັກແສງລາເບິ່ງ ຮູບແຖວເຄື່ອນທັບ ຂອງສັດດ້ວຍ
ແສງລາທັກງດື່ມ, ຄັ້ງນັ້ນວ່າລາວ ຢາກສັງແສງລາອັນ
ແຫຼມຄົມຂອງລາວນັ້ນ ໄປເຜົາຜານພວກທີ່ຢູ່ຊາດຢ່າງ
ປະຈຸບັນທັງນັ້ນ. ແຕ່ຈະເຮັດແນວໃດສັດກໍກຳລັງລິ້ນດົວ
ຫລາຍສິບເທົ່າ. ໃນສະພາບທີ່ກຳລັງສັດກູ້ຢ່າງຫລວງ

ຫລາຍຄືແນວນັ້ນ ເຮັດແນວໃດຈຶ່ງຈະຮັບປະກັນໄຊ ຊະນະ
ດັບສາສັດຕູໄທ້ໄດ້ຫລາຍ. ສະພາບທີ່ຫົວລ້ຽວຫົວຕໍ່ແນວ
ນເຂົາເຈົ້າເຖິງວ່າບໍ່ເຄີຍສູ້ຮົບປະຈັນບາກກັບສັດຕູຈັກເທື່ອກໍ
ຕາມ, ແຕ່ບໍ່ອາດຄວາມນານະພະບາບາມຄວາມຄຽດແຄ້ນ
ສັດຕູຢ່າງເລິກເຊິງນັ້ນ ໄດ້ເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າມີຄວາມດັດສິມ
ໃຈສູງຜ່ານຜ່າທາກອປະສັກກຍັງບາກ ເດັດດ່ຽວລົງໂທດ
ສັດຕູທັດຕາມນໄທ້ສົມອິກສົມໃຈ, ເມື່ອຄິດແນວນັ້ນແລ້ວ
ເຂົາເຈົ້າໄດ້ແບ່ງກັບອອກໄປລັດໜ້າສັດຕູ, ໜູ່ທີ 2 ຢູ່ປະ
ຈຳທັກກຽມສູ້ຮົບສົມທົບກັບໜູ່ໜຶ່ງລາມທີ່ໄດ້ນັດໝາຍ.

ພໍແຕ່ສຽງປືນນັດໝາຍໄດ້ລົງຂຶ້ນ, ສະຫາຍ ລ ແນວ
ນອງໜູ່ 2 ບໍ່ໄດ້ລໍຊ້າ ສະຫາຍບໍ່ຫວັ່ນໄຫວ ດໍ່ອປະສັກ
ໃດໆ ສະຫາຍໄດ້ຕະລຸນບຣນກ່ອນໜູ່ ແລ່ນເລັ່ງຊີ້ໄປຫາ
ທາງທີ່ສັດຕູພວມເຄື່ອນທັບຢູ່ນັ້ນ. ພໍໄປໃລຂຶ້ນຮອດທາງ
ກໍພໍດີຂະໄມະກັບສັດຕູ 2 ບັກເພວມລາກກະດກຂຶ້ນພມາ
ເຊິ່ງມີໄລຍະຫ່າງຈາກໜູ່ນັ້ນແດ່. ເມື່ອພໍກໍລະນີບັງເອີນຄື
ແນວນັ້ນບັກທະຫານເລວຮັບຈ້າງໄທ້ ທີ່ພວມອິກສັນຂ້ວນ
ຫາຍ ຈາກກາຍຊີບລິດຊາດຂອງການປະລາໄຊມາແລ້ວ
ນັ້ນໄດ້ຮ້ອງໂວບວາບຂຶ້ນຈົນໜ້າຈືດຕາຈາງ. ພ້ອມໆ ກັບ
ສຽງຮ້ອງກາງຕາຍ ຂອງພວກສັດຕູສະຫາຍ ລ ໄດ້ກຳໄກ

ປຶ້ມພິມກະສຸນແຫ່ງຄວາມຄຽດແຄ້ນ ຂອງລົມໄປສັງຫານ
ສັດຕູຢ່າງສົມແຄ້ນ, ສັດຕູບັກໜຶ່ງ ໄດ້ລ້ມພຸ່ງລົງກັບທີ່
ພ້ອມໆ ກັບສຽງປຶ້ມລ້າງແຄ້ນນັ້ນກໍາອິດຂອງສະຫາຍ ລ
ປຶ້ມຫລາຍກະບອກທີ່ຢູ່ເບື້ອງກໍາບັງດ່າງກໍໄດ້ພິມກະສຸນອັນ
ແມ່ນຢ່າໄປໃສ່ກະບານຫົວຂອງສັດຕູ ຈົນພວກມັນບໍ່ຫາ
ເງິນຫົວເງິນຄືຂັ້ນໄດ້. ເວລານັ້ນມີສັດຕູບັກໜຶ່ງຈັກມັນເມົາ
ຕາຍແນວໃດ ບົກປຶ້ມ ແອັມເມີ-19 ຂຶ້ນປະທັບບໍາຫນາຍ
ຈະດ້ານຄົນແຕ່ລຸກທອງຂອງສະຫາຍ ລ. ພັດໄດ້ຈັດການ
ມັນກ່ອນ ແລະ ໄດ້ລົງມັນໄປເມືອງບີຢ່າງທັນການ.

ເຫດການບັງເອີນທີ່ເກີດຂຶ້ນ ຢ່າງປະຈຸບັນທັນດ້ວນຄື
ແນວນັ້ນໄດ້ເຮັດໃຫ້ຈຳນວນສັດຕູ ທີ່ໄປທາງໜ້ານັ້ນກະວົນ
ກະວາຍ ແລະ ບໍ່ຮູ້ຈັກວ່າແມ່ນສຽງປຶ້ມຂອງຝ່າຍໃດຫລືວ່າ
ຊາກກຳຂອງພວກເຂົາ ຈະໄດ້ພົບກັບໄພພິບັດອັນໜ້າ
ຢ້ານກວນນັ້ນອີກ ? ບໍ່ອັນກຳນຳສະໜອງເຖິງວ່າພວກມັນໄດ້
ແຕກທັບມາດັງຫລາຍມັຫລາຍວັນແລ້ວກໍລາມ, ແຕ່ມັນ
ບໍ່ສາມາດຈະຮູ້ໄດ້ວ່າ ພວກມັນຈະມີຊີວິດຢູ່ຄ້າພ້າໄປຮອດ
ສິ່ງ
ມີໃດ.

ສຽງປຶ້ມບັງຄັງດັງຢູ່ບໍ່ຂາດໄລຍະ, ສຽງປຶ້ມດ້ານທາງ
ແບບຊຳຊາຕາຍຂອງສັດຕູກໍບັງຄັງອີກກະທຶກຢູ່.

ເວລານັ້ນມີທະຫານໄທບັກໜຶ່ງ ທຳທ່າຂຶ້ນຂຶ້ນຮ້ອງ
ນາບຂຶ້ນເຂົາເຈົ້າແບບແຂງນອກໄຄ່ໆໃນຕາມພາສາຂອງລຸ້ນ
ຂຶ້ນຢ້ານວ່າ "ຖ້າບໍ່ປາກຕາຍຈຶ່ງອອກມາບອນ" ແຕ່ຄຳ
ເວົ້າທີ່ເປັນຕາຂອງລຸ້ນນັ້ນ ມັນບໍ່ໄດ້ເຮັດໃຫ້ຈິດໃຈຮັກຊາດອັນ
ດຸລົມຂອງເຂົາເຈົ້າກອບແຄບໄດ້ເດັດຂາດ ມັນບໍ່ສະເພາະ
ແຕ່ຂໜ້າບຄຳເວົ້ານັ້ນແຕ່ມັນພັດໄດ້ເຮັດໃຫ້ຈິດໃຈຂອງເຂົາ
ເຈົ້າອົງອາດກ້າກັນ ແລະ ເດັດດ່ຽວໜຽວແໜ້ນ ກ່ວາເກົ່າ
ກຳໄກປຶນພິມກະສບອອກສັງຫານສັດຕູຢ່າງສົມແຄ້ນ ກ່ວາ
ເກົ່າ. ພວກສັດຕູທີ່ເຫລືອລາຍໄດ້ພາກັນແຕກສະລຸບຸ່ນຢ່າງ
ຢ່າງເສບຂ້ວນ.

ບ້ອນຄວາມບໍ່ເປັນລະບຽບຂອງທະຫານແຕກທັບ ນັ້ນ
ໄດ້ເຮັດໃຫ້ຮູບແຖວເຄື່ອນທັບຂອງມັນ ຂາດສະບັ້ນ ໄປເປັນ
ບ່າງໆ, ດັງໆ, ຈຶ່ງແມ່ນເວນລາຍເອົາແທ້ໆ ເຫລກການ
ໃຫຍ່ໃຕ້ປານນັ້ນເກີດຂຶ້ນພວກມັນທັບບ່າງລາກຫລັງພໍ້ ບັງ
ບໍ່ທັນຮູ້ຈັກກັບຈັກແດນຫຍັງເທື່ອ, ມັນຈຶ່ງໄດ້ຮ້ອງຖາມໝູ່
ຂອງມັນວ່າ: "ອະ ໄຣ, ອະ ໄຣ" ແຕ່ໝູ່ມັນ ກໍບໍ່ລອບ,
ເພາະຜູ້ໃດ ກໍຟ້າວຫອບກະດູກພ່າຍ ຈາກແດນກັບດາວ:
ເມື່ອມັນບໍ່ໄດ້ບິນສຽງຂານຕອບ ຂອງ ໝູ່ມັນ, ມັນຈຶ່ງຮ້ອງ
ຖາມຕໍ່ອີກວ່າ: "ທະຫານລາວ ຫລື ທະຫານໄທ" ສະ

ຫາຍ ວ ທີ່ໝູ່ບຸນຢູ່ນຶ່ງແຄມທາງນັ້ນໄດ້ດອບວ່າ: "ແມ່ນຄົນ
 ເຮົາເອງຢ່າຊູບິ່ງ" ເວລານັ້ນອາດເປັນບ່ອນຄວາມຢ້ານກົວ
 ສູນສາຍຂອງມັນເອງບໍ່ ຈິ່ງບໍ່ສາມາດ ຈຳແນກໄດ້ ຄວາມ
 ແຕກຕ່າງຂອງພາສາລາວ ແລະ ພາສາໄທ ມັນຈິ່ງດອບ
 ວ່າ : ຜົມໄມ້ບິ່ງ, ຜົມໄມ້ບິ່ງ " ພ້ອມນັ້ນ ກໍໄດ້ເຄື່ອນ ເຂົ້າ
 ບ່ອນເກີດເຫດນັ້ນຊັກໄຊ້, ເມື່ອມັນເຫັນ ຊາກສົບ ມັນ ຈິ່ງ
 ເຮັດທ່າທົ່ປົດໆປ່ອນໆບໍ່ຈັກຈະຄືບໜ້າບໍ່ຈັກຈະຖອບຫລັງ
 ສຽງປືນ ໄດ້ດັງຂຶ້ນອີກຄວາມໜຶ່ງ, ທະຫານໄທບັກນັ້ນ ຈຳ
 ດ້ອງອາບເລືອດເລືອດໂຄກລົງໄປ ຫາໝູ່ມັນຢູ່ໂຄງຫ້ວຍນັ້ນ
 ຢ່າງເສຍຂ້ວນ, ເມື່ອໝູ່ມັນເຫັນພວກນັ້ນເຫລືອດາບຄົນມາ
 ມັນບໍ່ຮູ້ຈັກເຮັດວິທີໃດຈິ່ງຈະລອດພັນຈາກບັນຊີຂອງຈ່າຍົມ
 ພິບານໄດ້, ພວກມັນຈິ່ງໄດ້ຮອງພາບຂູ່ຢ່າງຫລັບຫລັບ
 ຕາວ່າ : ຈັບເອົາ, ຈັບເອົາ " ຢູ່ໃນໂຄງຫ້ວຍເລິກພຸ້ນ, ຂະ
 ນະ ທີ່ມັນສັງສຽງຮອງ ອີກກະທົບຢູ່ນັ້ນ ມີສຽງລະເບີດມີ
 ຂອງພວກອ້າງນ້ອງເຮົາໄດ້ແຕກຂຶ້ນ ຢູ່ນັ້ນບ່ອນລຸ່ມພວກ
 ມັນ, ຫວິດຈາກສຽງລະເບີດແຕກຂຶ້ນ, ພວກມັນພາກັນ
 ພ້າວດັດຂາງນາດໍຫອບແລ່ນຢ່າງບໍ່ມີທິບ.

ເພື່ອຮັກສາກຳລັງຂອງຕົນ, ເຂົາເຈົ້າໄດ້ຫາວິທີຫລີບ
 ຫລີກຢ່າງຄ່ອງແຄ້ວ, ເພື່ອອອກຈາກແຫ່ງດັງກ່າວ ຢ່າງ

ທັນໄວລາ.

ຮຸ່ງເຊົ້າມື້ລ່ວງ, ພາບຫລັງທີ່ໄດ້ກວດກາສະໜາມຄັກ
ແນ່ແລ້ວ, ເຂົາເຈົ້າໄດ້ຂຶ້ນກວດກາຢູ່ເທິງເຮືອ, ເມື່ອເມື່ອ
ຮອດຈອມພ, ອ້າບສ ໄດ້ນຳພາອ້າບນ້ອງ ຂຶ້ນຈັງທ່າ ຢູ່
ບອດສູງນັ້ນກ່ອນແລ້ວ, ພໍຂຶ້ນຮອດຈອມພບໍ່ທັນໄດ້ພັກ
ເມື່ອບູຊາແຮງ, ພັດໄດ້ຮັບຄຳສັ່ງໃຫ້ໜ່ວຍເຂົາເຈົ້າໄລ່ດິດ
ຕາມດັບສາມສັດຕູ ແຕກໄປທິດນ້ຳຊຶ້ນ, ນ້ຳຄານ ອີກ, ເຖິງ
ວ່າ: ເຂົາເຈົ້າຈະອີດເມື່ອບູຊາໂຕກໍລາມ, ເຂົາເຈົ້າແມ່ນບໍ່
ບອມປະໂຫ້ ໂອກາດອັນດີແສບໄປເຝົ້າ ໆ ເຂົາເຈົ້າໄດ້ໄລ່
ດິດຕາມດັບສາມສັດຕູຢ່າງໄກຊຶ້ນ.

ພໍຮອດນ້ຳຄານ ອາດແມ່ນ ແສບຂ້ວນແຮງ, ທະຫານ
ເລວຮັບຈ້າງໄທ ດ້ອງຖິ້ມປືນ, ລຸກແຕກ ລຸກປືນ, ກະທັ່ງ
ຮອດເຄື່ອງນຸ່ງຂອງເຂົາ ແລະ ດັ່ງພະເຈົ້າມອບຫ້ອນຄື ຊຶ່ງ
ແມ່ນຂອງຮາສາຊຶ້ນຂອງມັນນັ້ນ ກໍໄດ້ພ້ອມກັນ ມ້ວນລົງ
ນ້ຳຄານໝົດ, ເຫດການ ທີ່ເກີດຂຶ້ນ ຄືແບ່ງນັ້ນກໍບໍ່ ແມ່ນ
ເລື່ອງແປກປະຫລາດແຕ່ຢ່າງໃດເລີຍ, ແຕ່ຫາກແມ່ນກົດ
ແກນທຳມະດາ ຂອງ ທະຫານເລວຮັບຈ້າງ ແລະ ລະບຽບ
ຂອງຄົນຂຶ້ນຢ່າງທຳມະດາ.

ເມື່ອໄລ່ດິດລາມສັດຕູໄປຮອດ ນ້ຳຊຶ້ນ, ເຂົາເຈົ້າໄດ້ເວົ້າ

ວ່າ : ພວກເຮົາ 12 ຄົນໜຶ່ງ ກໍສາມາດ ຕື່ອົາຊຸຂະນະ ທະ
ຫານປະດິການໄທ 2 ເປ່ເອ້ມ, ພວກເຮົາພັດຮັກສາ ກໍາ
ລັງໄດ້ດີ, ນັ້ນບໍ່ແມ່ນເລື່ອງທຳມະດາໄດ້ບໍ່ ? ເມື່ອເປັນຜູ້ມີ
ໄຊຄືແນວນັ້ນ ພວກເຮົາໄປຍິງປາມາກິນ ມ່ວນຊຸບສະຫລອງ
ໄຊຊຸຂະນະເທາະ ? ບ້ອນຄວາມເພາກພຽມໃຈນັ້ນ ໄດ້ຊຸກຍູ້
ໃຫ້ເຂົາເຈົ້າ ເຫັນດີພັກຜ່ອນຢູ່ແຄມນ້ຳຊຸບ, ແຕ່ຈັ່ງແມ່ນ
ເລື່ອງບັງເອີນ ບໍ່ນັ້ນເລີຍວ່າ ສັດຕູ ຈະແຕກກະພິດ ຕະພິ
ຢ່າງບໍ່ມີທິດທາງຄືແນວນັ້ນ, ເວລານັ້ນ ເຂົາເຈົ້າບາງຄົນ ກໍ
ພວມເຜົາເຂົ້າຫລາມ, ປັງປາ, ອາບນ້ຳ ແລະ ອື່ນໆ. ຂະ
ນະນັ້ນສັດຕູ 5 ຄົນ ທີ່ໄດ້ແຕກກະພິດນັ້ນກໍໄດ້ນຳທາງເສັ້ນເກົ່າ
ມຸ່ງໜ້າໄປຫາທິດພາກນັ້ນ ເມື່ອນັ້ນໄດ້ຍິນສຽງລະເບີດ ແລະ
ສຽງຄົນລົມກັນນັ້ນກໍບໍ່ໄດ້ຄິດໜ້າຄິດຫລັງ ແລ້ວຮ້ອງຖາມ
ວ່າ : " ທະຫານລາວ ຫລື ທະຫານໄທ " ເມື່ອຍິນສຽງ
ຖາມແນວນັ້ນ ເຂົາເຈົ້າບາງຄົນ ກໍແລ່ນຫາທິດກຳບັງ ກຽມ
ພ້ອມສູ້ຮົບ, ເຫັນຄືແນວນັ້ນ ພວກມັນຈຶ່ງໂລດາບບິງປິ່ນ
ແອ້ມເມີ - 19 ມາໃສ່ ຍິງບໍ່ໄດ້ຮັບຜົນພວກມັນບໍ່ຮູ້ ຈະເຮັດ
ແນວໃດກໍມີແຕ່ຄອງດາບເທົ່ານັ້ນ, ຈາກນັ້ນສັດຕູທັງເຂົາ
ໃນວົງປິດລ້ອມ ກໍໄດ້ກາຍເປັນເປົ້າຍິງທິດລອງສິ້ນອັນແມ່ນ
ຢ່າຂອງເຂົາເຈົ້າດີນອີກ.

ຜ່ານໄລຍະສັ້ນໆ ທີ່ເຂົາເຈົ້າເຄື່ອນໄຫວປະຕິບັດໜ້າທີ່
ສູ້ຮົບດ້ວຍຄວາມພິລາດລະ ຫານນັ້ນເຂົາເຈົ້າດັບສູນສັດ ຕູ
ໄດ້ 5 ຄົນ ບິດປິ່ນໄດ້ 6 ກະບອກ, ບິດເຄື່ອງຂອງຕ່າງໆ
ໄດ້ຈຳນວນໜຶ່ງ ເຮັດໃຫ້ທະຫານປະຕິການໄທ 2 ເປແອັມ
ຕ້ອງແຕກສະລຸບຜ່າບ, ພາບຫລັງເດີໄດ້ຂັບໄລ່ໄຖທົວສັດ
ຕອກຈາກແຫ່ງນຳຮາບຄາບແລ້ວ. ແລງມື້ນັ້ນເຂົາເຈົ້າໄດ້
ກັບຄືນກິມຂອງດິນດ້ວຍສີໜ້າເບີກບານມ່ວນຊື່ນ ແລະ ທ່າ
ທາງອັນສະງ່າອົງອາດຂອງຜູ້ມີໄຊ.

ບຸນສົ່ງ ແກ້ວບົວສາຍ
ສ. ສາຍບຸນມີ

22 MAR 2010

ພິມທີ່ ໂຮງພິມແຫ່ງຊາດ
ຈຳນວນ 15.000 ຫົວ ຂະໜາດ 13x18,4
ພິມແລ້ວ ວັນທີ 15 6-1982